

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra hudební výchovy

Bc. Martina Horáčková

II. ročník navazujícího magisterského studia

Obor: Speciální pedagogika pro 2. stupeň ZŠ a SŠ + Učitelství hudební výchovy
pro střední školy a 2. stupeň ZŠ

Hudební inscenace v Městském divadle Brno

Diplomová práce

Olomouc 2012

vedoucí práce: MgA. Jana Hladíková

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila pouze uvedených pramenů a literatury.

V Jiřkovicích dne 16.4.2012

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Děkuji MgA. Janě Hladíkové za pomoc, rady a odborné vedení při zpracovávání této diplomové práce.

Děkuji Stanislavu Mošovi, Janě Musilové, Robertu Jíchovi a Igoru Ondříčkovi za velmi příjemná setkání a poskytnutí rozhovorů.

Obsah

1	ÚVOD	6
2	MUZIKÁL	8
2.1	Vznik a vývoj muzikálu	8
2.2	Muzikál v Čechách.....	13
2.2.1	Les Misérables – Bídníci	16
2.2.2	Jesus Christ Superstar	17
3	MĚSTSKÉ DIVADLO BRNO	19
3.1	Historie Městského divadla Brno	19
3.2	Současnost	20
3.3	Hudební scéna	21
3.4	O divadle	22
3.5	Ocenění	23
3.6	Propagace	24
3.7	Chodník slávy	25
3.8	Činoherní tvorba	26
3.9	Muzikálová tvorba	26
3.10	Městské divadlo Brno v zahraničí	27
4	HUDEBNÍ INSCENACE	28
4.1	Mary Poppins	28
4.1.1	Recenze	29
4.1.2	Role a obsazení	32
4.2	Jekyll a Hyde	33
4.2.1	Recenze	34
4.2.2	Role a obsazení	36

4.3	Čarodějky z Eastwicku	38
4.3.1	Recenze	39
4.3.2	Role a obsazení	40
4.4	Papežka	41
4.4.1	Recenze	43
4.4.2	Role a obsazení	45
5	OSOBNOSTI MĚSTSKÉHO DIVADLA BRNO	47
5.1	Stanislav Moša	47
5.1.1	Rozhovor se Stanislavem Mošou	49
5.2	Jana Musilová	57
5.2.1	Rozhovor s Janou Musilovou	58
5.3	Robert Jícha	64
5.3.1	Rozhovor s Robertem Jíchou	65
5.4	Igor Ondříček	72
5.4.1	Rozhovor s Igorem Ondříčkem	73
6	DOTAZNÍK	77
6.1	Hypotézy	77
6.2	Popis výzkumu	77
6.3	Analýza výsledků dotazníku	78
7	ZÁVĚR	96
8	RESUMÉ	97
9	SUMMARY	98
10	SEZNAM ZDROJŮ A POUŽITÉ LITERATURY	99
11	SEZNAM PŘÍLOH	103
12	PŘÍLOHY	
13	ANOTACE	

1. Úvod

Myslím, že to bylo v létě roku 2008, kdy mě sestra vzala do Městského divadla Brno na *Rendez vous* s operetou. Do té doby jsem o tomto divadle neměla tušení, protože s rodiči jsem navštěvovala jiná brněnská divadla. Dá se říct, že mi tehdy Městské divadlo Brno „učarovalo“ a stalo se tak středem veškerého mého zájmu. Od té doby jsem se stala pravidelným návštěvníkem a snažím se shlédnout každou inscenaci. Do současnosti jsem měla to štěstí navštívit (a některé z nich dokonce opakovaně) více jak 35 inscenací. Proto jsem měla nesmírnou radost, když mi bylo povoleno zaměřit se ve své diplomové práci právě na Městské divadlo Brno. Vzhledem k tomu, že studuji na Katedře hudební výchovy PdF UP, zaměřila jsem se více na hudební inscenace, což v případě Městského divadla Brno je hlavně muzikál a v několika případech opereta.

Na začátku praktické části své práce se nejdříve zaměřím na již zmiňovaný muzikál a jeho obecnou charakteristiku. Dále nalezneme popis vývoje muzikálu jak ve světě, tak i u nás, a to od úplného začátku až po současnost. V průběhu popisu vývoje muzikálu najdeme také výčet těch nejznámějších a nejdůležitějších muzikálových titulů. V podkapitole „Muzikál v Čechách“ se zaměřím kromě vývoje samotného muzikálu také na podrobnější popis dvou muzikálových titulů, kterými jsou „*Les Misérables – Bídníci*“ a „*Jesus Christ Superstar*“. Tyto dva tituly jsou jak ve světě, tak u nás v České republice natolik slavné a oblíbené, že je nesmím ve své práci opomenout.

V další části diplomové práce už se budu věnovat samotnému Městskému divadlu Brno, a to konkrétně historii divadla a současnosti. Vzhledem k zaměření této diplomové práce na hudební inscenace nesmím vynechat ani informace o Hudební scéně, která spatřila světlo světa teprve před osmi lety, kdy byla slavnostně otevřena muzikálem *Vlasy* (Hair). Rovněž se zmíním o nejdůležitějších oceněných hercích, herečkách a inscenacích, propagaci divadla a činoherní a muzikálové tvorbě s výčtem několika inscenací.

Na závěr teoretické části si vyberu čtyři hudební inscenace – *Mary Poppins*, *Jekyll a Hyde*, *Čarodějky z Eastwicku* a *Papežka*. Ka každé inscenace přidám informace o vzniku díla, rolích a obsazení, o tvůrcích inscenace a několik recenzí.

V praktické části se budu věnovat osobnostem Městského divadla Brno, uvedu rozhovor s ředitelem divadla Stanislavem Mošou a herci Janou Musilovou, Robertem Jíchou a Igorem Ondříčkem.

Následovat budou výsledky dotazníku, ve kterém jsem se zaměřila mimo jiné na oblíbenost herců, hereček a inscenací v Městském divadle Brno.

Tuto práci obohatím o přílohy složené z fotografií jednotlivých inscenací a rovněž o fotografie pana ředitele Moši, Jany Musilové, Roberta Jíchy a Igora Ondříčka, s nimiž jsem měla možnost udělat rozhovor, za což jsem nesmírně vděčná.

TEORETICKÁ ČÁST

2. Muzikál

Muzikál je považován za syntetický dramatický žánr, v němž se skloubí hudba, tanec a slovo. Na muzikálového herce jsou tak kladeny nároky jak po stránce pěvecké, tak herecké i taneční. Náměty pro muzikál mohou být pohádkové, historické, satirické i politické.

2.1 Vznik a vývoj muzikálu

Ke stylům a žánrům, které měly jakýmkoliv způsobem vliv na vývoj muzikálu, řadíme baladu, operu a operetu, revue a varieté, féerii, vaudeville, minstrel a některé další. Mezi asi nejstarší předchůdce muzikálu můžeme zařadit *ballad-operu* (lze přeložit jako opera z popěvků). Za první takovou operu můžeme považovat **Žebráckou operu** Johna Gaye a Christopha Pepusche, která byla uvedena 14. ledna 1751 v newyorském Nassau Street Theater. V lednu 1728, tedy třiatdvacet let předtím, už se tato Žebrácká opera stala hitem Londýna, kde dosáhla na tu dobu až nečekaných šedesáti dvou repríz. Londýnská divadla potom uváděla několik dalších „oper z popěvků“, které byly protiváhou pompézních italských oper. Autoři vkládali do „oper z popěvků“ lidové balady různého původu a pouliční odrhovačky. Hlavním cílem pro ně byla přirozenost a lidskost.

V Severní Americe na počátku 19. století tyto opery představovaly první vzor pro hudební divadlo. Počátkem 20. století začaly v Americe ve stejném duchu vznikat hudební komedie George M. Cohana jako protest proti vyumělkovaným operetám, které pocházely z Vídně, Paříže nebo Londýna.

K dalším předchůdcům muzikálu patří *féerie* (v americké angličtině žánr „extravaganza“). Událostí v souvislosti s hudebními komediemi v New Yorku bylo uvedení hry **The Black Crook**, která měla premiéru 12. září 1866 v Niblo Gardens Theatre. Producenti si slibovali odezvu od ohromující podívané: artisté, pohádkové postavy všech zemí světa, eroticky lechtivé songy, zlatem přelácané dekorace, dvojsmyslné texty. Program trávající pět a půl hodiny vzbudil ostré protesty církve. Hra byla částí tisku odsuzovaná za nechutnost a druhá část tisku ji chválila za výpravu. I tak následovalo 474 repríz, což byl velký úspěch. Do roku 1929 se *The Black Crook* stále na programech objevoval a ve zkrácené

úpravě tuto hru hrály zájezdové společnosti v mnoha městech Spojených států. „Tato hra jistě nebyla ještě muzikálem v dnešním slova smyslu, vymezila však rámeček, v němž se pak americké hudební divadlo rozvíjelo dále“¹.

V roce 1905 bylo otevřeno v New Yorku divadlo Hippodrom, které bylo uzpůsobeno pro 5300 diváků. Prostorné jeviště umožňovalo inscenovat automobilové závody, vzdušné bitvy, zemětřesení, tornáda, mohli zde vystupovat kovbojové na koni a dokonce i sloni. Doprovodem k těmto exhibicím byla scénická hudba, složená převážně z pochodů. Hudbu pro tyto představení skládal i legendární komponista slavných pochodů – John Philip Sousa. Prvky této hudebně jevištní a cirkusové zábavy později přešly i do muzikálu.

Třetím předchůdcem muzikálu je *minstrel*. V těchto představeních se na profesionální jeviště poprvé dostává hudba a specifický humor amerických černochoů jako karikatury. Začátky minstrelských představení se objevují už na konci 18. století v Anglii. To se na jevišti objevil bílý zpěvák převlečený za černochoa. Vlastní dějiny amerického minstrelského představení se datují asi od roku 1828, kdy Thomas Dartmouth Rice vytvořil „**Ethiopean Operas**“, což byl typ večerního programu. Do černošských parodií vložil sentimentální milostné epizody, hrubé žerty a dramatické zápletky. K jeho souboru patřil po určitý čas i herec Daniel Decatur Emmett, který vytvořil klasickou formu minstrelského představení. Roku 1843 poprvé vystoupil se svojí skupinou Virginia Minstrels. Členy této skupiny byli čtyři stejně oblečení komici s načerněnými tvářemi, kteří parodovali černošský slang, tančili, zpívali a hýřili vtípem. Tento hudebně-divadelní žánr postupně zpopulárněl jak ve Spojených státech, tak i mimo ně. Díky obrovskému úspěchu se v průběhu několika dalších let soubory početně rozrostly. Obliba minstrelů trvala několik desítek let, začala ochabovat až v novém století, ale o to rychleji.

Čtvrtým zdrojem muzikálu je *vaudeville*. Varietní program, který čerpal z minstrelských představení, operety, cirkusu a divákům nabízel kouzelníky, akrobaty, drezúru zvířat, tanec, humor i zpěv, si rychle získal oblibu. Za průkopníka můžeme považovat Tonyho Pastora, který nejdříve uváděl svá představení v pronajatém sále, později ale postavil vlastní divadlo. Na konci 19. století se pak vaudevilly rozšířily po celých Spojených státech. Zajímavostí bylo, že se hrálo celý den. Začínalo se třeba v deset hodin ráno a opona spadla až v jedenáct večer. Pro herce nebyla hanba tu vystupovat. Zkušenosti tu získávala většina hvězd, které se na konci devatenáctého století v Americe proslavily.

---

¹ SCHMIED-JOSS, S. *Muzikál*. Praha: Supraphon, 1968. s.41-42

Neméně důležitá byla i *opereta* a to převážně evropská – rozhodně do konce devatenáctého století. Hrála se hlavně díla Jacquesa Offenbacha. Na přelomu století uspěli i Franz Lehár a Oscar Straus. Amerika však upřednostňovala anglické hry a tak v oblasti operet zněly jména jako William Schwenck Gilbert a Sir Arthur Sullivan. I další významní operetní skladatelé, jejichž melodiím tleskaly Spojené státy na počátku dvacátého století, byli z Evropy. Gustav Kerker z Vestfálska a jeho „**Kráska z New Yorku**“, Karl Hoschna z Kunžvartu v Čechách se proslavil operetou „**Madame Scherry**“ se šlágrem Každou chvíličku, Ludwig Engländer z Vídně zaujal diváky „**Kráskou z Bohemie**“. Výrazným operetním skladatelem byl také Ir Victor Herbert, který psal revue, divadelní partitury i vážná koncertní díla.

Nesmíme opomenout skutečného krále americké operety – Čecha Rudolfa Frimla. Jeho trojice operet (**Tři mušketýři**, **Král tuláků**, **Rose Marie**) dobyla Ameriku a pak se i se vší slávou vrátila do Evropy.

Přibližně ve stejné době jako operetu si americké obecnstvo oblíbilo *revue*. Americkou revue ovlivnila revue francouzská. Jedním z prvních producentů představení tohoto typu byl Florenz Ziegfeld, který si z francouzské revue vzal vše, co se mu zdálo přínosné. Pro svá představení se snažil získat jen ty nejlepší umělce. Jeho recept na revue byl jednoduchý: líbivé písničky, veselé herecké výstupy a taneční vystoupení krásných slečen. A právě spojení těchto různorodých prvků do celku převzal muzikál.

Tou dobou už také do povědomí lidí zasahoval *jazz*. Hudební žánr, který si lidé zamilovali. Skladatelé si to velmi dobře uvědomovali a „jazzovou abecedu“ stále více využívali ať už jako hudební styl nebo jako „módní slovo“, které se stále více objevovalo v názvech písní i celých revue. Ve dvacátých letech jazz definitivně zvítězil. A i když prošel určitou změnou, jeho nespoutaná a drsná původní černá tvář našla líbivější, komerční fasádu v luxusních zábavních podnicích.

„Rodgers, Hart, Porter, Berlin, Arlen či Gerschwin učinili jazzové rytmy a témata obecně přijatelnými. A Amerika s pýchou pochopila, že konečně má něco opravdu vlastního. Hudbu, kterou jí svět může a bude závidět a napodobovat. Kotel, v němž se doposud tavily kulturní impulzy všech světových národů a ras, vydal svůj plod“.²

„Americký muzikál se žánrem vpravdě americkým stal zřejmě ve chvíli, kdy jeho tvůrci pochopili dva základní požadavky: najít vlastní, svébytný hudební jazyk – a právě tak

---

² VANĚK, J. *Muzikál v Čechách*. Praha: Knihcentrum, 1998, s. 11.

mluvit z jeviště slovy, jež diváci důvěrně znají. Psát postavy svých her tak, aby opravdu mluvily mateřštinou publika o věcech, jež diváka zajímaly“.³

Pojem musical vznikl zkrácením původního názvu musical comedy (hudební komedie). Tím se ovšem nedá říct, že libreto musí být komediální. Moderní muzikály se naopak pouštějí do témat vážných, zásadních a ožehavých. Ve dvacátých letech byla Amerika prosperující a optimistická. Lidé měli vysoké finanční příjmy a chtěli se bavit. Zvyšovala se konkurence divadlu ze strany filmu a tak se divadelníci museli velmi snažit, aby si zájem publika udrželi. Evropské operety upravované pro vkus amerických diváků, ani původní hudební komedie, které se pár let předtím těšily velké oblibě, už nestačily. Diváci byli přelétaví, povrchní, vyžadovali stále něco nové a tak jeviště ovládly hudební revue, založené na humorných skečích, hudebních a tanečních číslech. Mezi skladateli se objevovaly jména jako Jerome Kern, Cole Porter, George Gerschwin a další.

Pro lepší newyorskou společnost se stalo divadelní představení náplní času mezi večeri a noční party. Nezávaznost a pomíjivost děje jim vyhovovala, protože si hlavu nemuseli zatěžovat myšlením.

Producent Ziegfeld objednal u skladatele Jeromea Kerna a libretisty Oscara Hammersteina muzikál „**Lod' komediantů** (Show Boat)“ i přesto, že v úspěch moc nevěřil. První uvedení v roce 1927 ovšem sklidilo velký ohlas a *Lod' komediantů* se stala ve své době vrcholným příkladem fungujícího spojení hudby a děje. V Americe se stal tento muzikál tak slavný, že už v roce 1927 se uskutečnilo na 50 muzikálových premiér, i když ne vždy mělo představení vysokou uměleckou úroveň. 29. října 1929 ale přišel burzovní krach a první, kdo byl tímto zasažen, byl zábavní průmysl. Z šedesáti osmi divadel asi třetina zanikla. Pro mnohé hudební skladatele skýtaly novou příležitost hudební filmy v Hollywoodu. Filmový muzikál se stal novinkou, která byla podnětem pro vznik mnoha dalších zábavných filmů. Tyto filmy ale také lákaly talenty, které tím pádem byly ztraceny pro Broadway. Divadelní producenti v New Yorku si brzy uvědomili, že musí svými muzikály strhnout diváky více než muzikály hollywoodské. Vkládali tedy do svých muzikálů vtipnější texty, inteligentnější libreta, snažili se o témata, která se více přibližují skutečnosti. Začaly se objevovat témata sociální, protiválečné i rasové. Důležitější než nová tematika byla nová forma her. Na konci dvacátých let postupně docházelo k větší integraci hudby s dějem.

---

³ VANĚK, J. *Muzikál v Čechách*. Praha: Knihcentrum, 1998, s. 14.

Důležitým činem bylo uvedení hry **Oklahoma**, která je velmi často považována za první muzikál, který zahrnoval vše, co do muzikálu patří. Hra Richarda Rodgerse a Oscara Hammersteina měla premiéru v březnu roku 1943. Bylo to dílo, ve kterém se podařilo spojit všechny jevištní složky: hudba, dialog a balet. I přesto, že jí znalci Broadwaye předpovídali krátkou existenci, nakonec se v New Yorku hrála 2248krát a překonala dosavadní rekordy. Muzikál se tak stal plnoprávným divadelním žánrem a postupně začal získávat stále nové a nové diváky.

V padesátých letech se tematika začala rozšiřovat. Pro autory nebyl návrh, který by byl nedosažitelný. Čerpali ze soudobého románu, klasické dramatické literatury, z repertoáru 19. i 20. století i z krátkých povídek. To mělo za následek vznik nových her, jako například **West Side Story**, **Funny girl**, **Šumař na střeše** nebo třeba **My fair Lady**. Stále důležitější roli měla v muzikálu složka pohybová. Libretisté i choreografové začali přebírat režii, dokonce často i funkci producenta svých her. Na Broadway se tím zařadil k všestranným hercům, textařům a skladatelům i všestranný autor. Začaly tak vznikat ucelené muzikály.

V Evropě se začaly uvádět americké muzikály, což bylo ztížené překážkami, mezi které patřil jak nedostatek všestranně talentovaných herců, tak problém s hudebním doprovodem, protože klasicky laděné operetní a operní orchestry nebyly schopny hrát hudbu s lehkostí a patřičným jazzovým cítěním. Potřebné byly také kvalitní překlady. Muzikály v Německu, Itálii, Francii apod. měly úspěch, protože se co nejvíce držely originálu, ale také se snažily o přizpůsobení se evropské mentalitě. Z prvních evropských muzikálových titulů můžeme uvést například muzikál **Oliver**.

V šedesátých letech vznikly další známé muzikály, z nichž je důležité zmínit určitě **Hello Dolly** nebo **Hair**. Díky muzikálu **Hair** se do povědomí dostává rocková hudba. Tento muzikál byl také podnětem pro vznik dalších rockových muzikálů a oper. V této době dává o sobě vědět jeden z předních muzikálových autorů – Andrew Lloyd Webber. Společně s libretistou Timem Ricem napsal velmi úspěšný a slavný muzikál **Jesus Christ Superstar**, mezi další významná díla můžeme zařadit muzikál **Evita** nebo **Josef a jeho úžasný pestrébarevný plášť** (Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat). Tim Rice se poté oddělil a spolupracoval například se švédskou skupinou ABBA na muzikálu **Chess**. S Eltonem Johnem vytvořil pro W. Disneye film **The Lion King**, který byl následně zpracován jako muzikál. Webber má na svém kontě ale více skvělých děl, jako je například muzikál **Fantom opery** (The Phantom of the Opera) nebo **Cats**.

S osmdesátými léty přichází francouzská dvojice A. Boublil a C-M. Schönberg a jejich slavné muzikály **Bídnič** (**Les Misérables**) a **Miss Saigon**, které byly komponovány ve stylu „pop oper“. Toto označení zahrnovalo partituru čerpající z pop music, široké herecké obsazení i velké efekty, takže jsme mohli vidět například přistávající helikoptéru v **Miss Saigon**.

Na počátku 21. století se objevují nové muzikály jako je **Probuzení jara** (**Spring Awakening**), na repertoáru se stále objevují osvědčená díla **West Side Story**, **Hair**, **Grease** a další. Novinkou jsou tzv. „Jukebox muzikály“. Ty jsou založené na dřívě proslavených písničkách a patří sem **Mamma Mia** (ABBA), **We Will Rock You** (Queen), **All Shook Up** (inspirace hudbou Elvise Presleyho). Evita zpracovaná do filmové podoby, s Madonnou v hlavní roli, dala podnět ke vzniku dalších filmových muzikálů: **Chicago**, **Mamma Mia!** a **Moulin Rouge!** a obnovil se tím zájem o filmový muzikál.

2.2 Muzikál v Čechách

Předchůdcem muzikálu v Čechách byl singspiel, neboli zpěvohra. Už tehdy se v hrách spojovaly tři „muzikálové složky“ a to zpěv, hra a tanec. V Čechách v 19. století byl významným tvůrcem hudebně zábavných her Josef Kajetán Tyl. Někdy se uvádí jako první muzikál v Čechách jeho fraška „**Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka**“.

Cesta od singspielu k současné formě muzikálu vedla stejně u nás, jako ve světě přes hudební komedii, revue a operetu.

Revue si u nás oblíbili tvůrci Osvobozeného divadla, kde v průběhu let 1927 – 1938 bylo uvedeno několik pokrokových revue, jako například: „**West pocket revue**“, „**Kat a blázen**“, „**Osel a stín**“, „**Rub a líc**“, „**Balada z hadrů**“, kde vystupovala známá dvojice moderních klaunů a zároveň autoři – Jiří Voskovec a Jan Werich. Hudbu k těmto hrám skládal Jaroslav Ježek.

Hra „**West pocket revue**“ byla charakteristicky amatérská, studentská recese. V dalších hrách, jako byly „**Fata Morgana**“, „**Ostrov dynamit**“ nebo „**Smoking revue**“, už byla znát profesionalita. Tituly her Osvobozeného divadla se dostaly do povědomí lidí i jako politická satira. Jednou z prvních her tohoto typu byl „**Caesar**“, potom následoval již zmiňovaný „**Osel a stín**“, „**Kat a blázen**“, „**Pěst na oko**“ a další.

Méně politicky zaměřené už byly hry „**Nebe na zemi**“ nebo „**Slaměný klobouk**“. Potom přišel na řadu „**Divotvorný hrnec**“ (**Finian's Rainbow**), který je často považován za

první muzikál v Československu a vlastně i v Evropě. Autory tohoto původem amerického muzikálu byli Burton Lane, Edgar Yip Harburg a Fred Saisy. Voskovec s Werichem se k tomuto muzikálu dostali za 2. světové války během nucené emigrace. Po návratu se snažili navázat na přetrženou tradici Osvobozeného divadla, ale vyhnanství přece jen způsobilo určité odcizení. Voskovec a Werich se tedy rozhodli obrátit na divadelní tvorbu americkou a dovezli k nám jeden z neúspěšnějších broadwayských muzikálů 40. let. Jelikož byli přátelé autorů, měli povoleno příběh irských přistěhovalců, za nimiž do Ameriky emigruje jejich domácí skřítek i příběh rasistického senátora, který zázrakem zčerná, trochu poupravit. Dílo, které se inspiruje irskými pohádkami počestili. Irové zde vystupují jako Češi s českými jmény, irského skřítko Oga nahradil typický český vodník Čochtan. Právě tato postava měla největší vliv na úspěch muzikálu u nás. Původně irské hudební motivy s českým libretem kupodivu zněly česky. Na úspěchu měli určitě i zásluhu obsazení herci, mezi nimiž excelovala Ljuba Hermanová, Soňa Červená, František Černý, Manon Chauffour, Rudolf Cortés a také Jan Werich, který vystupoval právě v roli slavného vodníka Čochtana. Za hudbu k této hře je zodpovědný Zdeněk Petr, který adaptoval původně hudbu psanou pro symfonický orchestr do jazzové polyfonie a navázal tím na Jaroslava Ježka. Z vodníka Čochtana se stala legenda a z písniček evergreeny.

Po té se na určitou dobu vývoj muzikálu v Československu přerušil. Až v roce 1958 byl uveden italský muzikál „**Když je v Římě neděle**“ autorů Garinciho a Giovaniniho, následován italskou hudební komedií „**Dobrou noc, Bettino**“ a hrou z britsko-francouzské produkce „**Sladká Irma**“. Muzikál „Když je v Římě neděle“ postupně prošlapal cestičku dalším muzikálům, jako byly: „**Kiss Me Kate**“, „**My Fair Lady**“, „**Kankán**“ a „**Hello, Dolly**“.

Nyní se na chvíli vzdám od jevištních muzikálů a pozornost obrátím na muzikály filmové.

Z domácích osobností se v oblasti hudebního divadla objevuje divadelní autor a režisér Alfréd Radok, jehož „**Divotvorný klobouk**“ na motivy Klicperovy komedie a s hudbou Jiřího Sternwalda je považován za první český filmový muzikál. Radok také stojí za vznikem prvního českého rozhlasového muzikálu „**Sto dukátů za Juana**“.

Na začátku 60. let vznikala tzv. malá divadla, ve kterých se obnovily principy spontánního, svobodného divadla, v němž existovala jednota hlediště a jeviště. K významným „malým divadlům“ určitě patří divadlo Apollo, Rokoko, Semafor a Divadlo

Na zábradlí. Ač ani jedno z těchto divadel nedospělo k plně rozvinutému muzikálu, jejich tvorbu můžeme do oblasti muzikálu zařadit.

Na scéně se objevila další známá autorská dvojice, a to Jiří Suchý a Jiří Šlitr. Spolupracovali mimo jiné na pořadu písní a pantomimy „**Kdyby tisíc klarinetů**“, který později Jiří Suchý přepsal do filmové podoby a Jiří Šlitr k němu napsal hudbu. Společně potom vytvořili celou škálu her. Poslední, kvůli tragické smrti Jiřího Šlitra, byla „**Poslední štace**“.

Další osobností na poli českého muzikálu byl Vratislav Blažek. Jeho první filmový muzikál „**Starci na chmelu**“ měl obrovský úspěch a stal se kultovním filmem generace 60. let. Dalším jeho filmem, na kterém spolupracoval se stejným autorským týmem (J. Malásek, V. Hála, J. Bažant) byla „**Dáma na kolejích**“. Posledním titulem, který vznikl také původně pro filmové studio Barrandov, byla „**Šeherezáda**“. Jelikož se ale nenašlo dost prostředků k realizaci, byl muzikál přesunut do divadel.

V produkci filmového studia Barrandov vznikaly i další filmové muzikály, mezi nimiž nalezneme tituly jako: „**Hvězda padá vzhůru**“ s hudbou Ladislava Štáidla, hudební pohádku „**Šíleně smutná princezna**“ s písničkami Jana Hammera ml., film „**Trhák**“, ale pravděpodobně nejslavnějším filmovým muzikálem je „**Noc na Karlštejně**“ z roku 1972 s hudbou skladatele Karla Svobody.

Když zamíříme zpět do divadel, měli bychom určitě zmínit hudební divadlo Karlín. Roku 1967 zde byl uveden muzikál „**Gentleman**“ autorské dvojice Bohuslav Ondráček a Jan Schneider. Tento muzikál bývá často srovnáván s West Side Story, protože také zde se odehrává milostný příběh na pozadí party mladých lidí.

V té době byl rovněž uveden původní český muzikál „**Filosofská historie**“ v divadle Rokoko. V tomto muzikálu, který byl jeden z nejúspěšnějších, zazářily hvězdy českého popu: Václav Neckář, Helena Vondráčková, Marta Kubišová, Karel Štědrý a Waldemar Matuška. A přišla sedmdesátá léta. Asi nejproduktivnějším autorem těchto let se stal skladatel Jindřich Brabec. Společně s různými autory libret a písňových textů napsal muzikály, jako jsou například: „**Sestřičky**“, „**Nejkrásnější válka**“, „**Manon**“ a další. Vznikly i další muzikály, tentokrát z pera Zdeňka Petra: „**Robin Hood**“ nebo „**Pan Pickwick**“.

V devadesátých letech se odstartovala éra velkorozpočtových produkcí, a to muzikálem Alaina Boublina a Claud-Michel Schönberga – „**Les Misérables – Bídníci**“. Česká verze s překladem Zdeňka Borovce a v režii Petra Novotného byla uvedena roku 1992

v pražském Divadle Na Vinohradech a následně v roce 2003 v divadle Goja Music Hall na pražském výstavišti.

Další muzikály se hrály v divadle Spirála. Toto divadlo bylo známé svou netradičností, protože diváci seděli v několika patrech nad sebou a obklopovaly tak arénu, v níž se hrálo. Zde byly uváděny muzikály jako „**Jesus Chrit Superstar**“ nebo „**Evita**“ – oba rovněž v režii Petra Novotného. V divadle Pyramida se pro změnu hrál například muzikál „Hair“.

Opravdovým hitem české muzikálové tvorby se stal muzikál Richarda Hesse a Zdeňka Borovce, ve spolupráci s Karlem Svobodou – „**Dracula**“. Ale nesmíme opomenout i další muzikály českých autorů: „**Galileo**“ (autor hudby a textů písní byl Janek Ledecký), „**Tři mušketýři**“ (autorem hudby je Michal David, autorem textů písní je Lou Fanánek Hagen), „**Láska je láska**“ (autor hudby Ondřej Soukup, texty písní Gabriela Osvaldová), „**Krysař**“ (autorem hudby i textů písní je Daniel Landa), „**Hrabě Monte Christo**“ (na tvorbě se podíleli Karel Svoboda, Zdeněk Borovec, Richard Hess), nebo „**Kleopatra**“ (autoři Michal David, Zdeněk Borovec, Lucie Stropnická, Lou Fanánek Hagen).

Jelikož se v předchozím textu vyskytují dva muzikály, patřící mezi světové muzikálové klasiky, nyní se zaměřím na ně a shrnu zde nejdůležitější informace.

2.2.1 Les Misérables – Bídníci

Tento původem francouzský muzikál byl napsán podle předlohy Victora Huga. Autory muzikálu jsou Alain Boublil (libreto) a Claude – Michel Schönberh (hudba). Bídníci měli premiéru v Palais des Sports v Paříži v roce 1980. Režie se tehdy ujal Robert Hossein. Uveden byl ale ve více než padesáti dalších světových metropolích, mezi něž patří Londýn (v režii Trevora Nunna a Johna Cairda, autorem přepracované verze byl Herbert Kretzmer, premiéra proběhla v říjnu 1985), Broadway (zde proběhla premiéra v roce 1987 a muzikál byl nominován na dvanáct cen Tiny za nejlepší muzikál, libreto, hudbu atd.), Reykjavík, Tokio, Sydney, Boston, Oslo, Los Angeles, Vídeň, Chicago, San Francisco, Melbourne, Montreal, Vancouver, Stockholm, Holandsko, Manchester, Madrid, Dublin, Helsinky, Bělehrad, ale i Praha.

„Příběh o uprchlém galejníkovi Jeanu Valjeanovi, který vychází z Hugova slavného stejnojmenného románu (1862), našel naprosto adekvátní zpracování v jevištním ztvárnění, v němž se mistrně prolínají příběhy hlavního hrdiny, jeho neúnavného pronásledovatele, policejního komisaře Javerta, malé osiřelé Cosetty, která najde domov a posléze i lásku

studenta Maria, zvrhlé komické dvojice majitelů hospody Thénardiérových, kteří přežívají za všech režimů... To vše na pozadí bouřlivé doby, kdy v červenci 1830 v Paříži vyrostou barikády revoluce, jíž se mnozí hrdinové děje také účastní. Davové scény se střídají s intimními, láska s nenávisť a boj s nadějí v lepší svět.“⁴

V České republice proběhla premiéra roku 1992 v Praze. Autorem českého libreta je Michael Prostějovský. Roku 2003 se Bídníci vrátili do Prahy v produkci Františka Janečka a uváděni byli v divadle GoJa Music Hall. Nutno dodat, že zde účinkovali i herci z Městského Divadla Brno – Jitka Čvančarová, Markéta Sedláčková a Robert Jícha.

V roce 2009 uvedlo Bídničky Městské divadlo Brno ve zcela novém nastudování pod režijním vedením Stanislava Moši.

V roce 2012 se opět uvádí Bídníci v pražském divadle GoJa Music Hall pod režijní taktovkou Petra Novotného.

2.2.2 Jesus Christ Superstar

Tato rocková opera patří do sbírky „krále muzikálů“, za kterého je označován Andrew Lloyd Webber. Muzikál vznikl v roce 1971 a vypráví příběh posledních sedm dní života Ježíše Krista.

Muzikál Jesus Christ Superstar mohli vidět diváci ve Francii, Španělsku, Portugalsku, Irsku, ale i v České republice.

O překlad libreta se stejně jako u Bídníků postaral Michael Prostějovský. Muzikál byl uveden v divadle Spirála na pražském Výstavišti. Premiéra se odehrála 22. července 1994 a hlavními představiteli byli: Kamil Střihavka, Dan Bárta, Martin Skala, Bára Basiková, Bohouš Josef, Vilém Čok a další.

12. listopadu 2005 měl muzikál premiéru v Městském divadle Brno, pod režijním vedením Stanislava Moši. Městské divadlo Brno má tento slavný muzikál na repertoáru dodnes. V roli Ježíše Nazaretského mohou diváci vidět Roberta Jíchu, Dušana Vitázka, Oldřicha Smysla. V roli Marie Magdaleny Ivanu Vaňkovou nebo Janu Musilovou. Role Jidáše Iškariotského se zhostil Ján Jackuliak v alternaci s Petrem Gazdíkem.

---

⁴ Oficiální webové stránky Městského divadla Brno. Dostupné na www.mdb.cz [online]. [cit. 2012-04-09].

11. listopadu 2010 se konala v Praze obnovená premiéra, tentokrát v Hudebním divadle Karlín, kde je muzikál uváděn dodnes. V hlavních rolích se divákům představí Kamil Střihavka v roli Ježíše, Václav Noid Bárta a Jan Toužimský v roli Jidáše, Bára Basiková nebo Dasha jako Marie Magdalena, Pavel Polák a Václav Noid Bárta v roli Piláta, Jiří Korn nebo Ondřej Brzobohatý jako Herodes.

3. Městské divadlo Brno

3.1 Historie Městského divadla Brno

Už v období první republiky usilovalo Brno o založení nového divadla s činoherní scénou. Teprve koncem května 1945 se podařilo skupině mladých divadelníků, absolventům brněnské konzervatoře, pod vedením režiséra Milana Páska, získat licenci k provozování druhé činoherní scény. Mohlo být tedy založeno Svobodné divadlo. Tuto iniciativu úředně požehnal prof. Jiří Kroha, kulturní referent tehdejšího Národního výboru pro Velké Brno. Pro udržení se byly ale tvrdé podmínky: prokázat kromě ekonomické soběstačnosti především uměleckou životaschopnost ve zkušebním tříměsíčním období. Soubor začal působit v malém sále v Novém domově na Falkensteinerově ulici (dnes ulice Gorkého). Během zkušebního období mělo premiéru 5 nových her. Jelikož se umělcům podařilo diváky do divadla přilákat, nastudovali do konce sezóny – tedy do června 1946 – dalších 15 her. Během čtyř let se divadelnímu souboru podařilo uvést na 71 premiér a přes tisíc repríz. Problémem byla ale neschopnost vytvořit nějaký program. První zvolenou inscenací byla *Manon Lescaut* s premiérou 14. června 1945. Tato volba se opírala o oblíbenost Nezvalova textu u mládeže protektorátní doby. Byl to projev radosti nad svobodou vyjádřený roztančeným českým slovem. Vůdčím motivem divadelníků byl entuziasmus, vůle a touha pod divadelní práci.

Hlavním bodem brněnského divadelnictví byl ale nedostatek osobností připravených k dramaturgické práci. Chybělo tu studium teorie a historie divadla a dramaturgie. Až po dvou sezónách v Národním divadle se objevil první tvůrčí dramatik a režisér PhDr. Václav Renč. **Svobodné divadlo** už takové štěstí nemělo. Přes veškeré peripetie a s menšími či většími problémy se Svobodné divadlo udrželo jako samostatné divadlo až do chvíle, kdy byly některé divadelní soubory slučovány a vznikaly instituce nové. K 1. srpnu 1949 bylo Svobodné divadlo sloučeno se Středomoravským divadlem a vzniklo tak **Městské a oblastní divadlo**. Od sezony 1950/51 bylo přejmenováno na **Krajské oblastní divadlo**. Roku 1954 dochází k přejmenování na **Divadlo bratří Mrštíků**. Kromě názvů se měnilo také umístění divadla. Dříve než přesídlilo na ulici Lidickou, určitou dobu sídlilo na Jakubském náměstí v sále dnešního Divadla Bolka Polívky. **Divadlo bratří Mrštíků** bylo roku 1988 sloučeno s loutkovým divadlem Radost a Satirickým divadlem Večerní Brno pod jeden název – **Brněnská divadla**. Tento celek se rozpadl po sametové revoluci a divadlo postupně dospělo

k názvu **Městské divadlo Brno**, který získalo v roce 1993. Pod tímto názvem divadlo působí dodnes.

Ředitelé	Od	Do
Pásek Milan	29.5.1945	31.8.1945
Walter Rudolf	1.9.1945	31.1.1948
Novotný Jaroslav	1.3.1948	15.8.1949
Pavlovský Miroslav, PhDr.	1.8.1949	31.12.1949
Linhart Oskar	1.1.1950	15.5.1950
Dopita Zdeněk, JUDr.	16.5.1950	31.8.1960
Tumlíř Jaroslav	1.9.1960	27.7.1964
Pleva Libor, PhDr.	28.7.1964	31.7.1966
Jan Moravec - zast.řed.	1.8.1966	31.7.1967
Pásek Milan	1.8.1967	1.5.1988
Kulendík Vl., Ing.	1.5.1988	1.4.1990
Kolegar Jan, Mgr.	1.4.1990	1.2.1992
Moša Stanislav	1.2.1992	pověřený řízením divadla
	1.1.1993	jmenovaný ředitel dosud

3.2 Současnost

V současné době má Městské divadlo Brno dvě divadelní scény a to činoherní a muzikálovou scénu. Obě budovy jsou navzájem propojeny a působí zde činoherní, zpěvoherní a muzikálový soubor. Členové souborů spolu navzájem spolupracují ve všech divadelních žánrech. Každý soubor má svého vedoucího. Uměleckým šéfem činohry je Stanislav Moša, který je zároveň ředitel a režisér Městského divadla. Šéfem zpěvohry je Igor Ondříček a šéfem muzikálu Petr Gazdík.

Činoherní scéna byla moderně zrekonstruována podle architektonického návrhu Miroslava Meleny v roce 1995. Změněny byly technické i prostorové dispozice. Rekonstrukcí prošlo také hlediště a část jeviště, zázemí pro diváky i komerční oddělení. Rovněž došlo

k řadě oprav techniky a instalací. Miroslav Melena ve svém návrhu využil svůj oblíbený prvek a tím jsou bodová světla na stropě. Jeviště i hlediště je velmi variabilní. Řady v hledišti jsou světelně označené číslem a toto označení lze měnit podle typu hlediště. Po obou stranách hlediště jsou umístěny tři lóže.

3.3 Hudební scéna

Neustálý zájem publika vedl k touze po druhé scéně. O tomto problému se zmiňuje i článek Jaroslavy Suchomelové v ročence k sezóně 1997/1998:

„Počet premiér je překvapivě nízký.”⁵

„Důvodem nejsou potíže ani provozní ani ekonomické, nýbrž vysoká návštěvnost. Stále vyprodaná představení jsou pobídkou k udržování inscenací na repertoáru. Úspěch se tak stává svého druhu brzdou a stále naléhavěji se ukazuje potřeba dostavby druhé scény, která by svými technickými parametry umožňovala realizaci velkého hudebního divadla a svými rozměry uspokojila zájem, který o tento žánr brněnské publikum projevuje. Divadlo ve svém současném působišti není jen vyprodáno, vykazuje návštěvnost 111%, protože se pravidelně přistavují židle a studenti uměleckých divadelních škol sedávají na schodech. Zájem publika drží na repertoáru všechny uváděné hry, takže novinky se nemají kam vejít.“⁶

Přes veškeré snahy si divadlo muselo počkat až do listopadu 2001, kdy dostalo stavební povolení k výstavbě nové hudební scény. Stavba byla oficiálně zahájena 17. listopadu 2001 slavnostním uložením základního kamene. Jeden kámen byl dovezen z Dolních Věstonic tamním starostou Jiřím Klanicou. Druhý kámen dovezený Zdenkem Mertou a pokřtěný Milošem Formanem pochází z newyorské Broadwaye. Slavnostního poklepání kamenů se zhostil tehdejší primátor města Brna RNDr. Petr Duchoň a ministr kultury ČR Pavel Dostál. Stavba byla dokončena a slavnostně otevřena tři roky na to, 2. října 2004 muzikálem Vlasy (Hair). Architektonický návrh pochází z „dílny“ Jozefa Kubína a Romana Macha.

„Při volbě z několika různých koncepcí zvítězila varianta, která prostor hlediště řeší jako amfiteátr v části kruhové výseče a scéna je navržena jako klasické barokní jeviště dvěma

---

⁵ SUCHOMELOVÁ, J. Městské divadlo Brno, dříve divadlo bratří Mrštíků. In Moša, S. Městské divadlo Brno 1997 – 1998. Brno: Městské divadlo Brno, 1998. s. 62.

⁶ tamtéž

bočními a jedním zadním jevištěm. Hlavní jeviště má půdorysný rozměr 12,30 x 11,50 m a světlou výšku provaziště 27 metrů. Podle provozních priorit jsou v návaznosti na jeviště umístěny pomocné prostory – denní místnost herců, maskérna, místnost pro rychlé převleky, sklady aktuálních kostýmů, rekvizit, sklady kulis. Ve vyšších podlažích jsou sklady dekorací a kostýmů, šatny herců a technického personálu, včetně hygienického zařízení. Součástí zázemí je rovněž prádelna se sušárnou a žehlírnou kostýmů. V suterénu jsou umístěny další technické místnosti, strojovna vzduchotechniky a chlazení, parní výměňková stanice.”⁷ „Objem sálu je obepnut ve dvou úrovních prstenci foyerů, ze kterých jsou přístupné všechny doplňkové prostory pro návštěvníky: šatny, které využívají snížený prostor pod hledištěm, hygienická zařízení, pokladny, bary i místnost lékaře a požárníka. Samostatnou kapitolou je technické vybavení divadla především jevištní technologií, elektroakustikou a scénickým osvětlením, a rovněž inspicentskou technologií, které jsou na úrovni evropské špičky.“⁸

Divadlo má jak vstupy, tak i vnitřní prostory upraveny bezbariérově a to jak v části pro diváky, tak i v části pro účinkující.

„Jen obtížně najdeme stavbu, kterou od záměru, přípravy a po celou dobu realizace provází víření tolika názorů, diskuzí a polemik jako stavba nové divadelní budovy. Není divu; jedná se o investici v oblasti kultury v řádu stovek milionů – v době a prostředí nemilosrdného tlaku ekonomických ukazatelů. O to úžasnější je, když se takové dílo v takové době a na takové úrovni podařilo realizovat.“⁹

3.4 O divadle

Městské divadlo je umístěno do vnitrobloku mezi ulicí Lidickou a třídou Kapitána Jaroše a využívá prostory dvorů domů Lidická č.p. 12 až 16. Došlo také ke zprůchodnění mezi již zmiňovanou ulicí Lidickou a třídou Kapitána Jaroše. Mezi oběma scénami se nachází Dvorana divadla, která byla slavnostně otevřena 28. září 2007. Pokud člověk vstoupí do

---

⁷ MACH, R.: Výstavba soudobé hudební scény Městského divadla Brno. In Moša, S. (zodpovědný redaktor): městské divadlo Brno 2003 – 2004. Brno: Městské divadlo Brno, 2004, s. 88.

⁸ MACH, R.: Výstavba soudobé hudební scény Městského divadla Brno. In Moša, S. (zodpovědný redaktor): městské divadlo Brno 2003 – 2004. Brno: Městské divadlo Brno, 2004, s. 88.

⁹ MACH, R.: Výstavba soudobé hudební scény Městského divadla Brno. In Moša, S. (zodpovědný redaktor): městské divadlo Brno 2003 – 2004. Brno: Městské divadlo Brno, 2004, s. 89.

Dvorany, obklopí jej kouzelný svět divadla. Kromě obou divadelních scén tu člověk objeví restauraci Boulevard, divadelní klub Nekonečno, zahradní posezení pod vínem, bary i fontánu.

Městské divadlo získalo roku 1997 Cenu města Brna v oboru dramatického umění za významný přínos brněnské kultuře v oblasti dramatické umění.

Navíc budova hudební scény získala v roce 2004 1. místo v soutěži o nejlepší stavbu Jihomoravského kraje a Stavbu roku 2004 a také čestné uznání v soutěži o nejlepší investici roku TOP INVEST.

Divadlo uvádí každou sezonu 10 nových inscenací – 5 hudebních a 5 činoherních. Většinou se jedná o novinky uváděné poprvé v České republice. Jedná se o zcela nová díla, ale také nové adaptace, překlady či dramatizace. V současnosti je to celá řada umělců, kteří spolupracují s Městským divadlem Brno, komponují, píší, upravují a překládají pro divadlo hry. Určitě je dobré zmínit osobnosti jako: Zdenek Merta, Hana Burešová, Miloš Štědroň, Petr Ulrych, Michael Prostějovský, Zdeněk Černín, Milan Uhde, Jiří Josek, Stanislav Moša, Petr Gazdík, Stano Slovák, Gustav Skála a další

3.5 Ocenění

Divadelní soubor Městského divadla je postaven na vyjimečných hercích, kteří by jen těžko hledali srovnatelné konkurenty. **Zdena Herfortová** získala Cenu Thálie v roce 1995 za titulní roli v historickém dramatu Alžběta Anglická. **Petra Jungmanová** získala Cenu Thálie v roce 1998 za mimořádný výkon v roli Harry v muzikálu Babylon. **Markéta Sedláčková** se stala nositelkou Ceny Thálie za rok 1999 v kategorii muzikál za roli Lízy Ďulínkové v muzikálu My Fair Lady ze Zelňáku. Ve stejném roce získala **Alena Antalová** Cenu Thálie v kategorii Talent roku. **Dušan Vitázek** získal Cenu Thálie v roce 2004 za vynikající herecký výkon v muzikálu Vlasy (Hair). V roce 2006 získala Cenu Thálie **Radka Coufalová – Vidlák** za ztvárnění Vypravěčky v muzikálu Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť. **Petr Štěpán** obdržel Cenu Thálie v roce 2007 za roli Darryla van Horna v muzikálu Čarodějky z Eastwicku. **Erik Pardus** († květen 2011) získal cenu Thálie 2008 za svůj skvělý výkon v dramatu Smrt Pavla I., v roce 2007 získal Cenu Českého divadla za roli Arthura Kirsche v dramatu V jámě lvové a v lednu 2012 byl oceněn in memoriam Cenou města Brna za rok 2011 za zásluhy o rozvoj města a jeho dobrou pověst v oblasti dramatického umění. V roce 2009 získal Cenu Thálie **Petr Gazdík** za svůj znamenitý výkon v muzikálu Bídníci (Les

Misérables). **Jitka Čvančarová** byla nominovaná na Cenu Thálie nejdříve za roli Sandy v muzikálu Svět plný andělů a v roce 2008 za roli Sukie v Čarodějkách z Eastwicku, **Zdena Herfortová** za Gurmyžskou v inscenaci Les, **Zdeněk Junák** byl na Cenu Thálie nominován za svůj výkon v muzikálové baladě Koločava, **Martin Havelka** byl nominován za hlavní roli v komedii Sluha dvou pánů, **Rudolf Krátký** za ztvárnění Wollanda v dramatu Mistr a Markétka, **Roman Vojtek** byl nominován za roli Tonyho v muzikálu West Side Story, **Jan Apolenář** za roli Puka v muzikálové férii Sny svatojánských nocí a o několik let později za roli Fagina v muzikálu Oliver! V roce 2010 byla nominovaná na Cenu Thálie **Johana Gazdíková** za hlavní roli v muzikálu Mary Poppins. **Michal Isteník** získal Cenu Alfréda Radoka v kategorii Talent roku 2011. **Dušan Vitázek** získal Cenu Thálie za rok 2011 za vynikající ztvárnění titulní dvojrole v muzikálu Jekyll a Hyde.

Cenu Alfréda Radoka získal také **Vladimír Franz** za hudbu, **Pelr Ulrych** rovněž za hudbu a **Jan Dušek** za scénografii.

Stanislav Moša byl v roce 2007 na slavném festivalu „Borštnikovy ceny“ ve slovinském Mariboru oceněn Cenou za estetický průlom za režii muzikálu Kabaret a v roce 2010 získal Cenu Divadelních novin za režii Probuzení jara.

Muzikál **Sny svatojánských nocí**, jehož autory jsou Stanislav Moša a Zdenek Merta byl oceněn roku 1991 Českým literárním fondem v kategorii „Inscenace roku“.

Inscenace **Smrt Pavla I.** v režii Hany Burešové získala v roce 2007 Cenu Alfréda Radoka.

3.6 Propagace

Divadlo vydává vlastní muzikálové DVD a CD. Pravidelně každý měsíc vychází časopis Dokořán, jehož šéfredaktorem je fotograf a novinář Jef Kratochvíl. V časopisu Dokořán najdeme program divadla, rozhovor s herci, články, recenze i fotografie z premiér. Každý rok vyhlašuje Městské divadlo Brno diváckou anketu o nejoblíbenější herečku, herce, inscenaci a tvůrčí počin a to pod názvem Křídla. Diváci mají možnost hlasovat v průběhu roku a v prosinci jsou při slavnostním večeru vyhlášeni vítězové. Při této příležitosti bývá také pokřtěna nová ročenka. Od sezóny 1995/1996 je také každoročně vydávána v knižní podobě ročenka divadla, která obsahuje články, týkající se jednotlivých premiérových her, recenze, celkové shrnutí uplynulých sezón a vše je obohaceno o fotografie. Každý rok má divák také možnost zakoupit si divadelní stolní kalendář. Kromě již zmíněných materiálů jsou

pro návštěvníky a fanoušky divadla vytvořeny webové stránky, na kterých každý najde repertoár, program divadla s možností on-line zakoupení vstupenek, profily členů souboru, fotogalerii, přehled cen vstupenek, důležité kontakty, informace o historii a současném dění v divadle a také nabídku materiálů (CD, DVD, Knihy, Plakáty...), které lze zakoupit přes internet nebo osobně na pokladně divadla a na Komerčním oddělení. Webové stránky si každý může zvolit v českém, anglickém nebo německém jazyce.

Před každou premiérou pořádá Městské divadlo Brno tiskovou konferenci a sestavuje tiskovou zprávu. Ta má podobu souvislého textu a přibližuje důvod pro uvedení konkrétního díla a další informace z jeho historie a obsazení hlavních rolí.

3.7 Chodník slávy

Před divadlem se nachází Brněnský chodník slávy, který začal vznikat v září roku 2000, kdy otiskli své dlaně herci divadla **Alena Antalová, Markéta Sedláčková, Zdena Herfortová, Petra Jungmanová, Karel Janský** (†duben 2011), **Zdeněk Junák, Jiří Tomek** a **Ladislav Kolář**. V roce 2001 přibyly dlaně **Martina Havelky** (společně s tlapkou jeho psa Britta II.), **Miroslavy Kolářové** a **Pavla Kunerta**. Roku 2005 se chodník slávy rozšířil o otisky dlaní **Dušana Vitázka, Petra Gazdíka, Jiřího Horkého** a **Igora Ondříčka**. V květnu 2008 se k nim přiřadili i **Erik Pardus** († květen 2011), **Radka Coufalová** a v roce 2009 i **Jitka Čvančarová** a **Petr Štěpán**.

Logem Městského divadla je černý klíč na bílém pozadí vytvořený v roce 1995 výtvarníkem Jakubem Stejskalem. Tento pomyslný klíč otevírá divadlo dokořán divákům a herci s ním pomyslně odemykají srdce a myšlení diváků.

3.8 Činoherní tvorba

Poválečné divadelní období bylo otevřeno hrou Vítězslava Nezvala Manon Lescaut. Tehdy ještě Svobodné divadlo následně uvádělo hry od Plautova Lišáka Pseudola po Moliérova Zdravého Nemocného, Shakespearova Kupce Benátského až k Anouilhově Antigoně. Z českého repertoáru se objevily díla Matěje Kopeckého, Aloise Jiráska, ale výběr postupně směřoval k dílům od Karla Čapka.

Období 1960 – 1966, kdy působilo divadlo už pod názvem Divadlo bratří Mrštíků, bylo plné změn. V září nastoupil do funkce ředitele Jaroslav Tumlíř. Z počátku vynikla především dramaturgie Evžena Sokolovského – Evžen Oněgin. V sezóně 1961/1962 pro změnu vyniklo nastudování Brechtovy Opery za pár grošů. K významným hrám v letech 1966 – 1975 patřila Marie Stuartovna Friedricha Schillera nebo férie bratří Čapků Ze života hmyzu. V tomto období byl ve vedení Milan Pásek. Jeho druhá režie – Wedekindovo Procitnutí jara – bylo označeno a oceněno jako osobitá konfrontace mládí dávného se současným. Jubilejní 25. sezonu 1969 - 1970 zahájil Milan Pásek hrou Hoře z návratu od Václava Renče. I přesto, že Milan Pásek působil v čele Divadla bratří Mrštíků až do listopadu 1989, jeho „éra“ skončila už v roce 1982. Milan Pásek nastudoval v rozpětí let 1982 – 1989 13 inscenací od Oresteie přes Romea a Julii až k Evženu Oněginovi.

Také v období devadesátých let dvacátého století až po současnost divadlo produkuje kvalitní hry, jako jsou: **Brouk v hlavě, Sluha dvou pánů, Dokonalá svatba, Charleyova teta, Škola základ života, Sugar! (Někdo to rád horké), Betlém, Dobře rozehraná partie** a spoustu dalších vynikajících her.

3.9 Muzikálová tvorba

Muzikály či hudební divadlo mají v Městském divadle Brno dlouholetou tradici. Nejdříve byly uváděny hry Osvobozeného divadla. V letech 1958 – 2004 vytvořilo MdB více jak 56 hudebních her a muzikálů. Asi nejvíce repríz se dočkaly hry Dva šlechtici z Verony, Kat a blázen, Nebe na zemi, Aprílová komedie aneb Cokoliv chcete a Osel a stín.

Od roku 2004, kdy byla otevřena Hudební scéna, uvádějí se muzikály právě zde. K nejvýznamnějším muzikálům patří **Jesus Christ Superstar, My Fair lady, Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť, West Side Story.**

V sezoně 2006/2007 si diváci zvolili v anketě Křídla neoblíbenější inscenací **Čarodějky z Eastwicku**, v další sezoně to byl muzikál **Bídníci**, v sezoně 2009/2010 **Probuzení jara**. Za sezonu 2010/2011 zvítězil rodinný muzikál **Mary Poppins**.

3.10 Městské divadlo Brno v zahraničí

Městské divadlo je dle mého názoru tím nejlepším reprezentantem českého divadla. Pravidelně vyjíždí se svými inscenacemi do různých koutů Evropy. Svou návštěvou už poctilo takové státy jako je Španělsko, Portugalsko, Švýcarsko, Holandsko, Dánsko, Belgie, Rakousko, Německo, Itálie, Slovinsko i Slovensko. Z inscenací uváděných v cizích zemích můžeme uvést například **Jesus Christ Superstar**, **West Side Story**, **Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť**, **Sněhurka a sedm trpaslíků**, **Tři sestry**, **V jámě lvové**, **Sluha dvou pánů** a další.

4. Hudební inscenace

Městské divadlo Brno má na repertoáru početnou řadu inscenací, z nichž většina patří k mým favoritům v oblasti divadelních her. Ale protože zde není prostor na popsání každé z nich a má diplomová práce se zaměřuje na hudební inscenace Městského divadla Brno, vybrala jsem čtyři, podle mého názoru určitě nezapomenutelné muzikály, kterými jsou Mary Poppins, Čarodějky z Eastwicku, Jekyll a Hyde a Papežka.

4.1 Mary Poppins

Autor:	P.L.Traversová, Richard Sherman, Robert Sherman, Julian Fellowes, George Stiles, Anthony Drewe
Režie:	Petr Gazdík
Asistent režie:	Aneta Majerová Milan Němec Jana Gazdíková
Překlad:	Jiří Josek
Dramaturg:	Jan Šotkovský
Scénografie:	Petr Hloušek
Hudební nastudování:	Dan Kalousek, Igor Vavrda
Dirigent:	Dan Kalousek František Šterbák
Choreografie:	Lucie Holánková

Premiéra tohoto úspěšného muzikálu proběhla 20. listopadu 2010 na Hudební scéně Městského divadla Brno.

K 13.3.2012 se dočkal 106 repríz. Tento muzikál je určen jak pro děti, tak i pro dospělé, na což láká i slogan MdB: „Vezměte své děti, vezměte vnoučata a vemte i své rodiče, budete se mít skvěle!“

Městské divadlo Brno je teprve 6. divadlem světa, kterému byla povolena licence pro uvedení tohoto muzikálu. Pro české diváky je známý především díky divadelnímu remaku slavného filmu z roku 1964, který vznikl na motivy dětských knížek anglické autorky P.L.Traversové a je ověnčen pěti Oscary. Režie se ujal Petr Gazdík, držitel ceny Thalie za rok 2010. Divák se může těšit na skvělou hudební show plnou magie, excelentně provedená stepařská a taneční čísla a samozřejmě na představitelky ústřední postavy Mary Poppins: Alenu Antalovou, Radku Coufalovou a Johanu Gazdíkovou, která byla za ztvárnění této role nominovaná na Cenu Thálie za rok 2010.

Příběh se odehrává na konci 19. století v Londýně a jeho hrdinkou je Mary Poppins – vychovatelka s originálními výchovnými metodami. Ta se objeví na přání dětí Banksových, jimž se rodiče příliš nevěnují. Mary Poppins disponuje kouzelnými dovednostmi, umí prozářít jejich dětský svět fantazií, hravostí a svobodou a úplně tak převrátí přísný řád domu Banksových. Nakonec se jí podaří změnit i samotné rodiče. Jak Mary Poppins sama říká: „Stačí chtít a rázem vše je možné.“

4.1.1 Recenze

Létající chůva kouzlí zpěvem i akrobacií

„Na hudební scéně brněnského Městského divadla vzniklo muzikálové zpracování Mary Poppins, které si s těmi západními nijak nezádá. Brno je teprve šestým městem na světě, kterému renomovaný producent Cameron Mackintosh a studio Walta Disneyho postoupili licenci k představení Mary Poppins. Rozhodla o tom kvalita zdejšího nastudování muzikálových trháků, jako byl Oliver!, Čarodějky z Eastwicku či Bídničci. A také supervize z Mackintoshovy agentury, která viděla zkoušení v Městském divadle Brno.“¹⁰

---

¹⁰ Létající chůva kouzlí zpěvem i akrobacií. [online]. 2010 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na:

<http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=252&rec=1675#subcontent>

„Povedenou inscenaci muzikálového herce a režiséra Petra Gazdíka dopředu korunoval výtečný překlad Jiřího Joska. Songy i dialogy jsou hezké české, a přitom v nich dospělí zachytí nenapodovitelnou britskost ostrovní konverzace i jedinečného britského humoru.“¹¹

„Gazdíkovu inscenaci umocnila i mimořádná scéna Petra Hlouška. V programu je přiznáno, že jde o adaptaci originálního designu Boba Crowleyho. Hloušek vytvořil reálie viktoriánsky napucovaného i komínově začouzeného Londýna. Pohádkovost předlohy jedinečně podtrhl nápaditými projekcemi na průsvitnou oponu. Výsledek je realisticky netoporný, dětsky hravý a má šmrnc v nenuceném propojení kulis i filmových šotů. Zdařilé jsou i kostýmy Andrey Kučerové. Snad nebude zákeřné vyzradit, že diváka čeká velké množství kouzel: tahání velkých předmětů z male chůviny kabely, letání Mary Poppins vzduchem nad hlavami diváků či špacír kominíka Berta, který obejde doslova celý portál jeviště.“¹²

„Alena Antalová v hlavní roli je ostřílená muzikálová hvězda už pro lehkost, s níž tvoří svoji roli. Deštník obsypaný gerberami si při premiéře za svůj bezchybný herecký i pěvecký výkon určitě zasloužila. V roli kominíka Berta Dušan Vitázek jen potvrdil pozici muzikálového šampiona, kterému nedělá potíže zpívat a tančit třeba i hlavou dolů. Typově přesný je Martin Havelka jako zpočátku nerudný otec Banks. Nu a děti Kristýna Kučerová i Andrej Holoubek už zaslouží pochvalu jen za kvantum zvládnutého textu ve tříhodinovém kuse. Na tuzemské jeviště Mary Poppins skutečně vtrhla ve výtečné divadelní kondici. Divákům dokonale uspokojí muzikálové chutě a pro zdejší divadelníky bude příslibem, že se třeba do Brna výhledově zase snese nějaká muzikálová veličina světa.“¹³

Luboš Mareček / Magazín MF Víkend Dnes 27.11.2010

Mary Poppins – brněnská muzikálová událost

„Možná až příliš rychle jsme si v Praze zvykli, že chceme-li vidět silný divadelní hudební zážitek, tak musíme vyrazit do Brna – alespoň pokud jde o muzikál a soudobé hudební divadlo.“

---

¹¹ Létaující chuva kouzlí zpěvem i akrobacií. [online]. 2011 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na: <http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=252&rec=1826#subcontent>

¹² tamtéž

¹³ tamtéž

Městské divadlo Brno je pojem a cílevědomá práce souboru pod vedením neúnavného Stanislava Moši ve spojení s kvalitním muzikálovým školstvím v brněnských uměleckých fakultách přináší již dlouho ovoce. Stálý styk se zahraničím a anglosaskou oblastí, která v muzikálu určuje vývoj, hostování brněnských venku i některé společné projekty s americkými zpěváky také přispívají k tomu, že v Brně neusínají na vavřínech. A nezapomeňme ani na podporu města a dalších institucí, která umožnila vybudovat krásné moderní hudební divadlo, do kterého je radost zavítat, takže není ani divu, že slova jako návštěvnickou krizi tam neznají.¹⁴

„Režisér české verze Petr Gazdík měl to štěstí, že spolu s Mošou viděli londýnský originál, a jak to u muzikálů bývá, museli převzít některé inscenační prvky, na což dohlíží londýnská agentura. Ale po zhlédnutí české verze je třeba říci, že inscenace je zcela originálním brněnským příspěvkem. Hlavní zásluhu na tom má známý muzikálový herec Gazdík, jenž se ve své teprve druhé režii pokusil spojit pohádkové motivy se silným dramatickým příběhem (je i autorem úpravy), vybral výborné dětské představitele, což je vždy úskalí takového titulu, a tak dílo není jen zábavná show. Premiérovou chůvou s deštníkem a bezednou kouzelnou taškou byla skvělá Alena Antalová (alternují ji ještě Radka Coufalová a Johana Gazdíková), která dává vzpomenout na kouzelnou Julii Andrews ve filmu. V dětských rolích strhující přirozeným herectvím Kristýna Kučerová a Antonín Holoubek, jejich rodiče Milan Němec a Jana Musilová, V muzikálu se kouzlí, ožívají hračky, sochy v parku, stejně jako ve filmu na jevišti „řadí“ i kamarád Mary Poppins, kominík Bert (Dušan Vitázek) – tancuje, chodí hlavou dolů po stropě a společně s Mary působí na děti i jejich suchopárné rodiče ve smyslu většího zapojení citu, fantazie, soucitu a potlačení lhostejnosti. A když nakonec Mary, jejíž mise se chýlí ke konci, odlétá za dalšími podobnými – je to jako ve filmu vzduchem s deštníkem nad diváky až do oblak! Divadelní triky brněnských jsou hodny obdivu a nepůsobí zastarale.“¹⁵

Vladimír Říha / Hudební rozhledy 04. 04. 2011

---

¹⁴ Létaující chuva kouzlí zpěvem i akrobacií. [online]. 2011 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na:

<http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=252&rec=1826#subcontent>

¹⁵ tamtéž

4.1.2 Role a obsazení:

Mary Poppins:	Alena Antalová / Radka Coufalová / Johana Gazdíková
Bert:	Dušan Vitázek / Denny Ratajský
Georg Banks	Martin Havelka / Milan Němec
Winifred Banksová	Jana Musilová / Markéta Sedláčková
Paní Brilllová	Zdena Herfortová / Monika Světnicová
Robertson Ay	Tomáš Sagher / Lukáš Vlček
Admirál Bum, ředitel banky:	Ladislav Kolář / Karel Mišurec
Jane Bansková:	Karolína Burešová / Vendula Hájková / Kateřina Kolčavová / Kristýna Kučerová
Michael Banks:	Dominik Brychta / Andrej Antonín Holoubek / Lubomír Hrdlička / Petr Šimčák
Královna v parku, Sl. Andrewsová, Sl. Smithová	Zuzana Maurery / Lenka Bartolšicová
Neleus:	Pěťa Brychtů Radek Novotný
Valentýn:	Lukáš Janota / Aleš Slanina

4.2 Jekyll a Hyde

Autor:	Frank Wildhorn Leslie Bricusse
Režie:	Petr Gazdík
Asistent režie:	Milan Němec Anna Marie Formánková
Překlad:	Petr Gazdík Jan Šotkovský Karel Škarka
Libreto:	Frank Wildhorn
Dramaturg:	Jan Šotkovský
Hudba:	Leslie Bricusse
Dirigent:	Ondřej Tajovský Dan Kalousek
Choreografie:	Lucie Holánková
Vokální nastudování:	Dan Kalousek Karel Škarka
Hudební nastudování:	Caspar Richter

Premiéra muzikálu Jekyll a Hyde proběhla 19. listopadu 2011 na Hudební scéně Městského divadla Brno.

Tento romantický muzikál pojednává o jednom z nejznámějších příběhů o Jekyllu a Hydeovi. Tento příběh vstupuje do mysli autorů, diváků i čtenářů už roku 1886, kdy Robert Louis Stevenson publikoval novelu „Podivný případ doktora Jekylla a pana Hyde“. Pomocí metafory totiž popisuje odvěký boj mezi dobrem i zlem, který probíhá v každém z nás.

4.2.1 Recenze

Vitázkův strhující zápas mezi dobrem a zlem

„Další z řady světových muzikálů si po své poslední premiéře může „odškrtnout“ Městské divadlo Brno. Muzikálový horor Jekyll a Hyde od amerických autorů Franka Wildhorna a Leslieho Bricusse uvedl soubor v režii Petra Gazdíka a v hudebním nastudování vídeňského dirigenta Caspara Richtera. Jednoznačně nejsilnějším zážitkem představení je výkon Dušana Vitázka v titulní dvojroli svědomitého lékaře a nelítostného vraha. Svým suverénním ztvárněním si tak Vitázek řek minimálně o nominaci na další hereckou cenu.

Po trochu pomalejším začátku se rozjíždí ke strhujícímu a čím dál víc gradujícímu projevu, v němž nemá slabšího místa. Vitázek hraje s obrovským nasazením, bez problémů vyzpívává i náročné pěvecké party a na drobných detailech dokazuje, že má roli zvládnutou po všech stránkách. Hlavně v pasážích hrůzného monstra Hyde jedná skutečně jak smyslů zbavený, naplno využívá svých fyzických předpokladů a s akrobatickou mrštností skáče z jednoho pilíře mostu na druhý, aby dostihl svoji příští oběť. Dokonalý je i ve vteřinových proměnách z Jekylla na Hydea, a to jak hlasově, tak gesticky. Jinak a zcela po svém pojal titulní roli alternující Petr Gazdík. Jekylla i jeho zlé alter ego vystavěl důkladně spíš po herecké stránce a na suverénním pěveckém výkonu.

Jako režisérovi inscenace se Gazdíkovi podařilo sestavit náročný scénosled muzikálu plynule a v tempu. Úkol to byl o to těžší, že mnohokrát se přestavby scény prolínají ještě do předchozích výstupů. Hlavně díky technické vybavenosti Hudební scény ale představení nikdy neztrácí spád. Scénograf Christopher Weyers k tomu využil všech možností moderního jeviště, včetně výměny dekorací ze stran nebo za poloprůsvitnou oponou. Nedotažená je snad jen podoba laboratoře v pracovně Jekylla, která se svojí miniaturností v obřím prostoru téměř ztrácí. Scénografie hodně těží i z projekcí Petra Hlouška (věrné napodobeniny Big Benu a londýnského Parlamentu, siluety nádraží a hřbitova, přijíždějící vlak).¹⁶

---

¹⁶ Vitázkův strhující zápas mezi dobrem a zlem. [online]. 2011 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na:

<http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=258&rec=1946#subcontent>

„Vůbec perfektně secvičené a energicky rozpohybované sborové choreografie (Lucie Holánková) patří k silným momentům inscenace. Dopomáhá k tomu i navození téměř autentické atmosféry ulic starého Londýna pomocí kouře, mlhy, ohňů, vůně tabáku a propracovaných kostýmů (Andrea Kučerová).“¹⁷

(Psáno z premiéry 19. listopadu a repríz 23. a 28. listopadu 2011.)

Lenka Suchá / Brněnský deník 05. 12. 2011

Muzikál Jekyll a Hyde v Brně – horror s příděchem romantiky

„Brněnskou inscenaci režíroval umělecký šéf muzikálu, zkušený herec a režisér Petr Gazdík. Hrál samozřejmě onu rozporuplnou postavu Jekylla a Hydea, pro niž je jako stvořený (alternuje Dušan Vitázek). Hudební scéna MdB je moderní, technicky vyspělá a toho využil scénograf Christopher Weyers (jistě za vydatné pomoci brněnského asistenta Lubomír Spáčila a realizátora projekcí Petra Hlouška). Světelný design měl na starosti David Kachlír. Do jevištních realizací se stále častěji dostává digitální osvětlovací technika, aby spoluvytvářela celkový dojem z představení. Jekyll a Hyde v Brně je toho důkazem – jedná se o výtvarně jedno z nejpůsobivějších a nejopulentnějších představení, jaké se tu kdy hrálo.

Orchestr pracoval příkladně a krásná hudba Franka Wildhorna se nesla hledištěm a byla, napíši to poněkud amatérsky, uchu velmi příjemná. Zásadní změnou oproti karlínské verzi je pořízení nového překladu (Petr Gazdík, Jan Šotkovský, Karel Škarka), který je zpěvnější a ve frázování přesnější. Na rozdíl od původní literární předlohy, kde neměly ženy žádnou podstatnou roli, v libretu muzikálu je to Emma, snoubenka doktora Jekylla a Lucy, dívka lehkých mravů, o kterou má zájem alter ego Henryho Jekylla, násilník a vrah pan Hyde.

Hana Holišová jako mladička Emma hrála a zpívala tak, jak se od ní očekává. Zkušená umělkyně, kovaná Karlínem, Státní operou i Novou scénou v Bratislavě, je od roku 2005 kmenovou členkou MdB. Roli čisté, láskou naplněné, ale i rázné Emmy zahrála výborně. Ale umím si v ní představit i alternující Johannu Gazdíkovou, kterou si pamatuji jako Jane z Čarodějek z Eastwicku nebo jako jednu z Mary Poppins.

---

¹⁷ Vitázkův strhující zápas mezi dobrem a zlem. [online]. 2011 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na: <http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=258&rec=1946#subcontent>

Druhou ženskou rolí je Lucy, dívka z ulice, prostitutka, do které se bohužel zakouká Hyde. Vedle zkušené Ivany Vaňkové (například Anita z West Side Story) jsem v alternaci viděl Viktorii Matušovovou, která hostovala ze Slovenska. Nevím o ní téměř nic, ale jde opravdu o objev. Hrála a zpívala zcela bravurně a jistě se s ní na Hudební scéně MdB ještě setkáme.¹⁸

„Dušan Vitázek je určitě dobrý typ na Jekylla a Hydea. Jeho Ježíš ve světoznámém muzikálu mu určitě dával vstupenku do náročné role. Známe ho také jako Berta z Mary Poppins nebo Che z muzikálu Evita. Na druhém premiérovém večeru jsem viděl v této roli režiséra představení Petra Gazdíka. V Městském divadle v Brně působí již 18 let. Stále mladě energický, vždy silná osobnost na scéně. Plný hlas, pravdivé herectví, skvělá pěvecká technika.“¹⁹

„Rád věřím, že si tuto roli užil. Jeho charisma přeskočilo z jeviště do hlediště, zejména závěrečná Konfrontace byla strhující. Mohli bychom postupně jmenovat všechny role. K tomu účelnou choreografií Lucie Holánkové, práce na textu či dobře do inscenace zapadající kostýmy, které navrhla Andrea Kučerová. Na druhé premiéře, kde jsem byl přítomen, se na konci roztleskalo hlediště ve stoje, potlesk byl dlouhý, bouřlivý a upřímný. Městské divadlo v Brně má na kontě další světový supermuzikál, na který bude určitě dlouho a po zásluze vyprodáno.“²⁰

Peter Stoličný/www.musical-opereta.cz/25.11.2011

4.2.2 Role a obsazení:

Dr. Henry Jekyll /	Petr Gazdík/
Edward Hyde	Dušan Vitázek
Lucy Harrisová	Ivana Vaňková/ Viktória Matušovová
Emma Carewová	Johana Gazdíková/ Hana Holišová

---

¹⁸ Muzikál Jekyll a Hyde v Brně – horror s příděchem romantiky. [online]. 2011 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na: <http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=258&rec=1945#subcontent>

¹⁹ tamtéž

²⁰ tamtéž

John Utterson	Milan Němec/ Karel Škarka
Sir Danvers Carew	Ladislav Kolář/ Milan Lindner
Biskup z Basingstoke	Miloslav Čížek
Generál Lord Glossop	Zdeněk Bureš/ Jan Mazák
Lord Savage	Lukáš Janota/ Jakub Uličník
Lady Beaconsfieldová	Hana Horká/ Jana Gazdíková
Nellie, Luciina kamarádka	Jana Musilová/ Marta Prokopová
Ctihodný sir Archibald	Rastislav Gajdoš
Proops	Radek Láska
Spider	Jiří Mach/ Aleš Slanina
Simmon Stride	Igor Ondříček/ Lukáš Vlček
Poole, Jekyllův sluha	Ladislav Mareček
Company	Vojtěch Blahuta/ Pěťa Brychtů/ Radek Novotný/ Kristian Pekar/ Eva Jedličková/ Tereza Martinková/ Světlana Slováková Martina Severová a další

4.3 Čarodějky z Eastwicku

Autor:	John Dempsey Dana P. Rowe
Režie:	Stanislav Moša
Překlad:	Jiří Josek
Kostýmy:	Andrea Kučerová
Dramaturg:	Pavčina Hoggard
Scéna:	Jaroslav Milfajt
Hudební nastudování:	Jiří Petrdlík
Dirigent:	Jiří Petrdlík Dan Kalousek
Choreografie:	Igor Barberič
Hudební aranžmá a hudební supervize	Igor Vavrda

Premiéra tohoto úspěšného muzikálu proběhla 10. února 2007 a k dnešnímu dni (18.3.2012) se dočkala 135 repríz.

Čarodějky z Eastwicku v románovém zpracování Johna Updika se stal nejdříve filmovým hitem společnosti Warner Brothers. Filmová adaptace (třemi filmovými představitelky hlavním hrdinek byly Cher, Michelle Pfeiffer a Susan Sarandon) měla úspěch, což zaujalo světoznámého producenta Camerona Mackintoshe. Oslovil autorskou dvojici Dana Rowe (hudba) a Johna Dempsey (libreto a jevištní zpěvní texty) s prosbou, aby napsali jevištní podobu díla. Tím dal podnět ke vzniku muzikálového příběhu, který podmanivou hudbou a vtipnými texty vtahuje diváky do svých tenat. Muzikál byl uveden ve světové premiéře 18.7.2000 v divadle Drury Lane v Londýně.

V Městském divadle Brno je tato inscenace uváděna od roku 2007. Petr Štěpán jako jeden z představitelů hlavní mužské role – Darryla van Horna, získal v roce 2008 za tuto roli Cenu Thálie.

4.3.1 Recenze:

Muzikálová scéna zářící profesionalitou

„Trojice osamělých žen středního věku – sochařka Alex, hudebnice Jane a novinářka Sukie – se společným vztahem k d'ábelsky záhadnému charismatickému přistěhovalci Darrylovi van Hornovi dostávají do konfliktu s úzkoprse prudérním prostředím amerického maloměsta, jemuž diktátorsky vládne moralistka Felicie Gabrielová. Tento základní příběh má několik navzájem odlišných verzí – od Updikova románu (1984) přes Millerův „hvězdný“ film (1987) po tu divadelní. Osvědčený tým režiséra Moši (vynikající překladatel Jiří Josek, dramaturgyně Pavlína Hoggard, choreograf Igor Barberić, dirigent Jiří Petrdlík, scénograf Jaroslav Milfajt) jej pojímá jako konfrontaci se snivě bezstarostným mládím a zejména jako riskantní, fantaskní, ale blahodárný proces individuální emancipace, hledání a nalezení sebevědomého “já”. Početný, precizně naživo hrající orchestr, pěvecké i pohybově dynamické pojednání davových scén, pointace jednotlivých výstupů a písní, spolehlivé technické triky (pyrotechnické efekty, funkční bazén, „oživlé“ violoncello, destrukce kostela, létání protagonistek aj.) a samozřejmě vhodné typové obsazení v trojích, ba čtverých alternacích – to vše přispívá ke kvalitě inscenace (pohotově již vyšlo i CD), která se v kontextu brněnské muzikálové „líhně“ řadí k těm špičkovým.“²¹

Vít Závodský/ Týdeník rozhlas/ 06.08.2007

Brněnský muzikál

„Muzikálová adaptace Čarodějek autorské dvojice John Dempsey (libreto a texty písní) a Dana P. Rowe (hudba) měla světovou premiéru v londýnském Theatre Royal Drury Lane v roce 2000. Osobitým rysem tohoto muzikálu je fakt, že v centru pozornosti nejsou slasti a strasti mladých hrdinů, jak tomu bývá u většiny děl tohoto žánru, ale generace středního věku. Osamělá trojice, sochařka Alexa, učitelka hudby Jane a místní redaktorka Sukie, se na svých pravidelných babincích začíná nudit, a tak koketuje s představou, že by do jejího usudlého života opět vstoupil muž. A stane se. Záhadně démonický Darryl van Horne je

---

²¹ Muzikálová scéna zářící profesionalitou. [online]. 2007 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na:

<http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=71&rec=1027#subcontent>

přesně tím, koho pomalu odkvétající dámičky potřebují, aby znovu ožily a aby se v nich plnou intenzitou probudily jejich magické vlohy. Čarodějky z Eastwicku – ať už mají knižní, filmovou nebo muzikálovou podobou – jsou oslavou vášnivého života.

Inscenaci, kterou režíroval Stanislav Moša, není v podstatě co vytknout. Moša si výtečně rozuměl s choreografem Igozem Barberičem, takže inscenace není chudá na nápady, je náležitě rozpohybována, nechybí ani ironizující pohled. V muzikálu se samozřejmě také čaruje, čarodějky skutečně vzlétnou, smyčec sám hraje na violoncello, šlehají pekelné plameny, a prudérní antihrdinka Felicie plive pecky, stříbrný dolar nebo svíčku. Výtvarník Jaroslav Milfajt dopřál Darrylovi vskutku honosnou rezidenci, v níž nechybí bazén.²²

„Roweova hudba zabrousí do sfér swingu, spiritual, středněproudého popěvku i jinam, co však přece jen chybí, je alespoň jedna silná melodie, kterou by šlo považovat za hit. Čarodějky si vysněného chlapa dokázaly přičarovat, na evergreen už zapoměly. Hlavní role jsou obsazeny dvojmo, většinou však trojmo, v roli Felicie jsou avizovány dokonce čtyři herečky. O premiéře v trojici čarodějek excelovaly Ivana Vaňková (Alexa), Markéta Sedláčková (Jane) a zejména Alena Antalová (Sukie) – bouři nadšení vzbudil její mistrně gradovaný song Jak mám to říct, v němž se silou milostného vzplanutí neobratné žurnalistce rozvazuje jazyk až ke kulometnému neutišení. Martin Havelka se v roli Darryla vyžívá, netřeba se divit, že jsou jím čarodějky skutečně posedlé. Šťavnatý překlad Jiřího Joska neopomněl Darrylovu zemitost kolorovat i jadrnějšími výrazy, které však Havelka servíruje s humorným nadhledem.“²³

Vladimír Čech/ Hospodářské noviny/ 20.02.2007

4.3.2 Role a obsazení:

Alexandra	Ivana Vaňková/ Yveta Blanarovičová/ Jana Musilová
Jane	Johana Gazdíkova/ Markéta Sedláčková

---

²² Brněnský muzikál. [online]. 2007 [cit. 2012-04-09]. Dostupné na: <http://www.mdb.cz/inscenace-recenze-19/?hra=71&rec=1025#subcontent>

²³ tamtéž

Sukie	Alena Antalová/ Radka Coufalová/ Jitka Čvančarová/ Hana Holišová
Darryl	Petr Gazdík/ Martin Havelka/ Petr Štěpán
Fidel	Ján Jackuliak/ Tomáš Sagher
Holčička	Kristýna Šebíková/ Marta Prokopová
Clyde	Igor Ondříček/ Milan Němec
Felicie	Lenka Bartolšicová/ Michaela Fojtová/ Zuzana Maurery
Jennifer	Kateřina Krejčová/ Mária Lalková
Michael	Jakub Uličník/ Dušan Vitázek
Brenda	Monika Světnicová
Greta	Martina Severová
Gina	Magda Vitková
a další...	

4.4 Papežka

Autor:	Dennis Martin
Režie:	Stanislav Moša
Adaptace:	Dennis Martin

Asistent režie:	Petr Gazdík Jana Gazdíková
Překlad:	Stanislav Moša (libreto) Mikuláš Bryan (texty písní)
Libreto:	Dennis Martin Christoph Jilo
Kostýmy:	Andrea Kučerová
Dramaturg:	Klára Latzková
Scéna:	Christopher Weyers
Hudba:	Dennis Martin
Hudební nastudování:	Ondřej Tajovský Dan Kalousek
Choreografie:	Julia Poulet

Německý muzikálový skladatel Dennis Martin napsal tento muzikál podle světového bestselleru americké spisovatelky Donny Woolfolk Cross – Papežka Jana. Román byl vydán ve více než třiceti jazycích a byly podle něj natočeny dva celovečerní filmy. Tento muzikál vypráví o ženě, která v polovině devátého století usedla na papežský stolec. Muzikál vypráví příběh papežky Jany od jejího narození až po smrt. Jana je velmi chytrá a talentovaná dívka, která se vymyká představám svého okolí, které má zažitě názory a představy o možnostech a povolání žen. Nejprve ji učí její bratr, který následně umírá, potom je Janě umožněno i oproti tehdejšímu zvyklostem legální vzdělání. Za nějaký čas Jana využívá možnost vydávat se v převleku za svého druhého bratra, který je zabit. Díky převleku je ale neustále na útěku a dostává se tak až do Říma, kde se jako léčitel stává nejbližším rádcem papeže. Po papežově násilné smrti nastupuje Jana – Jan na jeho místo. Lidé, kterým obětuje své osobní štěstí, ho milují. Přesto i Jana podléhá lásce ke Geroldovi, u kterého během studia žila a se kterým se v Římě opět setkává. Gerold je zabit a Jana je při potratu jejich dítěte prozrazena a záhy umírá také.

Dodnes není zcela jisté, jestli se jedná pouze o fantazijní historku nebo příběh skutečné historické postavy.

V Německu se v roce 2011 stal tento muzikál Muzikálem roku a Městské divadlo Brno jej uvedlo jako druhé ve světě v české premiéře 4. února 2012. Premiéry se osobně

zúčastnil Dennis Martin, autor německé verze muzikálu a společně s ním i autorka knižní předlohy, Donna Woolfolk Crossová.

4.4.1 Recenze:

Muzikál Papežka má v Brně švih i spád

„Román zaujal i německého divadelního autora Dennise Martina. Mladý skladatel a textař vypravil do světa loni v létě stejnojmenný muzikál Papežka, který po svém křtu v malebném městečku Fulda připutoval o víkendu v české premiéře do Brna. Obě uvedení jsou dílem režiséra Stanislava Moši, dlužno však říci, že jde o předem zamýšlenou repliku německé verze. Obě strany totiž v koprodukcii financovaly výpravu. Městské divadlo Brno tak z Fuldy přivezlo monstrózní točnu, která je pro vyprávění příběhu ve velkolepé výpravě Christophera Weyerse rozhodující.“²⁴

„Sentimentální příběh talentované dívky z polopohanské rodiny, která navzdory době projde klášterními školami, sází na emotivní kontrast dobově nemožné emancipace ženství s divokým počátkem středověku plného násilí i mocenským choutek. Je jasné, že podobná materie muzikálu svědčí. A předloha šla s romantickými valéry ještě dál. Papežka Jana – tedy neodhalený Jan – se totiž už v nejvyšším postavení smýká mezi vírou a čistě pozemskou láskou k markraběti Geroldovi, který se před lety nadaného děvčátka ujal, poskytl mu vzdělání a nyní je znovu potkává při válečném tažení přes věčné město.“²⁵

„Autor muzikálu Dennis Martin byl postaven před dva základní úkoly. Srozumitelně převyprávět zamotaný příběh a vystlat jej navrch lyrickými songy, které dodávají emoční náboj výsledku. Obojí se mu vcelku podařilo.“²⁶

„Divadlo na Lidické ulici opět ukázalo, že má komplexně připravené muzikálové herce. Obě Papežky, Hana Holišová i Světlana Slováková, s mitrou i bez ní dokazují, jak výtečné jsou zpěvačky, popový nátěr písniček vyvažují hereckým zanícením. Totéž lze bez

---

²⁴ Muzikál Papežka má v Brně švih i spád [online]. 9.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW:

[http://www.lidovky.cz/muzikal-papezka-ma-v-brne-svih-i-spad-d77-
/ln_kultura.asp?c=A120208_105953_ln_kultura_bt](http://www.lidovky.cz/muzikal-papezka-ma-v-brne-svih-i-spad-d77-/ln_kultura.asp?c=A120208_105953_ln_kultura_bt)

²⁵ tamtéž

²⁶ tamtéž

obav prohlásit o výkonech Petra Gazdíka a Roberta Jíchy v roli Gerolda, kteří celek svými výkony zvedají nad nasládlou rytířnu v chytlavém hudebním hávu. Léty prověřenou jistotou je Ladislav Kolář, jehož Aeskulapius není toporně muzikálovou, ale skutečně rozvážnou figurou řeckého učence. A zatímco ve Fuldě zpívali na half-playback, v Brně Moša ví, jak důležitá je přítomnost šlapajícího orchestru. Diváci tady nevyjídají zvukovou konzervu, ale slyší báječně nazvučenou živou muziku.²⁷

Luboš Mareček/ Lidové noviny/09.02.2012

Papežka – muzikál o tajemné legendě v podání Městského divadla Brno

„Inscenace Papežka uvádí diváka do temného středověku – do období válek, intrik, bojů o moc a dogmat. Téma nabízí muzikál Papežka lákavé – tajuplný příběh, který se zabývá pozoruhodnou ženou, která pronikla na svou dobu do nejvyšších církevních kruhů. To samo o osobě zaručuje divácký úspěch. Scéna se často mění, otočné jeviště se rychle střídá a dobře koresponduje s daným prostředím. Výborné kostýmy Andrey Kučerové, které oslnily při německé premiéře, vhodně doplňují i českou podobu. Jímavé melodie, zvláště v sólových partech, jsou silnou stránkou představení. Oproti německé verzi herce navíc doprovází živý orchestr, což dodává scéně větší náboj. Celkově Papežka působí sebejistě, zdravě a i přes poměrně dlouhou délku inscenace se divák nenudí.

Z herců je samozřejmě největší váha položena na představitelku papežky Jany – Hanu Holišovou. Její Papežka je takřka bezchybná ve svých pochybách i vzestupech, ve zpěvu nezklame v žádné poloze, zvláště v písni Toužím je největší potenciál. Její láska, markrabě Gerold (Petr Gazdík), rozhodně nezklame po pěvecké ani herecké stránce.

Zaujme Aleš Slanina jako proradný intrikán Anastasius. Jeho hravé vykreslení zlosyna Anastasia si divák užije plnými doušky. Kurtizána Marioza v podání Terezy Martinkové zase předvede neobyčejný šarm i pěvecko-herecký um. Za zmínku stojí i dětští

---

²⁷ Muzikál Papežka má v Brně švih i spád [online]. 9.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW:

[http://www.lidovky.cz/muzikal-papezka-ma-v-brne-svih-i-spad-d77-
/ln_kultura.asp?c=A120208_105953_ln_kultura_bt](http://www.lidovky.cz/muzikal-papezka-ma-v-brne-svih-i-spad-d77-/ln_kultura.asp?c=A120208_105953_ln_kultura_bt)

herci, hlavně Jana – dítě, v podání Karolíny Burešové, je zcela přirozená a s úžasnou nenuceností komunikuje s „dospělými“ herci.”²⁸

„Muzikál Papežka nabízí neotřelý příběh, který je unikátní tím, že se na českých divadelních prknech objevuje zcela poprvé. Když k tomu přičteme silný poutavý příběh plný romantiky a intrik, který navíc do dnešní doby nebyl objasněn, v kombinaci s výbornými hereckými a pěveckými výkony, stojí za to zažít atmosféru středověku na vlastní kůži...”²⁹

Kateřina Šebelová/ Velká epocha/ 07.02.2012

4.4.2 Role a obsazení:

Jana, dospělá/ Jan Anglicus	Hana Holišová/ Světlana Slovácová
Aeskulapius, řecký učenec	Ladislav Kolář
Gerold, markrabě	Petr Gazdík/ Robert Jícha
Anastasius, vysoce postavený Říman	Aleš Slanina
Arsenius, otec Anastasia	Igor Ondříček
Jana, dítě	Karolína Burešová/ Kristýna Kučerová
Jan, její bratr, dítě	Lubomír Hrdlička/ Petr Šimčák
Jan, bratr Jany, dospělý	Jakub Przebinda
Gudrun, jejich matka	Johana Gazdíková/ Ivana Vaňková
Otec Jany a Jana	Stano Slovák

---

²⁸ Papežka – muzikál o tajemné legend v podání Městského divadla Brno [online]. 7.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.velkaepocha.sk/2012020719048/Papezka-muzikal-o-tajemne-legende-v-podani-Mestskeho-divadla-Brno.html>

²⁹ Papežka – muzikál o tajemné legend v podání Městského divadla Brno [online]. 7.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.velkaepocha.sk/2012020719048/Papezka-muzikal-o-tajemne-legende-v-podani-Mestskeho-divadla-Brno.html>

Rabanus, opat kláštera ve Fuldě	Milan Němec/ Lukáš Vlček
Sergius, papež	Jan Mazák
Marioza, římská kurtizána	Michaela Horká/ Tereza Martinková
Fulgentius, biskup z Dorstadtu	Rastislav Gajdoš
Richild, Geroldova žena	Lenka Janíková/ Mária Lalková
Lotha, franský císař	Alan Novotný/ Tomáš Sagher

a další...

„Můj výzkum o Janě trval sedm let a myslím, že za tu dobu jsem nashromáždila silné argumenty, abych mohla potvrdit její skutečnou existenci. Samozřejmě, že spoustu věcí jsem si v knize upravila nebo přimyslela, je to koneckonců román. Ale myslím si, že tak, jak jsem ten příběh napsala, něco hodně podobného se skutečně odehrálo v devátém století.“

„Vzpomeňte si na krále Artuše – není to nic jiného než legenda. Excalibur byl jen pověst, nikdy se to nestalo. Neexistují důkazy, že by to byla pravda. Ale o králi Artušovi se stále vypráví, aby o něm všichni věděli – a o papeži Janovi ví jen velmi málo lidí. Na tom si můžeme ověřit, že lidé věří tomu, co si přejí, aby byla pravda.“³⁰

Donna Woolfolk Cross, autorka světového bestselleru Papežka

---

³⁰ Městské divadlo v Brně uvádí muzikál o papežce [online]. 4.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/163233-mestske-divadlo-v-brne-uvadi-muzikal-o-papezce/>

PRAKTICKÁ ČÁST

5. Osobnosti Městského divadla Brno

5.1 Stanislav Moša

Ředitel, režisér a zároveň umělecký šéf činohry. Narodil se v Novém Jíčině, absolvoval gymnázium, Státní konzervatoř v Ostravě (obor hudebně dramatický) a nakonec činoherní režii na JAMU v Brně. Roku 1983 nastoupil jako režisér do tehdejšího Divadla bratří Mrštíků. V divadle se současným názvem Městské divadlo Brno působí dodnes, ovšem už jako ředitel.

Mimo to působil v letech 1984 – 1994 jako pedagog na brněnské JAMU a také vedl jako umělecký šéf tři roky Činoherní studio JAMU – Martu.

Stanislav Moša mimo jiné stál také za nápadem i realizací provozu nové Hudební scény. Jako režisér má na svém kontě desítky inscenací a to jak v našich divadlech, tak i v zahraničí (Slovensko, Itálie, Německo, Španělsko, Portugalsko, Chorvatsko...). Věnuje se režii jak činoherních inscenací (A. Jirásek: Lucerna, J. Schmidt: Třináct vůní, B. Hrabal: Něžný barbar, V. Nezval: Manon Lescaut, W. Shakespeare: Romeo a Julie, S. Shepard: Mámení myslí, E. Rostand: Cyrano z Bergeracu, W. Shakespearce: Jindřich III., F. Mitterer: V jámě lvové, Richard Bean: Novomanželské apartmá, A. Casona: Dům se sedmi balkóny a Jitřní paní, J. Hašek: Osudy dobrého vojáka Švejka, N. V. Gogol: Revizor, A. P. Čechov. Tři sestry), tak režii muzikálů. V Městském divadle to byly například: My Fair Lady, West Side Story, Čarodějky z Eastwicku, Chicago, Jesus Christ Superstar, Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť, Koločava, Bídníci, Sny svatojánských nocí a teď téměř čerstvá novinka Papežka, která byla nejdříve pod jeho vedením uvedena v Německu a následně v Městském divadle Brno. Je rovněž režisérem koncertního představení Muzikály z Brodwaye, s nímž se divadelní soubor představil jak publiku českému tak i zahraničnímu.

Stanislav Moša je kromě jiného také vynikající libretista a textař. Úzce spolupracuje především se Zdenkem Mertou, Petrem Ulrychem a Milošem Štědrněm. Kromě činoherních vytvořil také mnoho muzikálových projektů. Se Zdenkem Mertou to byly **Sny svatojánských nocí**, **Babylon**, **Svět plný andělů**, **Zahrada divů** nebo scénické oratorium **Bastard**. Se

Zdenkem Mertou rovněž připravili megaprojekt **Bernsteinovy Mše**, kdy vystoupilo přes 300 účinkujících na Pražském hradě a v brněnské hale Rondo (dnešní Kajot Aréna).

S Petrem Ulrychem vytvořili muzikálovou baladu **Radúz a Mahulena** a muzikál **Koločava** – na motivy příběhů Nikoly Šuhaje, **Máj** na motivy Karla Hynka Máchy a také **Markétu Lazarovou**.

S Milošem Štědrněm vytvořili **Hru o lásce, smrti a věčnosti**.

O divadle Stanislav Moša prohlásil: „Obavy o budoucnost divadelního řemesla už hlásali různí lidé s příchodem filmu, potom televize... Divadlo existuje, co je člověk na světě, a jeho funkce jsou nezastupitelné. Setkávání se živého člověka s jiným živým člověkem, jejich kontakt právě v divadle, to je nenahraditelné.“³¹

---

³¹ *Les Misérables = Bídníci: muzikál: šestá inscenace šedesáté čtvrté sezony 2008/2009: premiéra 13. a 14. února 2009 na Hudební scéně Městského divadla Brno. Brno: Městské divadlo Brno, 2009.*

5.1.1 Rozhovor se Stanislavem Mošou

Jak jste se dostal k funkci ředitele Městského divadla Brno?

Jako mladý režisér jsem hodně „křičel“, že kolegové v řídicích funkcích to dělají špatně. Řekl jsem si tedy, že rok dva bych mohl realizovat své představy, mezi tím se odehrály jiné kapitoly v životě tohoto divadla. Odešel ředitel, u kterého jsem já sloužil coby jeho umělecký šéf, a když byl vypsán konkurz na ředitele, přihlásil jsem se do konkurzu, uspěl jsem a stal jsem se ředitelem tehdy Divadla bratří Mrštíků. Jmenovaný jsem byl v roce 1992, tedy před 20 lety.

Chtěl jste se někdy stát hercem nebo jste spokojený jako ředitel a režisér?

Já jsem hlavně nikdy nechtěl být ředitelem, respektive jsem o tom nikdy neuvažoval. Můj kantor Milan Pásek, který řediteloval Divadlo bratří Mrštíků, mě učil ve své kanceláři a často říkal, že mi tím defakto poskytuje výchovu k možnému následnému řízení takové instituce jako je divadlo. Když jsem šel studovat režii, na gymnáziu jsem dostal informaci o tom, že režii nemůže studovat nikdo, kdo by neměl tříletou praxi. Odmaturoval jsem tedy na gymnáziu a jako abiturient jsem se přihlásil na konzervatoř, kde jsem studoval dohromady první dva ročníky a během tří let jsem znovu maturoval na konzervatoři v oboru herectví. Chvilkami jsem si myslel, že bych mohl někdy divadlo i hrát, ale v podstatě to bylo celé jakoby plnění praxe k přijímacím zkouškám k oboru činoherní režie na brněnské akademii, které jsem následně udělal a už jsem tady zůstal.

Jako mladý jsem častokrát zaskakoval ve svých inscenacích, mám několik rolí v televizi, ve filmu, ale dlouho už jsem na jevišti nestál a ani si nemyslím, že by mi to nějak scházelo.

Jaké pravomoce má ředitel divadla, do čeho všeho může zasahovat a která rozhodnutí závisí čistě jenom na vás?

Zasahovat můžu naprosto do všeho, co mi dovolí moje dobré svědomí. V divadle jsou samozřejmě specializace, ve kterých se ode mě očekává, že k nim vyjádřím svůj názor. Ale hrozně nerad bych vstupoval do záležitostí počínaje úklidem a konče například naším zvukařským pultem a technologií, která s tím souvisí. Moje práce je prostě řídicí

především v tom směru, že si vybírám vedoucí jednotlivých sekcí a potom už nechávám na nich, jak si oni budou řídit své podřízené. V případě, že to nefunguje, vyměním šéfa toho kterého oddělení. V podstatě za vše špatné, co se v divadle odehraje, zodpovídám já. 90% svého času strávím řešením různých problémů a zbývajících 10 procent plánováním, co se tady bude odehrávat v horizontu jednoho, dvou, tří let.

Co se týče cen vstupenek, přijímání nových hereců, reklam, rozpisu alternací, to je zodpovědnost Vaše nebo vedoucích jednotlivých oddělení?

To všechno se řeší tady v této kanceláři. Samozřejmě mám výkonné pracovníky – svého náměstka pro vnější vztahy ve vztahu k reklamě, nebo své asistentky ve vztahu právě k těm alternacím a k rozvržení hracího plánu. O technických záležitostech rozhodují oni, ale rozhodování o financích nebo kdo se čeho konkrétního v uměleckých výkonech ujme, řeším já.

Jaké schopnosti by podle Vás měl mít dobrý muzikálový herec?

Zastávám přesvědčení, že by měl být výraznou osobností. S tím souvisí, kolik má načteno, jak je vzdělaný, mám rád vzdělané herce, a samozřejmě podle mého názoru každý herec, nejenom muzikálový, by měl zvládat své řemeslo. To souvisí s tím, jakým způsobem se vyrovnal s určitou školou, protože existují různé školy, a jakým způsobem a na jaké úrovni zvládá všechny potřebné muzikálové techniky, ať už hereckou, pěveckou či taneční. Měl by být schopen všechno šikovně propojit. Podle mě je to na jedné straně dar, někdo tomu říká talent, na druhé straně tvrdá průprava, která dnes, aby mohl člověk hrát u nás v divadle například hlavní role, musí začít nejpozději do desátého roku věku dítěte a kolem patnácti, nejpozději do osmnácti, začít pracovat na svých hereckých technikách.

Máte za sebou spoustu režijních úspěchů. Na které představení vzpomínáte nejraději?

Všechny jsou mé děti. Inscenací jsem nastudoval kolem 160. Mám radost, že se mi podařilo, shodou okolností nejenom režijně, ale i spoluproducentsky, poprvé přivést za železnou oponu Bernsteinovu Mši. Kdyby někdy ještě byla možnost ji znovu realizovat, tak to budu dělat rád znovu i bez nároku na honorář.

Je nějaké představení, u kterého si později řeknete, že teď už byste to zrežiroval jinak, nebo si za vším prostě stojíte?

Všechno se vyvíjí, logicky se vyvíjím i já. Měl jsem možnost některé inscenace nastudovávat opakovaně, takže z hlediska vnější ambaláže - scéna, kostýmy, hudba – si ty inscenace jsou podobné, ale z hlediska vnitřní struktury se vyvíjejí.

V čem si myslíte, že je rozdíl u muzikálů u nás v ČR a v zahraničí, nebo u nás tady v Brně a v Praze?

Velký rozdíl mezi brněnským, respektive naším divadlem, a některými pražskými produkcemi je především v tom, s kým oni pracují, to znamená, že pracují především s lidmi, kteří uspěli v branži, které se dá říkat populární hudba, a že tito lidé ne zcela splňují nároky, podle mého názoru obecně kladené na celém světě na muzikálového herce. Ale dneska už mnoho lidí i v Praze na soukromé Konzervatoři Jaroslava Ježka vyrůstá s velmi dobrými dispozicemi pro tuhle práci, budou se čím dál tím víc prosazovat. Ten rozdíl je třeba hledat především v tom, že my jsme divadlo dotované, kdežto pražské produkce – kromě Hudebního divadla v Karlíně, jsou vesměs produkce soukromé, kde jde především o peníze. Jejich logická snaha nalákat do obsazení některé hvězdy právě ze showbyznysu souvisí s tím, že chtějí prodat co nejvíc vstupenek a kvalita těch inscenací tomu přitom neodpovídá.

Co se týče zahraničí, snaha konkrétně našeho divadla je, abychom byli srovnatelní s tím nejlepším, co se odehrává na tomto poli dnes nejenom v Londýně, New Yorku, ale v těch dalších významných evropských domech, kde se hudební divadlo pěstuje.

Naše určitá specifická je v tom, že my jsme repertoárové divadlo městské, to znamená, že uvádíme větší počet titulů, než divadla soukromá, u kterých je na prvním místě zisk. To znamená, že nenasadíme inscenaci, abychom ji hráli tak dlouho, dokud na ni diváci chodí... Jsme platformou současným autorům, takže uvádíme průběžně 4-5, někdy i více hudebních inscenací v roce, a minimálně dvě z nich jsou napsány přímo pro naši scénu, což je světové specifikum. To nedělá žádné divadlo na světě.

Podle čeho vybíráte repertoár a určujete, jak často se bude inscenace opakovat a co se bude hrát?

O reprízách rozhoduje hodně zájem obecnstva. Mám sice nějakou představu, kolik by která inscenace mohla těch repríz udělat, ale ani já nejsem schopen odhadnout, jaká bude reakce publika. Když jsme nasazovali Čarodějky z Eastwicu, byl jsem přesvědčený o tom, že budeme spokojeni, když odehrajeme třicet repríz, těch repríz máme přes 130. Stejně tak u Mary Poppins bych byl spokojený s 50 reprízama... Především musíme odehrát představení pro naše předplatitele a potom už rozhodne zájem obecnstva, takže tomu se následně i podřizujeme.

Jak dlouho dopředu plánujete premiéry na další divadelní období?

Teď do tří neděl (rozhovor proběhl 16.1.2012) musím rozhodnout přesně o tom, jak bude vypadat následující sezóna, to znamená včetně premiér, které budeme realizovat v červnu 2013. Už teď se dá říct, že už se začíná rýsovat i ta sezóna následující 2013 – 2014. Nemá cenu to dělat dlouhodoběji, protože to obvykle nakonec neodpovídá realitě. Jsme divadlo, které ze všech divadel které znám, plánuje po Brně rekordně nejkratší dobu, a právě to taky trošku souvisí s tím, že chceme dělat věci, které jsou aktuální, zajímavé, atraktivní pro nás – když to bude atraktivní pro nás, mohlo by to zajímat i diváky.

Podle čeho se rozhodujete, když nasazujete dílo, které už bylo třeba hrané? Podle zájmu publika? Ozývají se Vám diváci, jestli budete hrát znovu?

Zde existuje určitý proces, ve kterém se pravidelně dozvídám, o co je větší, či menší zájem. Proto plánujeme ve srovnání s jinými divadly docela pozdě, šest neděl před každým daným obdobím. Z hlediska nasmlouvaných hostů by mělo být jasné, co se bude hrát v dalším měsíci, ale ještě čtrnáctého, což je den před tím, než jdou lístky do prodeje, dělám úpravy v hracím plánu právě podle toho, o které inscenace je, či není zájem.

Spolupracujete s řediteli jiných divadel, nebo je to čistá konkurence?

My v této zemi nemáme konkurenci:-). A to není žádná frajeřina. Nikdy jsem příliš nesledoval, co se děje v jiných divadlech v našem městě – v naší zemi, a spíš jsem se jezdil inspirovat do zahraničí.

Jak se dá skloubit režírování a ředitelování?

Není to nic neobvyklého. Ukázalo se, a nedávno především v německy mluvících zemích, že je dobře, když ředitel divadelní instituce je výkonný umělec, ať už herec, scénograf, dramaturg nebo režisér, protože obdobně jako primář, který je chirurg a musí praktikovat, má mnohem lepší vztah ke všemu, co se v jeho nemocnici odehrává. Taky má jako řídicí pracovník trošku jiný pohled, než jenom ten exaktní, který by měl pouhý právník, ekonom nebo čistý manager, kteří sice mohou řídit ledacos, ovšem jistě ne divadlo!

O vašem divadle je známé, že se těžko shání lístky. Stalo se už někdy, že by na představení přišlo jen pár lidí?

Toho se snažím vystříhat procesem nasazováním inscenací tak, jak jsem o tom hovořil výše. Je mi to sice líto, ale nemáme sílu a ani nervy hrát pro poloprázdný sál.

Máte nějaké vysněné představení, které jste zatím neměl možnost režírovat?

Ne.

Může si herec dovolit odmítnout roli? Podle čeho jsou herci obsazováni do rolí?

Herec má možnost odmítnout roli, ale měl by mít pro to pádné argumenty. Obvykle se to u nás nestává. Mám s herci roční smlouvy, což znamená, že je vybírám pro repertoár, který tady je, a když zjistím, což se stane poměrně brzy, že herec není využíván tak, jak by měl, a neexistuje perspektiva, že by se to mělo zlepšit, tak s ním smlouvu ukončím. Angažuji pak někoho jiného. A ještě jinak, odmítnutí role je důvod pro rozvázání pracovního poměru. Pokud já nejsem přesvědčen důvody herce, proč tu kterou roli odmítá, je to důvodem k tomu, abych s ním rozvázal pracovní poměr. Kategorizuji to jako odmítnutí práce.

Stává se, že herec sám přijde a řekne, že o konkrétní roli má zájem?

To se děje pořád. A já to neposlouchám, protože by vlastně chtěli všichni hrát všechno.

Odnášíte si svou práci domů? Mám na mysli konkrétně Probuzení jara, které jste režíroval, toto téma je psychicky hodně náročné.

Jediné, co dělám v poslední době, je, že když jdu spát, ztiším si telefon. Už se mi taky stalo, že mi zavolali, že máme smrtelnou nehodu, byť ne člověka z našeho divadla, ale jednoho z dělníků, kteří u nás pracovali na rekonstrukci výtahu. Ale stejně, když se v noci probudím, tak jak od hlavních témat, tak i třeba věci od techniky a chodu divadla jako finance nebo personálie, od toho se nedá „odpárat“.

Když ještě zůstanu u Probuzení jara – myslíte si, že může vyvolat v divácích pohoršení?

Já si to nemyslím, respektive vůbec to nepředpokládám, ani jsem to nepředpokládal, i když vím, že se to stalo, že se to děje a nejenom u nás v České republice, ale i v New Yorku, ve Vídni, v Německu, kde všude se to hrálo, já však ta pohoršení nechápu. Chápu ovšem ty, kteří musejí lhát sami sobě. Asi by jim bylo na světě, ve kterém si musejí formulovat pravdu jako pravdu špatně. Já to nedělám, ale rozumím tomu a proto se nedivím, že se někdo pohoršuje.

Myslíte si, že je pro diváky větší lákadlo inscenace, jejíž název všichni znají, např. Jesus Christ Superstar, nebo něco úplně nového?

Uvažuji čas od času, že by bylo dobré, aby byl titul lákavý, ale zjistil jsem, že to nehraje žádnou roli. Samozřejmě, že v oblasti hudebního divadla autoři některých soudobých produkcí především kalkulují se známými příběhy, protože hudební divadlo je jednoznačnější, co se týče toku příběhu a je dobré, když divák příběh z části zná, já však tímto kalkulem opovrhnu.

Na co jste za celou dobu svého působení v divadle nejvíce pyšný?

Nejvíc mě baví to, že se tady koncentrovala poměrně velká skupina laskavých a zároveň talentovaných lidí a že jsou schopni spolu spolupracovat.

Jedna věc je prostor, kde mohou tvořit, ale druhá a pro mě mnohem podstatnější je kvalita lidí, které mám kolem sebe. Jestli jsem na něco pyšný, tak na tohle. A nesmím

zapomenout na to, že mi kvalitní spolupracovníky a kolegy a přátele již celá desetiletí „vyrábí“ naše brněnská JAMU.

Když se vrátím k JAMU, vybíráte tam hodně herců? Chodí na konkurzy?

Především si vybírám z konkurzů, případně když slyším, že je někdo dobrý, jdu se na něj podívat.

Ve vašem divadle účinkuje spousta hostujících herců. Mají jiná práva a povinnosti než herci, kteří jsou tu na plný úvazek?

Je to zcela srovnatelné.

Pokud chtějí dát herci rozhovor, natáčet film nebo účinkovat i v jiném divadle, musí mít Váš souhlas?

Nemusejí mít souhlas k tomu, aby dávali rozhovory, zároveň však vědí, co je určitý druh loajality vůči domácí scéně, kde je člověk zaměstnaný, ale to je běžné a normální i v jiných firmách. Jinak ano. Ti, kteří jsou zde zaměstnáni, musejí všichni žádat o souhlas k jakékoli mimodivadelní činnosti.

Doporučujete hercům, aby shlédli i jiné zpracování hry, kterou režírujete?

Určitě. Čím více toho vidí, tím lépe.

Jak dlouho trvá celková příprava inscenace?

Ta teoretická trvá třeba i pět let, ale klidně se to dá nachystat i za měsíc, což je ovšem extrémně krátká doba – mluvím o té části přípravné. Už jsem zkoušel inscenace čtyři neděle, ať už to byl Jesus Christ Superstar nebo Vlasy pro zahraniční produkci, a to jsme zkoušeli od rána do noci. Jinak ten běžný cyklus je sedm až devět týdnů.

Jak to vlastně probíhá, když se rozhodnete pro nějaký zahraniční muzikál?

Jednáme se zástupci autorů o podmínkách, za kterých by ten kus byl tady u nás uveden. Jsou to standardní a vlastně krásné procesy. Krásné tehdy, když si vás váží...

Podle čeho se rozhodujete, kterou inscenaci zařadíte do repertoáru, když dopředu nevíte, jaký bude o to zájem.

Podle sebe. Opravdu, tohle je jednoduchá odpověď, ale já jsem tady poměrně dlouho a používám skutečně svůj vkusový registr, který je u každého člověk poměrně komplikovaný na podrobnější vysvětlování, ale který souvisí s něčím, co já nazývám nějakým druhem sebereflexe, vnímání sebe sama v této naší společnosti, to znamená, že co mě irituje, rozrušuje, těší... předpokládám, že se musí dotýkat i jiných – spolupracovníků i obecnstva...

Kdo se podílí na vytváření divadelní ročenky?

Oslovujeme vždy cca 12 novinářů, divadelních teoretiků, každému zadáváme určitou část práce a sleduje to dramaturg našeho divadla, s tím, že nakonec ta poslední revize prochází mýma rukama, stejně tak jako výběr fotografií, který dělám se svou asistentkou, takže je to početný tým lidí, kteří na tom pracují, včetně fotografa a dalších tak, jak je to i v jiných procesech v divadlech běžné.

5.2 Jana Musilová

Jana Musilová se narodila ve Svitavách. Zde vystudovala gymnázium a po té odešla do Brna, kde absolvovala na Janáčkově akademii muzickým umění (ve hře Alelujá, dobří lidé rolí Belcore) katedru syntetických divadelních žánrů. Po absolutoriu nastoupila do angažmá v Městském divadle Brno a zde působí dodnes.

V rámci projektů s Městským divadlem měla možnost vystupovat v Itálii, Španělsku, Portugalsku, Německu, Holandsku, Švýcarsku....

V roce 1998 a 2003 získala ocenění v divácké anketě Křídla v kategorii neoblíbenější herečka Městského divadla Brno.

Mimo jiné se také věnuje dabingu. Její nejslavnější postavou, které propůjčuje svůj hlas, je agentka Scullyová v seriálu Akta X. Z dalších televizních snímků, kde její hlas můžeme slyšet: Čokoláda, Pobřežní hlídka, Dallas, Doktor z hor, Star Trek, Divoká kočka.

Zkušenosti má i s televizní kamerou. Objevila se v několika pořadech České televize, Novy a Primy – seriály Četnické humoresky, Místo v životě, Nemocnice na kraji města - nové osudy, ale také jsme ji mohli vidět jako moderátorku pořadu Sama doma, který vysílala Česká televize živě z brněnského studia.

Vydala dvě CD, první představila v roce 2003 s názvem Život je báječný/La vie est merveilleuse a v roce 2005 spolu se Státní filharmonií natočila další CD, tentokrát pod názvem Hledání/La cherche. Velmi ráda zpívá šansonové písně. V Divadle šansonu v Brně pořádá komorní sólové koncerty za doprovodu vynikajícího pianisty a skladatele Petra Maláska.

Odehrané role v Městském divadle Brno:

Pénélope (Odysseia), Fritzie Kostová (Cabaret), Šamanka (Balada o lásce), Vdova Corneyová (Oliver!), Harra (Babylon), Paní de Renal (Červený a černý)

Role na repertoáru:

Corina, subreta (Mamzelle Nitouche), Marie Magdalena (Jesus Christ Superstar), Alexandra (Čarodějky z Eastwicku), Královna (Becket aneb Čest Boží), Winifred Banksová (Mary Poppins), Baronka von Waldstätten (Mozart!), Madame Thénardier (Bídníci), Starostová (Divá Bára), Paní Bergmanová, Gaborová, Besselová, Zubatá – zástupkyně ředitele a Kozáková – učitelka klavíru (Probuzení jara)

5.2.1 Rozhovor s Janou Musilovou

Jak jste se dostala k herectví a sem do Městského divadla?

Pocházím z maličké vesničky se 14 domky, odkud se složitěji dojíždělo do různých kroužků. Nechodila jsem ani do školky, protože maminka byla v domácnosti, takže jsme trávily celá dopoledne, kdy byl táta v práci a sourozenci ve škole, spolu. A protože krásně zpívala, bavily jsme se tím, že jsem jí říkala názvy písní a ona mi je zpívala a já se je tak učila. V šesti letech jsem měla poměrně slušný repertoár a vzpomínám si, že ve škole mi pak spolužačky říkaly o písničky a já jsem jim zpívala. Na druhém stupni a Gymnáziu ve Svitavách jsem pak vyhrávala různé pěvecké a recitační soutěže, hrála loutkové i činoherní divadlo, a přestože nikdo z rodiny neměl tímto směrem namířeno, prosadila jsem si svoje přání věnovat se herectví a vystudovala na JAMU v Brně Katedru syntetických divadelních žánrů. Po absolutoriu jsem získala angažmá v dnešním Městském divadle.

Která byla Vaše první role tady v divadle?

Úplně první premiéru po nástupu do divadla jsem měla na Malé scéně, která určitou dobu existovala, v roztomilé komorní činohře „Spor“. Pak následovala komedie uvedená na velkém činoherním jevišti „Ach ta hříšná nevěra“.

Která role je Vaší nejoblíbenější nebo na kterou nejraději vzpomínáte?

Krásných muzikálů, ve kterých jsem hrála nebo hraji, je opravdu hodně. Moc ráda jsem měla Anitu z West Side Story, za níž jsem dostala svoje první Křídla, což je cena pro nejoblíbenější herečku MdB. Toto představení máme na repertoáru i dnes a existuje už třetí generace obsazení. Role Anity zpívá, tančí i prožívá dramatické okamžiky. Moc mě baví také nové původní projekty, například role Satana v původním muzikálu S. Moši a Z. Merty byla jedna z mých prvních velkých a náročných zpívaných rolí, ale užívala jsem si ji. Z novějších vzpomenu třeba Alex z Čarodějek z Eastwicku, ráda se vyřádím třeba v Thenardierce z Bídníků a pak se těším třeba na laskavou maminku v Mary Poppins. Ale to je jen zlomek, oblíbila jsem si všechny.

Co vlastně obnáší život muzikálové herečky? Máte vůbec nějaké svátky nebo prázdniny nebo jste pořád v práci?

Myslím, že ten život musí mít ráda a těšit se z každé nové příležitosti, i když to třeba obnáší hodně dřiny a nové dovednosti. Udržovat se v dobré hlasové i pohybové kondici. Bez toho to nejde. A s tím volnem je to v divadle jak kdy. Když se zkouší nová hra, kde nemáte alternaci, jste v divadle na zkouškách skoro celý den a pak se hraje o sobotách a nedělích i ve svátek. A někdy se Vám pak najednou vyskytne příjemné volno.

Ale máte nějaké divadelní prázdniny?

Divadelní prázdniny máme většinou od začátku července a poslední týden v srpnu už zahajujeme novou sezonu. Ale často se uskutečňují různé prázdninové projekty v zahraničí i u nás. Před pár lety jsme opakovaně vystupovali celé prázdniny ve Španělsku a Portugalsku s projektem Muzikály z Broadwaye nebo Golden Broadway. Večer nebo spíše v noci jsme zpívali na fiestách, ale přes den bylo volno a tak jsme se koupali v moři, jezdili na výlety, vlastně to byly docela příjemně strávené prázdniny, bavilo nás to. Někdo odjel na celé 2 měsíce, ale byla možnost se vystřídat. Hostování našeho divadla v zahraničí patří ke stálým aktivitám našeho divadla.

Když jezdíte na zájezdová představení, máte problém naučit se nějakou roli v cizím jazyce?

Když jsem se připravovala na letní turné, na kterém měly zaznít i písně ve španělštině, musím říct, že mi to šlo dost ztuhá. Chodila jsem po lese a nemohla se dostat přes první dva verše snad hodinu. Pak se to zlomilo a paměť pomalu začala fungovat. Satisfakcí bylo, že Španělé vždy nesmírně ocenili, když někdo začal zpívat španělsky a nešetřili ovacemi. Třeba muzikál Sny nocí svatojánských umíme v němčině i angličtině. A většinou se to neplete. Ale když jsme jezdili po Evropě s West Side Story, hráli jsme buď anglicko-anglickou verzi, čili texty anglicky a písničky anglicky, nebo německo-anglickou verzi – německé dialogy a anglické písničky. Občas se stávalo, že jsme tyto verze střídali ze dne na den, což byl také případ, když přijel na představení do Holandska náš pan ředitel Stanislav Moša a ještě nějaká delegace z Brna. Představení anglicko-anglická verze proběhlo velmi dobře s velkým

úspěchem, až na to, že po emočně vypjatém duetu Anity a Marii, jsem do ticha pronesla text v němčině. Standa Moša, který je také režisérem této inscenace, za mnou po představení přišel a říkal „Janičko, tys tu Anitu hrála moc hezky, ale víš, cos řekla?“ a já „Ne“. Vůbec jsem o tom nevěděla, ani v sále to nějak zvláštně nezašumělo, což bylo mé štěstí, protože bych se asi zděsila.

Co by podle Vás měl umět dobrý muzikálový herec nebo herečka?

Hodně věcí se dá naučit, ale některé vlohy musí být člověku dány do vínku. Hudební sluch, muzikálnost, smysl pro rytmus se podle mě naučit nedá. Muzikálový herec by měl zvládat herecký projev, zpěv a tanec na vysoké úrovni. I když v některých muzikálech se neklade velký důraz na tanec, jako např. v Bídnících, ale v jiných bez pohybové průpravy neuspějete, např. v muzikálu Chicago. Ideální je, když herec zvládá všechno. A tomu předchází talent, píle a taky pevné nervy.

Hrála jste i v několika seriálech. Jaký je rozdíl mezi tím stát před kamerou a na jevišti? Má něco své výhody a nevýhody?

V herectví na divadle a v televizi je veliký rozdíl, a všechno chce samozřejmě zkušenosti. Hraní na kameru vyžaduje jemnější výrazové prostředky. Na vyjádření emoce stačí třeba jen pohyb obočí, což by v divadle zaznamenal možná divák v první řadě. Mám daleko více zkušeností s divadlem, ale velkou školou pro mě bylo moderování pořadu ČT Sama doma. Obnášelo to vystupovat přirozeně, sama za sebe a také neudělat chybu, protože pořad se vysílá živě a nic nelze vrátit. Vlastně jako na jevišti, ale s tím rozdílem, že tu chybí zpětná odezva ve formě reakcí a potlesku diváků, která je velkou odměnou a krásnou energií.

Stalo se vám někdy, že by Vám vypadl text, že byste měla úplné okno?

Když jdete na jeviště, už si nesmíte text opakovat. Musíte se spolehnout na to, že to umíte a tak Vám nic nehrozí. Ale samozřejmě se občas stane. Když se to přihodí třeba v písničce, nevěřila byste, jak mozek najednou začne pracovat na plné obrátky a verš, který Vám vypadl, si vymyslíte. Z toho jsem vždycky vybruslila a párkrát už jsem v písničce básnila. Při činohře

se říká, že roste palma. To se zastaví svět a čekáte – naskočí to, nenaskočí? Někdy nepomůže ani náповěda, to je hrozná situace. Naštěstí se mi to nestává.

Stalo se Vám někdy během představení, že by Vám hlasivky vypověděly službu? A máte nějaký speciální recept na nemocné hlasivky?

Mít dobrého foniatra. Je pravda, že ve svých začátcích jsem hlasu dávala dost zabrat, protože jsem pořádně neovládala hlasovou techniku. Teď myslím, že už vím, jak s hlasivkami a poznám, kdy je ještě dobře a kdy už ne. Během představení se mi nestalo, že by mi hlasivky zčistajasna vypověděly službu, ale občas jsem zpívala představení v indispozici, a to je to nejhorší, co můžete udělat, protože víte, že si ubližujete a hlasivky ničíte. Nejlepší věc je pak nemluvit, naordinovat si tzv. hlasový klid a pořádný spánek. U mě pak cesta vede do ordinace vynikajícího odborníka na hlasivky, pana MUDr. Havlíka, který Vám díky přístrojům ukáže na obrazovce stav Vašich hlasivek a když to vidíte na vlastní oči, že je zle, tak vás nemusí dlouho upozorňovat na to, abyste se opravdu hlasově šetřila.

Co všechno musíte vědět o postavě, kterou hrajete? Studujete k tomu nějaké materiály, o té době, o autorovi?

Na začátku zkoušení nové hry proběhne tzv. zahajovací zkouška, na níž přijde režisér, dramaturg, výtvarník, choreograf a třeba i autoři díla a ti nás seznámí s důležitými a mnohdy zajímavými informacemi o inscenaci, autorovi atd. A také zodpoví různé otázky. Pak je na každém herci, nakolik se o roli bude zajímat hlouběji a jestli si k tomu něco přečte. Určitě je to vždy ku prospěchu věci.

Žádáte si o některé role nebo čekáte, až Vám je někdo nabídne?

V divadle je běžná praxe, že tzv. vyjde obsazení. Což znamená, že si na nástěnce přečtete titul hry s vypsányi postavami a u nich je určeno jméno herce, který ji bude hrát. A tím je to dané. Někdy je herec mile překvapen, někdy rozladěn, ale všichni nemohou hrát všechno. V případě vypsání konkurzu se herec přijde ucházet o konkrétní roli a může svým výkonem ovlivnit konečné obsazení. Někdy je herci role nabídnuta dopředu, což je pro něj příjemné.

Můžete i roli odmítnout, kdyby Vám z nějakého důvodu neseděla?

Určitě se role odmítnout dá, ale je otázkou proč? Je pravda, že zřídka se to stává. Většinou bývají důvodem zdravotní problémy. Také se stalo, že herec odstoupil od zkoušení krásné zpívané role z důvodu, že byla přece jen mimo jeho pěvecký rozsah. V nově vznikajícím muzikálu by třeba šlo písně transponovat do přijatelné polohy, ale pokud je hudba jasně daná a nesmí se nijak přizpůsobovat, je tento argument pochopitelný.

Nebo by to mohla být role, která se jej nějak dotýká, třeba *Probuzení jara* bylo hodně psychicky náročné.

Každý herec čerpá ze svých osobních zkušeností. Z těch krásných i z těch smutných a třeba i bolestivých a pak je může promítnout do osudu postavy, kterou hraje. Ale nikdy by se neměl nechat unést natolik, aby se přestal kontrolovat. Herci, i když v osobním životě prožívají tragické okamžiky, jsou schopni večer hrát komedii, aniž by divák poznal, že je něco trápí. Na jevišti žijí jiný život a naplno.

V Mozartovi hrajete baronku. Dá se v tom kostýmu pohybovat normálně na jevišti?

Mám krásný kostým, který mě nutí chovat se a pohybovat na jevišti jako opravdová baronka, zvyknete si. Ovšem v zákulisí musím dveřmi procházet bokem, s kolegou si můžu povídat z metrové vzdálenosti, ale to k tomu patří. Na zkouškách se připravujete na roli ve zkušebním oblečení, máte nějakou sukni, tričko a boty na podpatku, abyste se trochu přiblížila hrané postavě. V generálovém týdnu si oblečete kostým a zjistíte – to nemůžu dělat, takhle si nemůžu sednout, tohle nezvládnou tak rychle, najednou Vám všechno překáží. Ale rychle se s tím sžijete a většina obav je pryč.

Když v některé hře, kde máte alternaci, právě nehrajete, chodíte se dívat na své kolegy?

Na zkoušky ano. Z toho důvodu, že hra se pořád určitým způsobem tvoří. Každá alternace k roli přistupuje po svém, ale aranžmá, choreografie a technické věci musíme dělat stejně i kvůli kolegům, kteří s námi hrají. Většinou, když se jdu podívat na představení, ve kterém hrají, tak si říkám, jak si pohodlně sednu a užiju si to, ale nakonec vždy, když se blíží můj

výstup nebo nějaké těžké pěvecké nebo taneční číslo, tak znervózním a držím palce, aby všechno dobře dopadlo.

Jak dlouho třeba trvá, než nazkoušíte jednu inscenaci?

To záleží na tom, kolik na to máme času. Někdy je tempo opravdu rychlé, když budu konkrétní, dnes je 7. února, měli jsme zahajovací zkoušku na muzikál, který bude mít premiéru 24. března a prostě to musíme stihnout. Řekla bych, že u nás toto zkušební období nikdy není zbytečně dlouhé, výjimkou byla Mary Poppins, kde se tanečníci už od května učili stepovací čísla, a premiéra byla v listopadu. Tím nechci říct, že to bylo zbytečné, naopak. Vzhledem k provozu našeho divadla si nemůžeme dovolit zkoušet půl roku, většinou dva až tři měsíce postačí.

Jak se učíte texty a jak si je potom udržujete v paměti? Zpíváte si doma písničky?

Text se musíte naučit důkladně, protože pak si ho pamatujete dlouho a dobře. Pokud to před premiérou podceníte, tak v tom plavete pořád, aspoň já to tak mám. Já se třeba velice rychle naučím písňové texty a melodie, s tím nemám problém. Mluvené slovo mi trvá déle. U činohry navíc musíte umět nejen svoje texty, ale znát i repliku, která zazní před vámi, abyste věděla, na co máte navázat. Nemusíte znát celý text, ale minimálně poslední větu svého kolegy na jevišti. A to se naučíte neustálým opakováním. Divadlo je věc předem domluvená.

5.3 Robert Jícha

Robert Jícha je brněnský rodák, který vystudoval na Divadelní fakultě JAMU obor muzikálové herectví. Angažmá do Městského divadla získal již ve 3. ročníku studia. Mimo Městské divadlo jej diváci mohli vidět od roku 2003 v pražském uvedení muzikálu Les Misérables – Bídníci, v roli Enjolrase. V současnosti hostuje v Hudebním divadle Karlín v hlavní roli Josého v Carmen, muzikálu Franka Wildhorna a také v Národním divadle Moravskoslezském v Ostravě. Zde účinkuje v hrách – Divotvorný hrnec, Mrazík, Pardon My English a v nově připravované hudební komedii Guys and Dolls/Sázky z lásky.

Kromě herectví se Robert Jícha věnuje také dabingu. (Elijah Wood, Jake Gyllenhaal), koncertní a charitativní činnosti. Spolupracuje s Nadačním fondem dětské onkologie Krtek, pro který už poněkolikrát zorganizoval benefiční koncert.

Odehrané role v Městském divadle Brno:

Rocheport (Tři mušketýři), Woof (Hair), Arktis (Babylon), Lord Abergavenny (Jindřich VIII.), Adrian (Bouře)

Role na repertoáru:

Gerold, markrabě (Papežka), Princ (Sněhurka a sedm trpaslíků), Enjolras (Bídníci), Feuilly (Bídníci), Nikola Šuhaj (Koločava), Ježíš Nazaretský (Jesus Christ Superstar), Neil Brown (Výkřiky do tmy), Lorient (Mam'zelle Nitouche), Rugby (Brouk v hlavě)

5.3.1 Rozhovor s Robertem Jíchou

Jak jste se dostal sem do Městského divadla?

Pan ředitel Stanislav Moša se chodí dívat do ostatních divadel, případně do škol, a viděl mě buď v divadle Marta, vlastně ve studentském divadle na JAMU, nebo na předváděčkách. Mojí pedagožkou byla paní profesorka Herfortová, nynější kolegyně. Možná i díky ní mi pan ředitel v roce 1998 nabídl angažmá.

Jaká byla vaše první role?

To je strašná ostuda, protože to vůbec nevím. Myslím, že to byla company v muzikálu Radúz a Mahulena. Poměrně brzy jsem začal dostávat záskoky, takže záhy jsem nastoupil do West Side Story v hlavní roli Tonyho. Vždycky se chlubím, že jsem měl premiéru ve dvojjazyčné verzi – německy mluvené texty a anglicky zpívané písničky. Premiéra byla v Hamburku, což, když nebudu počítat Londýn, je evropská muzikálová mekka.

Máte roli, na kterou nejraději vzpomínáte, která je pro vás tou nejbližší?

Já si myslím, že každá role, jak je načasovaná a jak v kariéře přichází, je s něčím spojená. Ze začátku to byl Tony ve West Side Story, to byla velká role, veliké zpívání, veliké hraní, hodně textu, zkušení kolegové v mojí blízkosti jako partneři, v pozdější době role Ježíše Nazaretského v muzikálu Jesus Christ Superstar, protože to byla moje vysněná role, potom Enjolras v Bídnicích a teď si moc pochvaluji a pochlebuji v roli Gerolda v muzikálu Papežka. Tu mám taky moc rád.

Když jste zmínil Bídničky, v tomto muzikálu jste hrál v MdB i v Praze. Dokážete to nějak srovnat?

V Praze byla výhodou přítomnost točny na jevišti - ze scénografického nebo technologického hlediska - , ale díky Papežce víme, že točnu umíme přidat i tady v MdB. Vzhledem k nedostatečné zkušenosti pražské company se soustředila práce režiséra Novotného hlavně na tu company, takže nás sólisty úplně nerežiroval. Celkově vzato, brněnští Bídničci jsou na mnohem vyšší úrovni pěvecké, herecké i profesionální. A to neříkám z loajality, protože jsem

tu zaměstnán, ale s odstupem času a v 35 letech už vím, o čem to je a jak by hudební divadlo mohlo vypadat.

V Bídnicích hrajete dvě role. Máte s tím problém? Neplete se Vám text?

Musím říct, že se mi to párkrát stalo, ale díky tomu, že je v muzikálu obsazena i ta druhá role, tak se spíš stane, že se to zdvojí, než že by se vynechala věta. Začnu zpívat s kolegou a neuvědomím si, že ten večer nejsem Enjolras, ale Feuilly, jeden student. Je to jen o soustředění se, myslel jsem si, že to bude náročnější.

Účinkujete v ostravském divadle, jak jste se tam dostal?

V Ostravě to bylo úplnou náhodou, jel jsem tam na konkurz muzikálu Pardon, my English v režii Šimona Cabana. Jednu roli měl hrát Lukáš Vlček, který nemohl, proto zkoušel tady v MdB, a já jsem to vlastně vzal za něj. Nakonec jsem hrál obě premiéry a potom mi nabídli Divotvorný hrnec, Mrazíka a teď Sázky z lásky, což je nový název pro muzikál z padesátých let Guys and Doylls.

Jak zvládáte dojíždění mezi Brnem, Prahou a Ostravou? Stiháte relaxovat?

Já mám výhodu, že jsem velký spáč, pro mě je nejlepším relaxem spánek, takže dobře spím v autobuse i ve vlaku. Protože nemám řidičský průkaz, využívám hromadnou dopravu a zatím to zvládám celkem dobře. Samozřejmě je to na úkor rodiny, tak se jim to snažím vynahradit jinak. Je to o vlastním harmonogramu, myslím, že nebudu nikdy potřebovat manažera času, ať už volného nebo pracovního, v mém postavení není nic jednoduššího, než si všechno napsat do diáře a sladit. Samozřejmě někdy nastanou kritické situace, že se změní představení nebo onemocní kolega, jsou výměny alternací a žádosti, jestli bych mohl hrát, ale je to jen o domluvě. Konkrétně v Ostravě můj požadavek byl, abych alternoval s někým místním ze souboru, protože když musím hrát v Brně nebo jsem nemocný, je jednodušší, když zaskočí někdo z Ostravy nebo z blízkého okolí.

Co by podle Vás měl umět muzikálový herec?

Já jsem asi stará škola, která doufám nezmizí, protože my jsme se učili slova pana Iva Osoloběho, staříčkého pána, muzikálového génia a teoretika, který říkal, že muzikál je divadlo, které mluví, zpívá a tančí. To je natolik výstižné, že já si dodnes i jako divák nejvíc užiji muzikál, kde mě herci přesvědčí, že umí zpívat, a i když ten večer nepředvádí tanec, vím, že to umí. Ne všechny muzikály jsou pěvecko-herecko-taneční pro každou figuru, ale mám rád, když je to opravdu kombinace všech tří složek. Takže i když nerad, musím vypíchnout 95% pražských písničkářů, ve kterých se zpěváci populární hudby snaží o nějaké herectví a zbytek je v podstatě company, baletáři, kteří ani nemají part, protože ani zpívat nemusí, vše je nahrané na half playback, hudba se pouští z pásu, není tam živý orchestr. Když se k těm třem složkám, které herec zvládá jako syntetický celek, přidá živý orchestr, v tom je to kouzlo. Já jsem viděl 4 muzikály na Broadwayi a byla radost se na to koukat, to je nádhera. Třeba u nás na Hudební scéně v Mary Poppins, když jsem viděl číslo kominíků, měl jsem v očích slzy radosti. Kolegové, kteří mají druhý den hlavní roli v jiném muzikálu nebo v činohře tady převlečení za kominíky stepují a sólista zavěšený hlavou dolů stepuje, tyto věci mě na divadle baví. Absolutně mě nezajímá, že v muzikálu účinkuje někdo, kdo má zlaté slavíky nebo cenu TýTý. Kdyby roli hrála Anička Vomáčková z Horní Dolní, ale skvěle zazpívala a zahrála, a pak tam zastepuje a zatančí, tak toto je pro mě muzikál.

Když nacvičujete nějakou roli, co všechno si k postavě nebo autorovi zjišťujete?

Dobrý dramaturg nám všechno prozradí na zahajovací zkoušce, řekne nám reálie a věci ze života autora, takže tam dávám docela pozor. Nemůžu říct, že bych vyloženě sháněl informace o roli na internetu nebo ve filmu, ale když někdo řekne, bude se tu dělat ten a ten muzikál a já vím, že je filmová verze, proč bych se na ni nepodíval. Myslím, že i tak člověk může pojmout roli po svém, ostatně divadelní verze se od té filmové většinou liší. Ale pokud je v doporučení, abychom si něco přečetli, tak by se tak mělo stát a dělám to.

Máte problém s nastudováním role v cizím jazyce? Je Vám některý jazyk bližší na nastudování?

Musím říct, že s tím vším jsme se tady v divadle potkali, a myslím, že dril, který tady je a který po nás pan režisér a ředitel Moša vyžaduje, je správný, protože náš mozek udržuje v kondici. S texty anglických písniček se setkáváme dnes a denně, v rádiu, v televizi, já na koncertě zpívám v jiných jazycích, i když jsem našel velmi dobrou textařku a nechávám si písničky přetextovat do češtiny. Když jsme museli odjet na zájezd s Josefem a jeho úžasným pestrobarevným pláštěm, který byl zpíváný celý v němčině, bylo to náročné, neskutečné množství textu a hudba jede a nic a nikdo na Vás nepočká, nemůžete si udělat pauzu. Kromě toho jsme zvládli se i do Španělska naučit celou řadu písniček ve španělštině, hráli jsme Ježíše v angličtině, já jsem zpíval sólově Getsemanskou zahradu ve španělštině, píseň Heroda byla také ve španělštině. Španělština mě překvapila, protože se mi v ní hrozně dobře zpívalo, je taková měkoučká, a samozřejmě angličtina je mi bližší než němčina, protože mám pocit, že je i zpěvnější.

Když máte alternaci, inspirujete se svým kolegou a přebíráte od něj nějaké prvky, nebo si jedete podle sebe?

Časy na zkouškách většinou trávíme spolu, s režisérem i s alternantem, příp. alternanty diskutujeme o tom kterém místě, o té které roli, situaci, vztazích apod., takže po téhle stránce je kolegiálníta velmi důležitá a většinou, a je to naprosto logické, se ti lidé i nevědomky ovlivňují a inspirují. Třeba v komických situacích si takzvaně půjčíme vtip od kolegy nebo kolegiálně řekneme: „já si od tebe vezmu tady ten fůr, protože ten je fakt dobrej“.

Musíte si text neustále opakovat nebo jakmile se ho jednou naučíte, už si ho pamatujete pořád?

Já jsem typ, který si musí text stále opakovat. Když mám okno, tak neslyším nápovědu, i kdyby mi to ta paní křičela do obličeje. Ještě za scénou stojím a čekám na výstup, než se třeba otevře okno, dveře, odhrne opona, opakuji si text a na každou inscenaci si nosím scénář, velmi často si ho dám třeba vedle pódia na nějaký rekvizitářský stolek, protože se může stát, že vás najednou něco vyruší nebo musíte něco řešit a jste roztěkaný. V Ostravě nehraji tak často a kolikrát mám alternaci, takže třeba v Mrazíkovi hraji jednou za šest týdnů, což je poměrně

dlouhá doba. Jednou se mi stalo, že jsem nechal scénář v Brně, to třeba nakouknu k inspicientovi. Dnes mám před sebou Papežku, nehrál jsem ji 3 týdny a mám pocit, že jsem ji nehrál celou věčnost.

V My fair Lady jezdíte na kolečkových bruslích, děláte na nich i hvězdu – jezdil jste na kolečkových bruslích i předtím, nebo jste se to kvůli roli musel učit?

Na bruslích jsem nejezdil, což byla trošku nevýhoda. Z podstaty té role bych neměl být moc dobrý bruslař, přestože je tam ta hvězda. Původně je role udělaná tak, že hraji takové ucho, a aby člověk uměl dělat, že něco neumí, tak by to měl umět perfektně. Takže já si koupil brusle a o prázdninách jsem trénoval, snad jsem něco natrénoval, tuším, že u té hvězdy jsem jako jediný z alternantů ještě nespadl. Ale v souvislosti s tím musím říct, že se teď My Fair Lady vrací na prkna MdB a současně se inscenace trochu omladuje a já už nejsem v 35 letech takové ucho, abych hrál toho Běďu, takže jsme všichni Běďové byli vyměněni, ani já, ani Igor Ondříček a Petr Gazdík hrát nebude, v roli zůstal Jirka Mach a nově přibývá Kristian Pekar, poměrně čerstvý člen divadla.

S MdB jste hráli např. na Biskupském dvoře – jaké to je hrát pod širým nebe, má to své výhody nebo nevýhody?

Nevýhodou je samozřejmě počasí, my u open air nemáme střechu. Když prší, je to na jednu stranu nevýhoda, člověk musí trošičku improvizovat, i ze strany techniků je to náročné, protože musí přikrývat techniku, zvuk, světla, vše je na elektriku a hrozí, že vypadne. Na druhou stranu je ta inscenace i na normální scéně živá hmota, kde nevíte, co se stane. Tady to platí dvojnásob, protože se musíte seznámit s novým prostředím, jsou to nové nástupy, není tam opona, člověk musí kolikrát improvizovat. Ale to je na tom to zábavnější a i když je počasí špatné, musím říct, že lidé jsou úžasní a málo kdo z nich vytáhne deštník, protože ti za nimi by neviděli, spíš vytáhnou pláštěnky, které dostávají k dispozici. Málokdo odejde, protože lístky samozřejmě platí. Přestože je to pro ně vlastně horší, protože my se hýbeme, máme výstup a odejdeme, oni tam sedí tři hodiny s námi, jsou skvělí. Má to svoji atmosféru.

Hodně představení je pohybově náročných. Jak se udržujete v kondici, máte tady v divadle pohybovou přípravu?

Členové baletní složky souboru mají pravidelné tréninky, tuším, že každé ráno od 9 do 10 h., potom mají ještě zkoušku s námi, a my zkoušíme od 10 h. Já těch tanečních rolí moc nemám a docela mě to mrzí, hrozně rád bych si zahrál v něčem, kde by se tancovalo. Na příští sezónu je naplánován muzikál Cats a byl bych velmi rád, kdyby mě potkal. Tam bude taneční složka, protože kočky „jen“ zpívají a tancují, jsou vlastně schované za maskou a vyjadřují se pohybem, tak u toho bych chtěl být, byť jako poslední kocour někde vzadu. A když byla třeba Mary Poppins, stepařská čísla se zkoušela poměrně dlouhou dobu. Normálně zkoušíme inscenaci tak 6 - 7 týdnů a tady se ještě dva měsíce zkoušelo stepování, protože tam opravdu uslyšíte každou nepřesnost. A není to nijak zvučené ze strany, že by tam někdo klepal. A musím říct, že teď moc v kondici nejsem, vloni jsem byl na operaci s kolenem, tak jsem tak trošku z kondice vypadl, ale snažím se. A taky mám dvě děti, tak to je takový permanentní pohyb. A nemám řidičský průkaz, takže celkem chodím pěšky.

Odnášíte si pocity z rolí domů? Ať už je to Papežka, Koločava, Bídníci, tak Vaše postava zemře. Jak to na Vás působí? Odpoutáte se od toho u potlesku?

Já se od toho odpoutám poměrně rychle. Nepatřím k těm hercům, kteří říkají, že potom musí ještě do klubu všechno probrat a nemůžou v deset hodin dohrát a jít domů, protože jsou toho plní. Podle mě je to taková póza. Člověk by se musel psychicky zbláznit, protože na jevišti kolikrát prožíváte hluboké emoce nebo i umíráte. Děkovačka u nás v divadle bývá poměrně dlouhá a je dost času ze z toho dostat.

Jak jste se dostal k dabingu a komu propůjčujete svůj hlas?

Dostal jsem se k tomu přes paní Herfortovou, která odhadla, že by to mohlo fungovat a že barva mého hlasu není na mikrofon nepříjemná. Ona hodně dabovala, tak mě vzala na zkoušku do studia. Představila mě panu Kubíkovi, který režíroval její dabing, vyzkoušel jsem si to, řekl mi, co znamená která závorka, protože je to sranda, ten text je prokládán pomlčkami a zkratkami. Kolikrát postavu nevidíte, jen ji slyšíte ve sluchátkách, nebo ji naopak musíte sledovat, co udělá. Ale docela jsem se chytal. Záhy jsem dostal film z Chuckem Norrisem,

kterého daboval Zdeněk Junák a já hrál jeho syna. Stáli jsme u mikrofonu a Zdeněk Junák, brněnská dabingová legenda a dnešní kolega z divadla, mi hrozně pomohl, byl příjemný a trpělivý. Dnes už se netočí ve dvojici, což je náročnější, protože když figura před vámi není ještě namluvená, musíte si přečíst, o čem mluvila předtím, aby dialogy navazovaly. Ale musím říct, že mě to baví, protože to člověka nutí být bystrým. V současné době dabuji dva seriály, kolumbijskou telenovelu a historický seriál Borgia, který je vysílán na TV Barrandov a je to koprodukce s českými herci, kteří tam mluví anglicky, takže se museli sami předabovat, dabuji tam postavu Caesara. Z těch slavnějších jmen jsem daboval Elijaha Wooda nebo Jakea Gyllenhaala.

Máte nějaký speciální lék na nemocné hlasivky?

O mně se ví, a já se za to nestydím, že jsem hypochondr, takže mám sebou v batohu lékovou přihrádku, která je neustále vybavená vincentkou ve spreji a tabletkách a prášky z ORL nebo panthenol. Nejlepším lékem je ale hlasový klid.

Vy spolupracujete s Nadačním fondem dětské onkologie Krtek, jak jste se k tomu dostal a jakým způsobem jim pomáháte?

Dostal jsem se k tomu v roce 2007, kdy jsem začal organizovat své koncerty a říkal jsem si, že dva koncerty za rok by mohly být tak akorát, jeden v červnu a druhý v prosinci. Výtěžek z vánočního koncertu jsem chtěl věnovat nějaké nadaci. Takže jsem se spojil s našimi známými lékaři a snažil jsem se najít organizaci. Původní plán byl podpořit pokaždé někoho jiného, ale jak jsem se jednou zkontaktoval s Krtkem, uvědomil jsem si, že nechci shánět stále nové organizace a peníze rozměňovat pokaždé jinam. Od té doby organizuji koncerty, na kterých zpívám a uvádím je, někdy jim moderuji dětská odpoledne nebo jim zazpívám na nějaké akci, např. na plese. Od loňského roku se koncerty rozrostly, koncert byl vlastně až v lednu, protože pozvání přijala Lucie Bílá, tak jsme si pronajali hudební scénu MdB a výtěžek byl i díky divákům a sponzorům skoro půl milionu korun. Takže pokud to všechno takto půjde dál, mohlo by se to podařit i příští rok.

5.4 Igor Ondříček

Igor Ondříček se narodil roku 1971 v Prostějově. Prošel základní školou, vystudoval gymnázium a po té absolvoval Janáčkovu akademii muzických umění v Brně, obor syntetické žánry (dnešní muzikálové herectví). Jeho profesorkou byla jeho současná kolegyně z divadla – Zdena Herfortová a ředitel Městského divadla Brno – Stanislav Moša. Roku 1994 toto studium úspěšně zakončil a 10.5.1994 nastupuje do angažmá do Městského divadla Brno. Za sezony 1996/1997, 2002/2003, 2003/2004 a 2007/2008 byl vyhlášen nejoblíbenějším hercem v divácké anketě Křídla, kterou také několik let režíroval. Od 1.7.2003 působí v divadle také jako šéf zpěvohry. Objevil se v několika televizních pohádkách (O princezně se zlatým lukem, Zakletý vrch, Sedmero krkavců, Duhová panna, Sen o krásné panně) a seriálech (Četnické humoresky, Hříšní lidé města brněnského)

Hostoval v Národním divadle v Brně, ve Východočeském divadle v Pardubicích i v pražském Národním divadle. Ale i přesto je stále věrný své domovské scéně, kterou je Městské divadlo Brno. Zde vytvořil velký počet nezapomenutelných rolí.

Odehrané role v Městském divadle Brno:

Vévoda z Buckinghamu (Jindřich VIII.), Athos (Tři mušketýři), Krotitel (Síla zvyku), Dr. Falke, notář (Netopýr), Jupiter (Orfeus v podsvětí), Petr Alexandrovič Pahlen, hrabě, vojenský gubernátor Petrohradu (Smrt Pavla I.), Sarasto (Magická flétna)

Role na repertoáru:

Arsenius (Papežka), Simnon Stride (Jekyll a Hyde), Mojžíš (Mojžíš), Javert (Bídníci), Cyrano (Cyrano z Bergeracu), Kamil Champsboisy (Brouk v hlavě), Tonda Holous (Škola základ života), Kafiáš, velekněz (Jesus Christ Superstar), Prófa (Sněhurka a sedm trpaslíků), Célestin, varhaník (Mamzelle Nitouche), Starosta (Divá Bára)

5.4.1 Rozhovor s Igorem Ondříčkem

Jak jste se dostal k herectví a do Městského divadla Brno?

Já pocházím z Prostějova. Tam jsem studoval základní školu a začal jsem navštěvovat dramatický kroužek pana profesora Roubala. V období puberty mě to přestalo bavit, zdálo se mi blbě se předvádět na jevišti, ale na střední škole jsem se tam znovu vrátil. Na gymnáziu jsme vytvořili divadelní soubor Pelikán, se kterým jsme hráli pohádky. Právě během gymnaziálních studií jsem se rozhodl, že zkusím udělat zkoušky na Jamu. To bylo v roce 1990, tenkrát se poprvé otevíralo muzikálové herectví, protože po revoluci se katedry rozdělily na činoherní a muzikálové herectví. Protože nás učila paní Herfortová a pan Mihula, už od druhého ročníku jsme hostovali tady v divadle. Když pan Mihula zemřel, jeho místo převzal pan Moša. Znal nás a v divadle potřebovali lidi do sborů. Postupně jsme v divadle zakotvili a s Petrou Jungmanovou a Alenou Antalovou jsme zde zůstali.

Jaká byla Vaše první role tady v divadle a jak vzpomínáte na první představení?

Mou úplně první rolí byla maličká role admirála v Řeku Zorbovi. Pro mě a pro nás všechny to byl úplně jiný svět. Škola je jedna věc, když se člověk potká s praxí, je to úplně něco jiného. Divadlo mi tenkrát učarovalo a vydrželo mi to dodnes. Je to určitý způsob života a trochu jiná realita než jiná povolání, a to je na tom moc pěkné.

Jak pečujete o svůj hlas? Máte nějaký figl, jak se zbavit nachlazení?

Nejlepší je se nenachladit. Abych pravdu řekl, o hlas moc nepečuji. Faktem je, že převážně hraji v činoherních představeních, kde když hlas je trochu nemocný, je to dobré, má zajímavou barvu a je něčím specifický.

Netáhlo Vás to někdy do Prahy?

Ani ne. A nikdo mi to ani nikdy nenabídl. Myslím si, že divadlo, kde si člověk zahraje v kvalitně udělaných muzikálech, jaké jsou u nás, a zároveň v takových činohrách, které se hrají u nás, prostě v Praze není. Pro mě je velkou prioritou žánrová pestrost.

V Charleyově tetě se převlékáte za ženu. Jaké je chodit na podpatcích?

Chodit na podpatcích mi nevadí. Hrozně jsme se ale styděl, když jsme hru začínali hrát. Když na mě v krejčovně špendlili šaty, vždy šla kolem nějaká paní a dostala záchvat smíchu. To moc příjemné nebylo.

Když nacvičujete nějakou roli, chodíte se inspirovat na jiná zpracování do jiných divadel?

Ne, já se na ně raději nedívám. Jednou mi řekl Zdeněk Černín, že lépe jak Igor Ondříček to nezahrají, a to je velká pravda. Když člověk najde v sobě co, proč a jak na tom jevišti dělá, je to jedinečné a je to jen Vaše, nikdo to nemůže zopakovat.

Která role je Vaše nejoblíbenější?

To se nedá říct. Ve chvíli, když začnete něco zkoušet, je pro Vás daná role tou nejlepší. Některá role Vám dává možnost určitého sebevyjádření, hraje o něčem, co se Vás niterně velmi dotýká, jinou rolí se zase naučíte nějakou techniku - stepovat nebo zazpívat tóny, které jste v životě nezazpíval. Když se to podaří a má to pozitivní dopad, posune Vás to jiným směrem.

Máte nějakou vysněnou roli, kterou jste zatím neměl možnost hrát?

To já nemám. Člověk, když je mladý, zná Hamleta, Romea a Cyrana a říká si, že by tyto role chtěl hrát. V průběhu toho, jak se pohybujete v divadelním životě ale zjistíte, že krásných rolí, o kterých člověk neměl zdání, je neskutečně mnoho. Říkám si, proč bych si vysníval nějaké role. Copak jsem věděl, že existuje role Mojžíše? Nebo Pahlen v Merežkovskim? V životě jsem neslyšel jméno Merežkovskij, když jsem studoval např. gymnázium, natož abych věděl, že napsal divadelní hru a ještě takovou a s takovou rolí.

Co by podle Vás měl umět dobrý herec?

Měl by umět mluvit, měl by mít dvě ruce, dvě nohy a měl by mít mozek. Hlavně by měl být srovnaný sám se sebou - se svými kladnými, ale i zápornými stránkami a nebrat je, že jsou špatné, ale že jsou jeho součástí jako herce, a dokázat je také použít. Když si svůj výkon nebo roli osvojíte, je to jedinečné, protože nikdo to nezahraje stejně jako vy. Dáváte tam něco ze sebe.

Máte problém s nastudováním role v cizím jazyce?

Ano mám. Hrál jsem německy, anglicky a některé písničky jsem zpíval ve španělštině. Španělštinu neumím. Když se učím něco, čemu nerozumím, naučím se to, ale cítím tam určitý handicap. Nepohybují se tam svobodně, protože když se mi v cizím jazyce něco stane, nejsem schopný improvizovat nebo se zorientovat, kde jsem a co se děje. Jedete naučeně jako papoušek, a to je svazující.

Jak nejradyji relaxujete?

Nejradyji spím, to jsou rychlé relaxace, když mám po 7-8 dnech jeden den volna. Ale jinak moc rád cestuji - nemám moc rád teplo, ale mám rád moře a jenom na chvíli. Miluji řecké ostrovy, půjčit si tam auto a udělat si několikadenní výlet na ostrově. Baví mě kultura, staré Řecko, vykopávky. Na ně se mohu dívat několik let a stále mi to přijde vzrušující.

Při nacvičování hry přinášíte i své nápady, nebo jedete přesně podle textu a pokynů režiséra?

To záleží na tom, co Vám režisér dovolí. Je režisér, který Vám vše nadiktuje a nesnese, aby mu do toho někdo mluvil. Pak jsou režiséři, se kterými zkoušíte a máte pocit, že všechno jste si vymysleli Vy, nebo že všechno jsou Vaše nápady a zjistíte, že režisér Vás umě naviguje a všechno jsou to jeho nápady. Nebo jsou režiséři, kteří řeknou, jak si to představují, a Vás potom něco napadne, tak to řeknete a on řekne „jo tak to zkuste“ a pak se vybere ta lepší varianta. Musím říct, že se rád nechávám režisérem vést, pokud cítím, že je připravený a že ví, o čem mluví, protože mám pocit, že vím asi třetinu toho, co pan režisér, když před nás předstupuje poprvé a začíná s námi danou hru zkoušet. Až nějakým způsobem proniknu do tématu, troufnu si připomínkovat to, co on nám říká.

Jak se učíte text? Jak dlouho a jakým způsobem si ho udržujete v paměti?

To záleží na tom, jak je text napsaný. Někdy jsou věty krkolomně seskládané, že se to prostě nemůžete naučit. Logicky na sebe nenavazují. Pokud máte monolog třeba schizofrenního člověka a říkáte jednu větu z tohoto koutku myslí a jednu větu z tohoto koutku myslí a ony na sebe logicky nenavazují, je to peklo se to naučit. Ale když se učíte něco, kde řeknete jednu větu, na to musíte říct druhou a na to třetí, protože to rozvíjí tu myšlenku a vlastně to na sebe logicky navazuje, tak se to učí lépe, protože si zapamatujete, o čem to je a slova už Vám sama naskakují. Na zkouškách je nápověda, která sleduje text a řekne Vám „pozor tady děláš

chybu, místo v koutě říkáš v rohu“. Na představení Vám nikdo nenapoví, protože to by slyšeli všichni, ale při zkouškách je ta nápověda důležitá, hlavně kvůli opravování nepřesností v textu. Samozřejmě jsou druhy textu, kdy to tak nevádí, když si člověk něco přepíše, jak se říká „do huby“, aby se mu to dobře říkalo. Ale pak jsou texty nebo např. verše, kdy si to nemůžete přepsat a musíte se vyrovnat s tím, jak je to napsané. Když je tam něco kostrbatě, snažím se přijít na to, co tím mohl autor myslet, proč je ta věta takhle zvláště napsaná a že má určitě nějaký význam.

Nastudoval jste spoustu rolí, ale nehrajete třeba jednu celý měsíc, ale jeden den hrajete jedno představení, druhý den jiné. Nepletou se Vám role a texty?

To ne. Jak si to člověk pamatuje, záleží hodně na tom, jak je to nastudováno. Některé inscenace vznikají rychle, nebo máte alternaci a tím pádem máte polovinu zkušebního času. Když je na nácvik dost času a role dobře nastudovaná, nemám potřebu si ji opakovat. Ale tady od stolu bych Vám roli neodvykládal. Víím, že když přijdu na jeviště, otevřu dveře, řeknu text. Pak kolega odpoví a na to reaguji a přitom například sedím na židli. Je to spojené s nějakým pohybem. V divadle se říká: „neuč se to“ nebo „neopakuj si to, to ti dojde s pohybem“. A je to pravda. Potom jsou role, které musí herec nazkoušet rychle, hra se měsíc nehraje a následně, když jdete na jeviště, jako by jste tam šla poprvé. Míváme tzv. oprašovací zkoušku, kdy se celá hra projde znovu. Protože si to musí kromě herců zopakovat i zvukaři, osvětlovači, orchestr.....

Je rozdíl, jestli hru režíruje žena nebo muž?

Myslím, že není. Zažil jsem dvě režisérky, Janu Kališovou a Hanu Burešovou. Hana Burešová režíruje jako chlap a má ráda chlapské momenty, miluje třeba režirovat scény v hospodách, kdy se chlapi baví u piva. Na druhou stranu je hodně empatická, takže z jejích her jde hodně citu. Jana Kališová je hodná, přístupem k nám byla fakt ženou.

6. Dotazník

6.1 Hypotézy

- Návštěvníci divadla upřednostňují muzikály před činohrou.
- Každý návštěvník divadla má svoji oblíbenou inscenaci, nepřevažuje jedna nade všemi.
- Návštěvníci divadla raději shlédnou inscenaci, kterou už znají.

6.2 Popis výzkumu

Výzkum jsem se rozhodla provést pomocí dotazníku, ve kterém jsem se zaměřila jak na oblíbenost herců, hereček a inscenací, tak na ověření hypotéz, které jsou uvedené výše. Sestavila jsem dotazník s osmnácti otázkami, který jsem rozšířila několika způsoby. Zadala jsem jej na internetové stránky www.vyplnto.cz a odkaz na tento dotazník rozeslala svým přátelům a známým, kteří jej dále rozeslali, a tím se dotazník dostal do širokého okolí. Dále jsem otázky zadala v papírové formě lidem, kteří nemají přístup na internet a rovněž na komerční oddělení Městského divadla Brno. Nakonec jsem odkaz na dotazník umístila na stránku MdB na sociální síti Facebook, čímž jsem si zřejmě nejvíce zajistila, že mi na dotazník odpoví právě návštěvníci tohoto divadla.

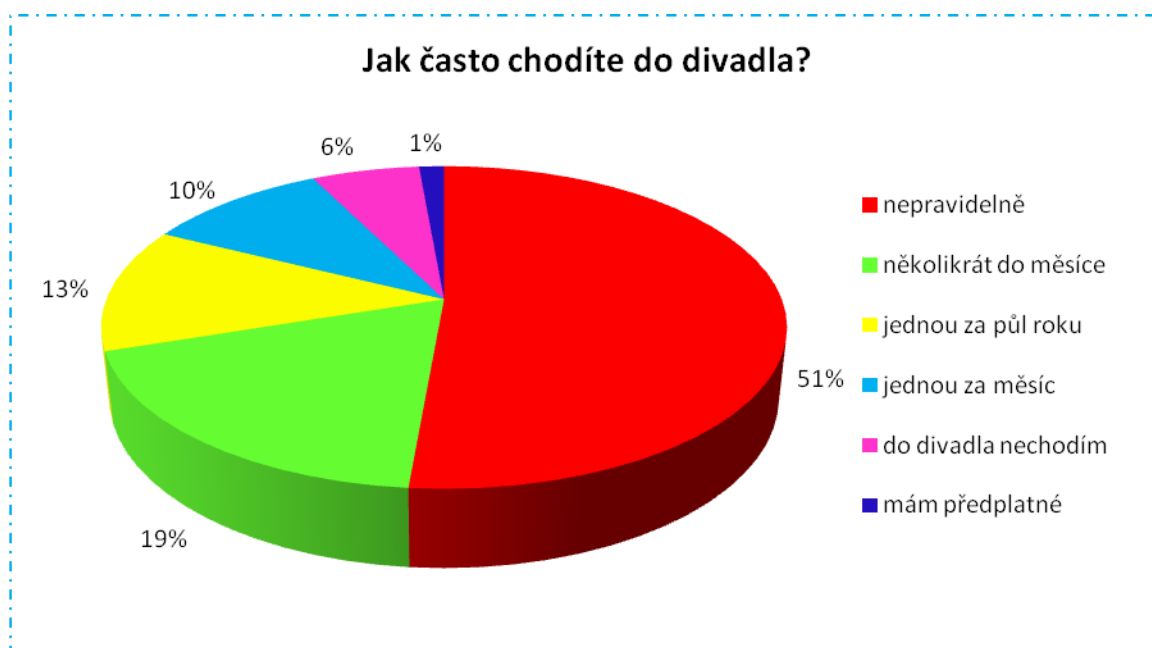
Samotné vyhodnocení výsledků dotazníku jsem zpracovala pro větší přehlednost jak ve formě grafů, tak i ve formě tabulek.

Výsledky mého výzkumu jsou uvedeny v další části mé práce.

6.3 Analýza výsledků dotazníku:

Otázka č. I: Jak často chodíte do divadla?

Graf č. I

Tabulka č. I

Odpovědi:	Počty	Počty %
nepravidelně	111	51
několikrát do měsíce	40	19
jednou za půl roku	27	13
jednou za měsíc	22	10
do divadla nechodím	13	6
mám předplatné	3	1

Otázka č. II: Kolik je ve vašem blízkém okolí divadel?

Graf č. II

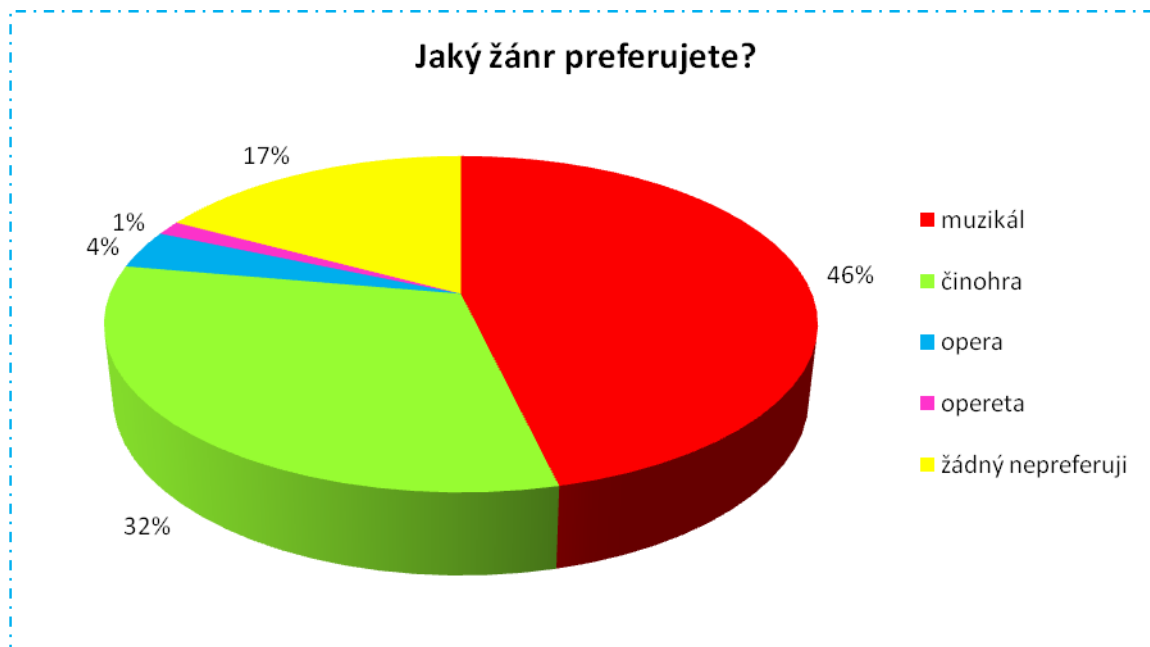

Tabulka č. II

Odpovědi:	Počty	Počty %
1 - 3	62	29
4 - 6	61	28
více	56	26
žádné	26	12
nevím	11	5

Otázka č. III: Jaký žánr preferujete?

Graf č. III

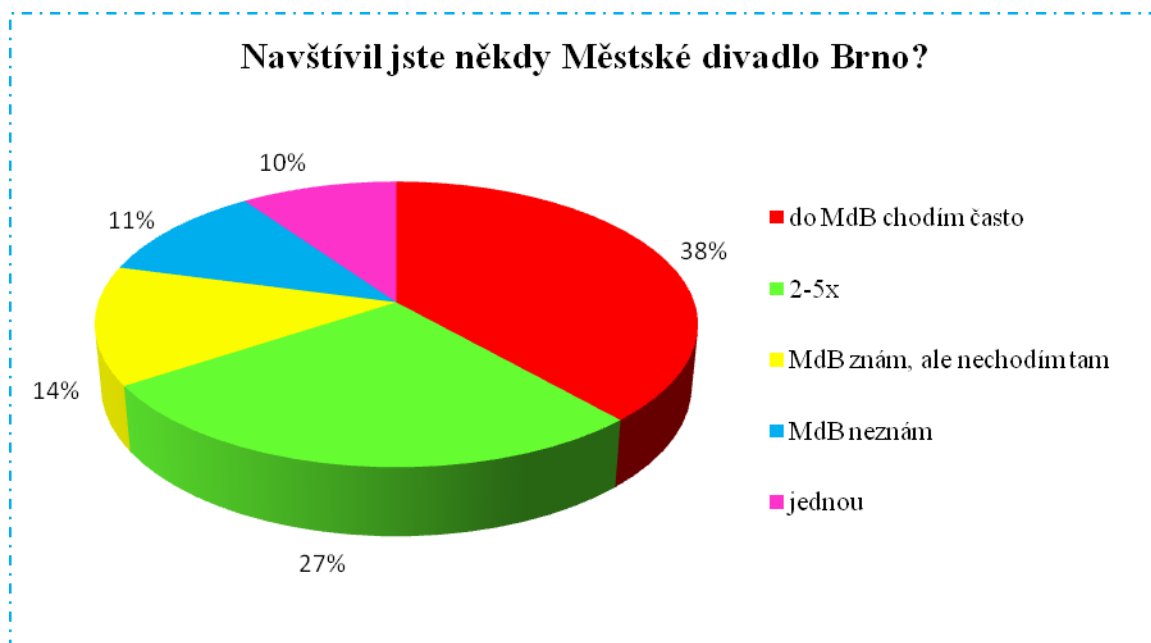
Tabulka č. III

Odpovědi:	Počty	Počty %
muzikál	100	46
činohra	68	32
opera	8	4
opereta	3	1
žádný nepreferuji	37	17

Otázka č. IV: Navštívil jste někdy Městské divadlo Brno? (MdB)

Graf č. IV

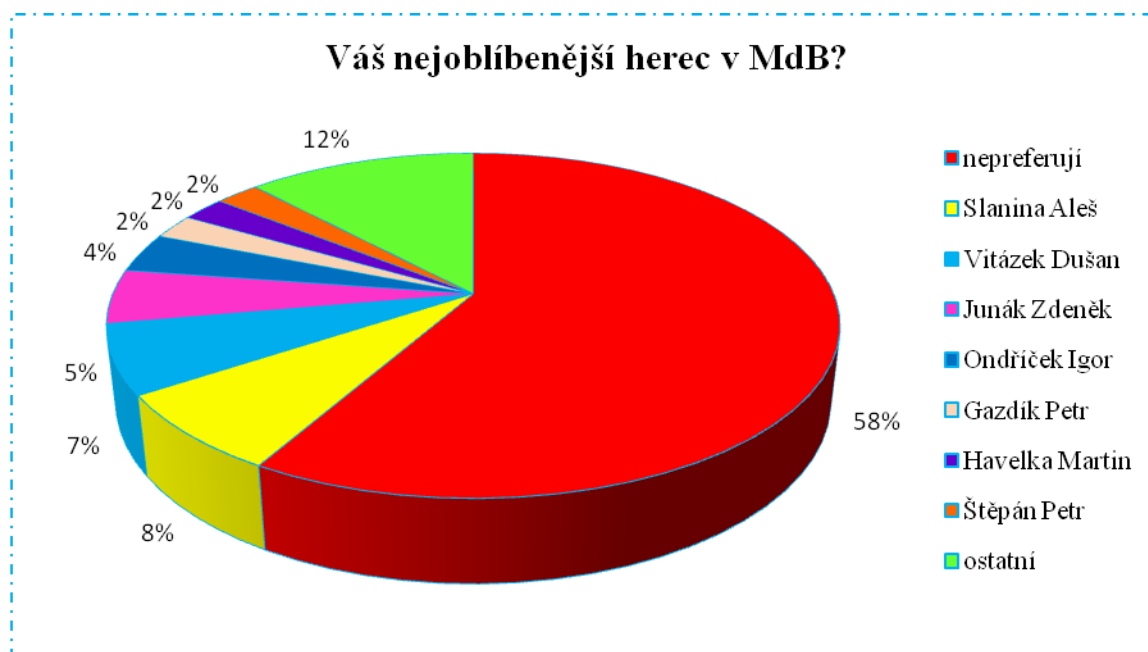

Tabulka č. IV

Odpovědi:	Počty	Počty %
Do MdB chodím často	83	38
2 – 5x	59	27
MdB znám, ale nechodím tam	29	14
MdB neznám	24	11
1x	21	10

Otázka č. V: Váš nejoblíbenější herec v MdB?

Graf č. V

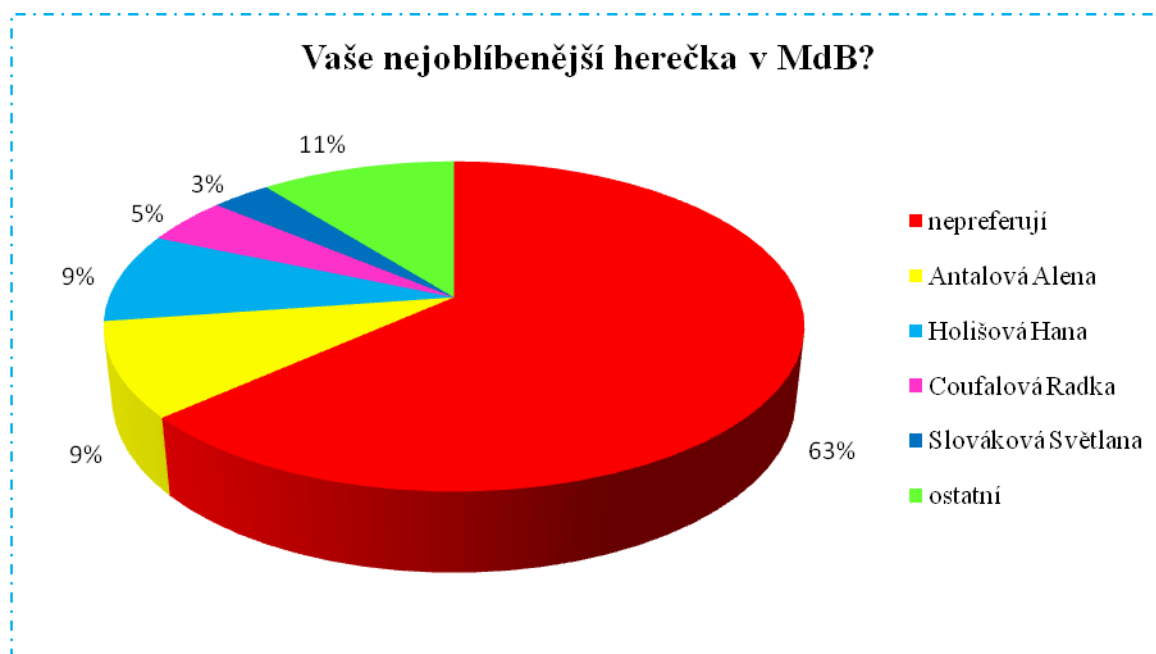

Tabulka č. V

Odpovědi:	Počty	Počty %
Slanina Aleš	16	8
Vitázek Dušan	14	7
Junák Zdeněk	11	5
Ondříček Igor	8	4
Gazdík Petr	5	2
Havelka Martin	5	2
Štěpán Petr	5	2
ostatní	26	12
nepreferuji	126	58

Otázka č. VI: Vaše nejoblíbenější herečka v MdB?

Graf č. VI

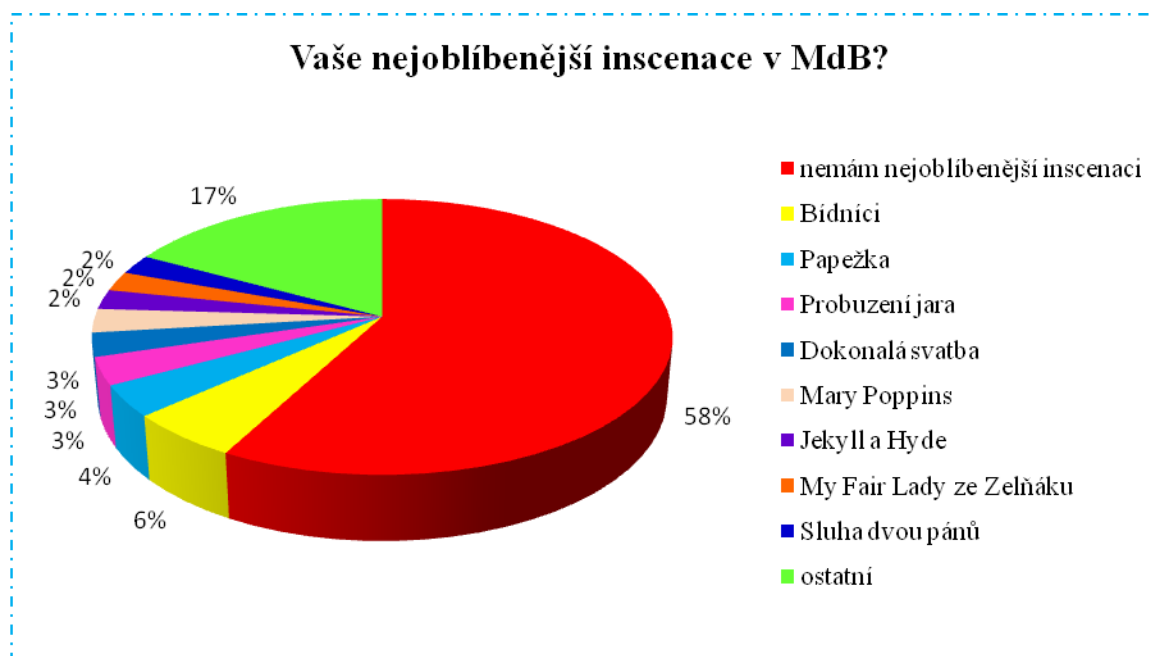

Tabulka č. VI

Odpovědi:	Počty	Počty %
Antalová Alena	20	9
Holišová Hana	19	9
Coufalová Radka	10	5
Slováková Světlana	7	3
ostatní	23	11
nepreferuji	137	63

Otázka č. VII: Vaše nejoblíbenější inscenace v MdB?

Graf č. VII

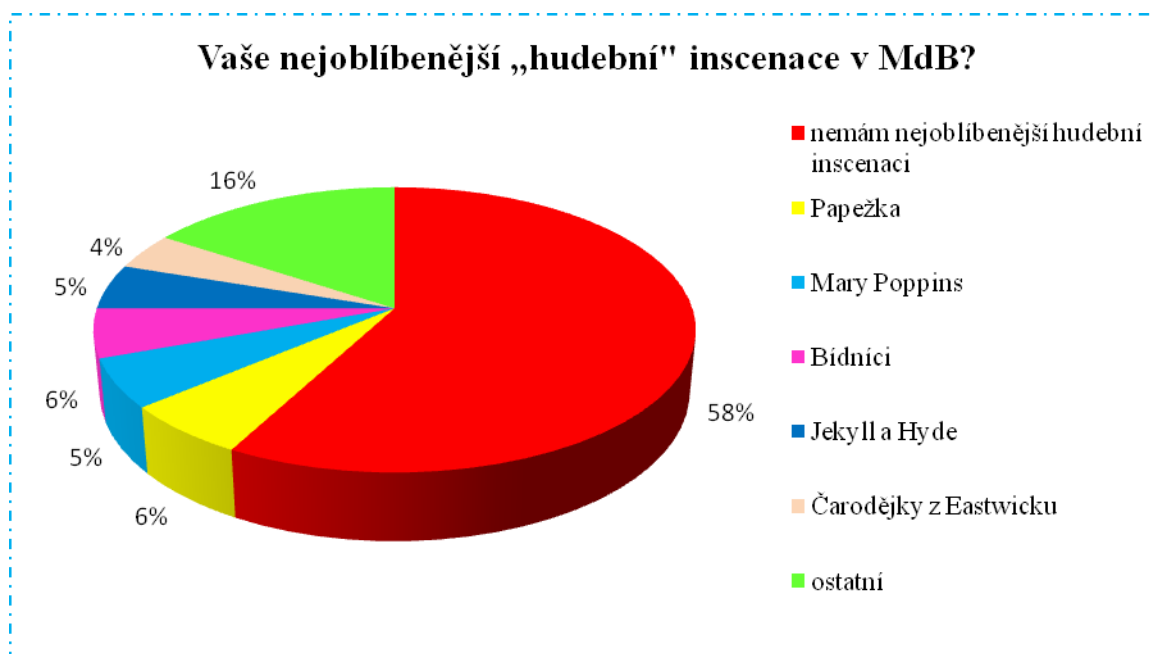

Tabulka č. VII

Odpovědi:	Počty	Počty %
Bídníci	12	6
Papežka	8	4
Probuzení jara	7	3
Dokonalá svatba	6	3
Mary Poppins	6	3
Jekyll a Hyde	5	2
Sluha dvou pánů	5	2
My fair Lady ze Zelňáku	5	2
ostatní	37	17
nemám nejoblíbenější inscenaci	125	58

Otázka č. VIII: Vaše nejoblíbenější „hudební“ inscenace v MdB?

Graf č. VIII

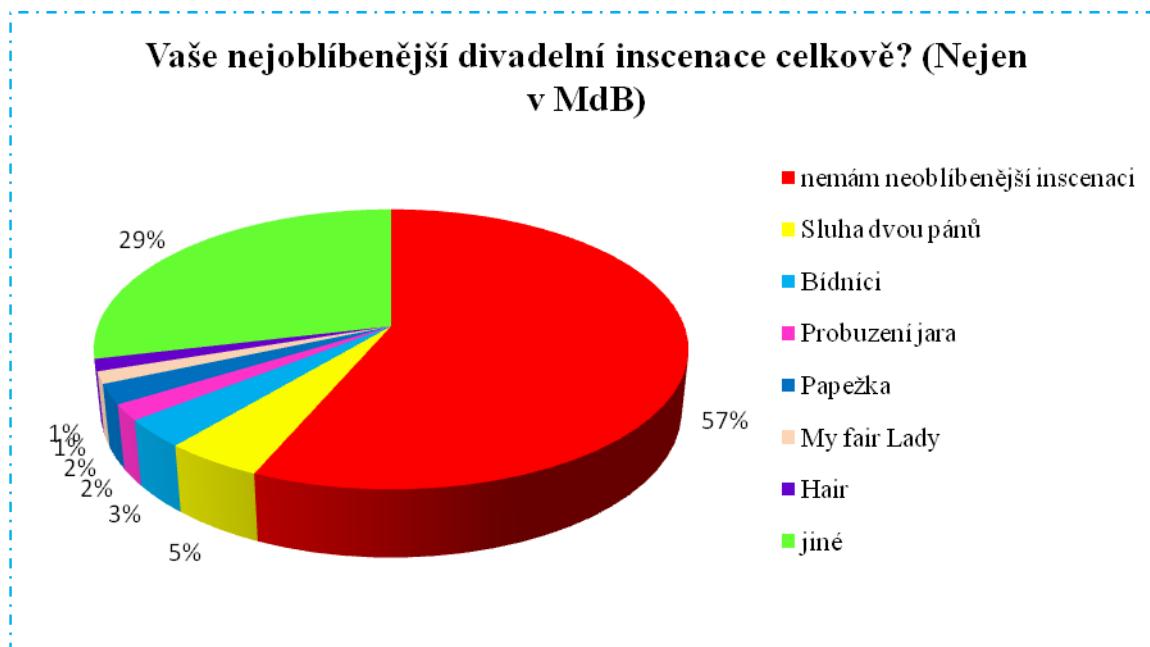

Tabulka č. VIII

Odpovědi:	Počty	Počty %
Papežka	13	6
Mary Poppins	12	5
Bídníci	12	6
Jekyll a Hyde	11	5
Čarodějky z Eastwicku	9	4
ostatní	34	16
nemám nejoblíbenější hudební inscenaci	125	58

Otázka č. IX: Vaše nejoblíbenější divadelní inscenace celkově? (Nejen v MdB)

Graf č. IX

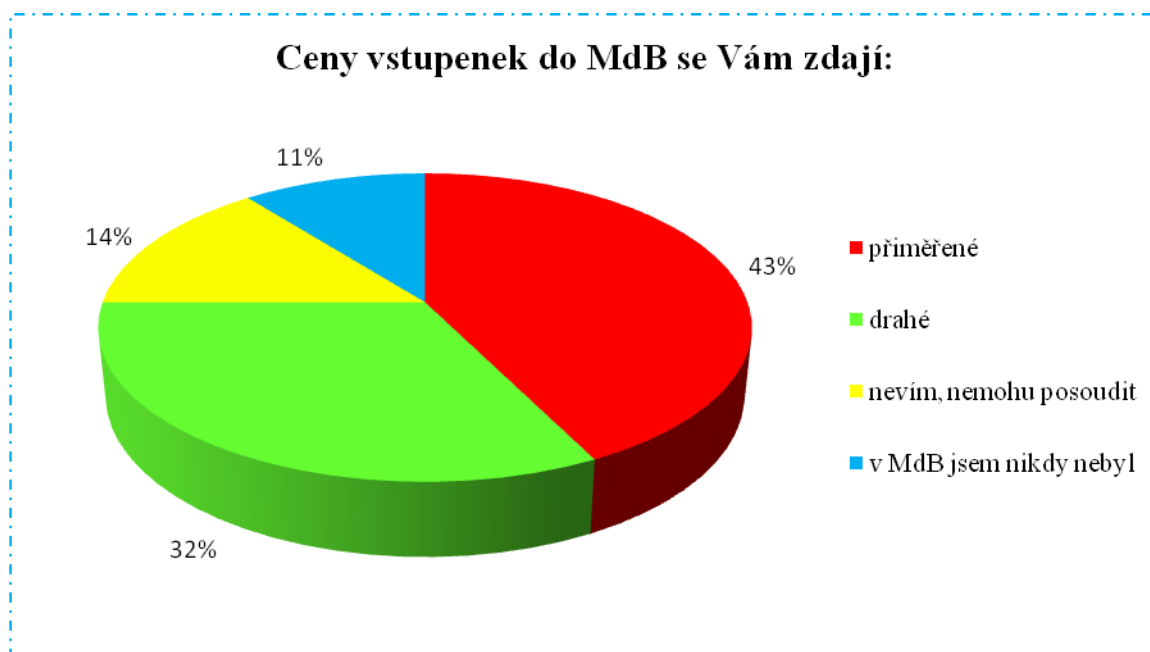

Tabulka č. IX

Odpovědi:	Počty	Počty %
Sluha dvou pánů	10	5
Bídníci	7	3
Probuzení jara	4	2
Papežka	5	2
My fair Lady	3	1
Hair	3	1
jiné	62	29
nemám nejoblíbenější inscenaci	122	57

Otázka č. X: Ceny vstupenek do MdB se Vám zdají:

Graf č. X

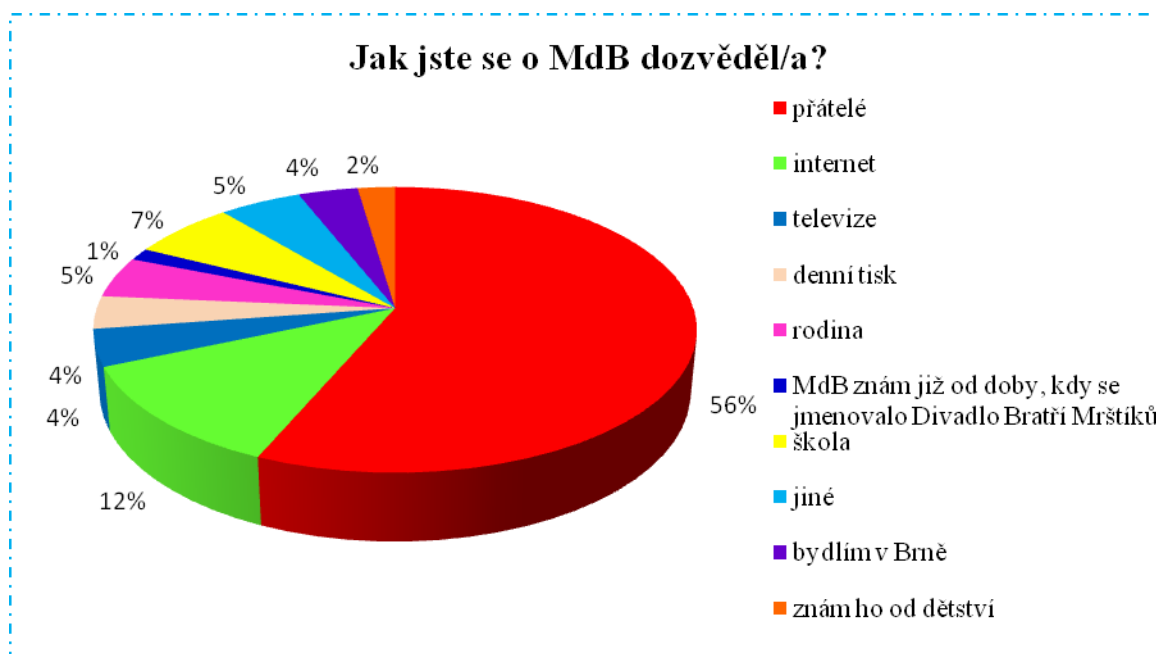

Tabulka č. X

Odpovědi:	Počty	Počty %
přiměřené	92	43
drahé	70	32
nevím, nemohu posoudit	31	14
V MdB jsem nikdy nebyl	23	11

Otázka č. XI: Jak jste se o MdB dozvěděl/a?

Graf č. XI

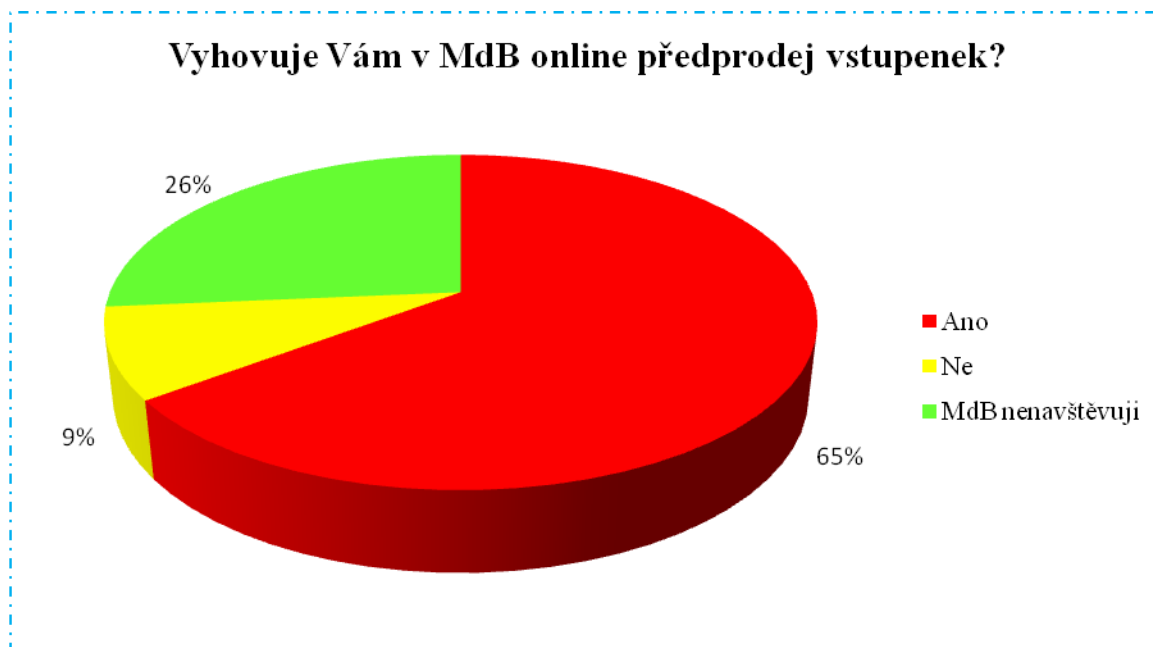
Tabulka č. XI

Odpovědi:	Počty	Počty %
přátelé	122	56
internet	26	12
televize	9	4
denní tisk	8	4
rodina	10	5
škola	14	7
bydlím v Brně	8	4
znám ho od dětství	5	2
jiné	11	5
MdB znám již od doby, kdy se jmenovalo Divadlo Bratří Mrštíků	3	1

Otázka č. XII: Vyhovuje Vám v MdB online předprodej vstupenek?

Graf č. XII

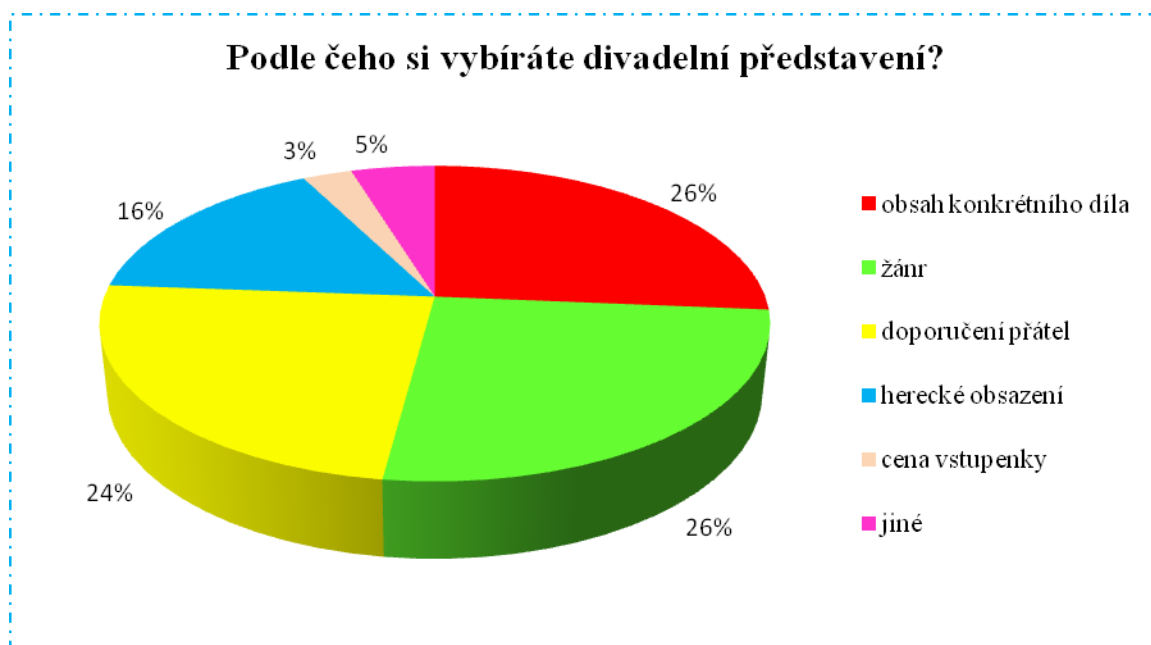

Tabulka č. XII

Odpovědi:	Počty	Počty %
ano	143	65
ne	19	9
MdB nenavštěvuji	54	26

Otázka č. XIII: Podle čeho si vybíráte divadelní představení?

Graf č. XIII

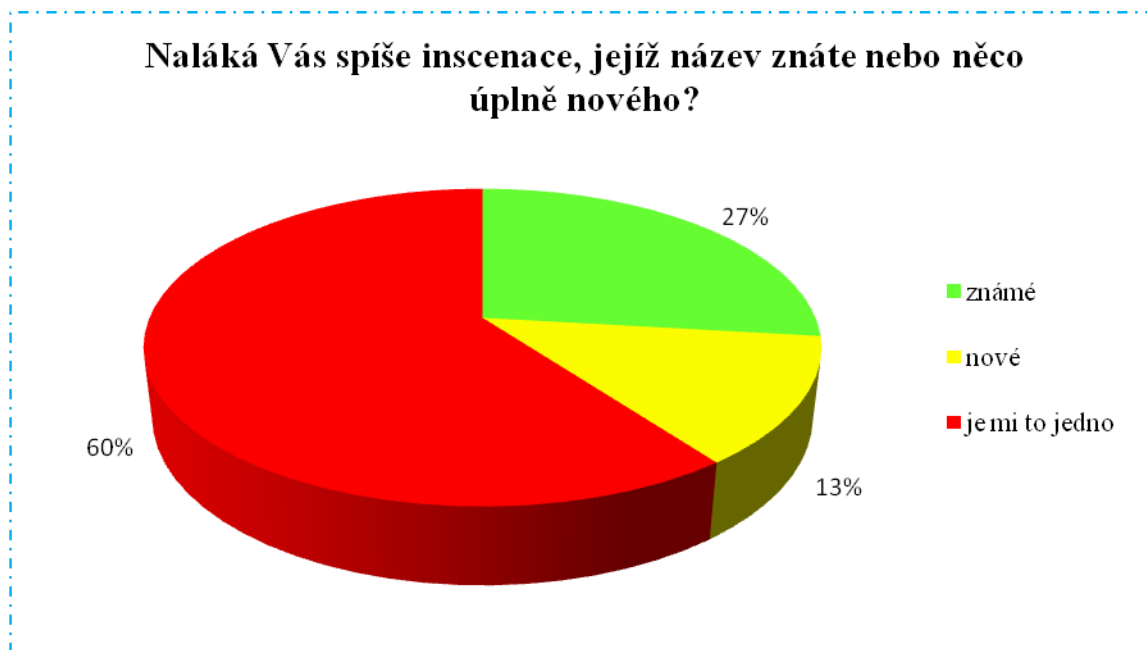

Tabulka č. XIII

Odpovědi:	Počty	Počty %
obsah konkrétního díla	94	26
žánr	94	26
doporučení přátel	86	24
herecké obsazení	58	16
cena vstupenky	10	3
jiné	15	5

Otázka č. XIV: Naláká Vás spíše inscenace, jejíž název znáte nebo něco úplně nového?

Graf č. XIV

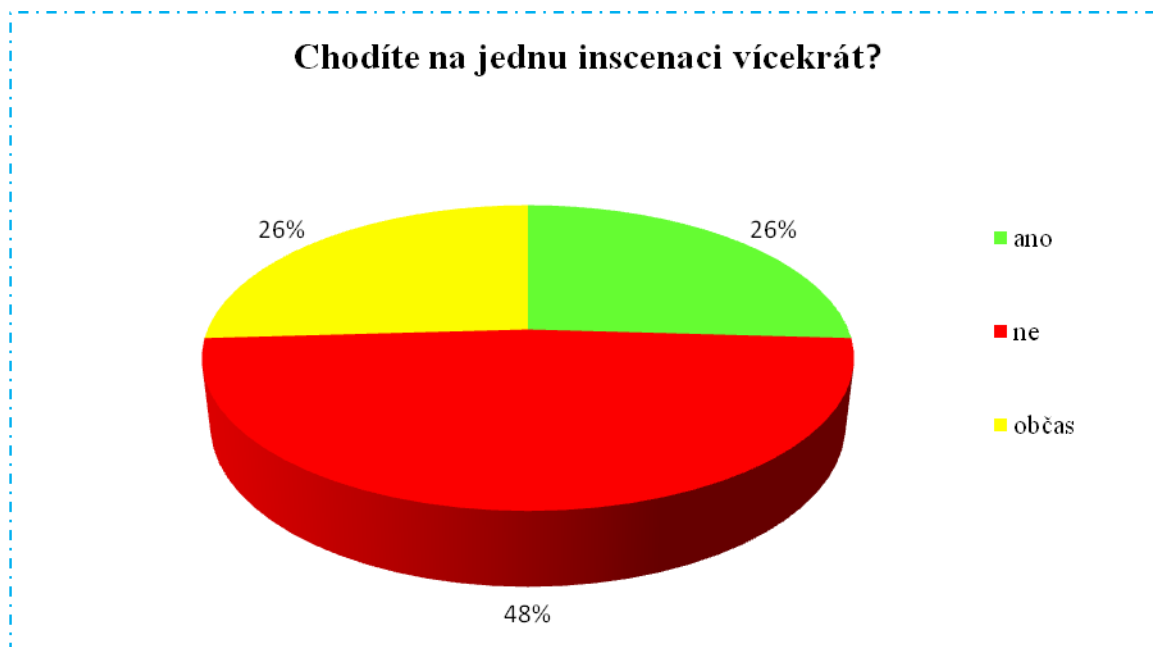

Tabulka č. XIV

Odpovědi:	Počty	Počty %
známé	58	27
nové	28	13
je mi to jedno	130	60

Otázka č. XV: Chodíte na jednu inscenaci vícekrát?

Graf č. XV

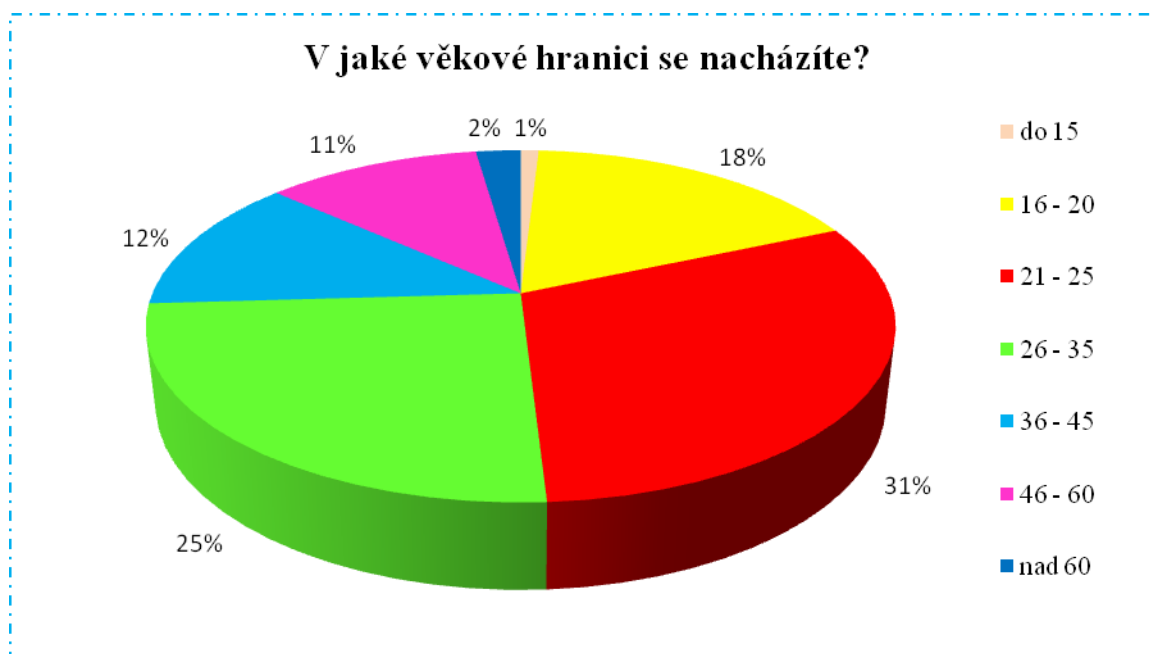

Tabulka č. XV

Odpovědi:	Počty	Počty %
ano	56	26
ne	104	48
občas	56	26

Otázka č. XVI: V jaké věkové hranici se nacházíte?

Graf č. XVI

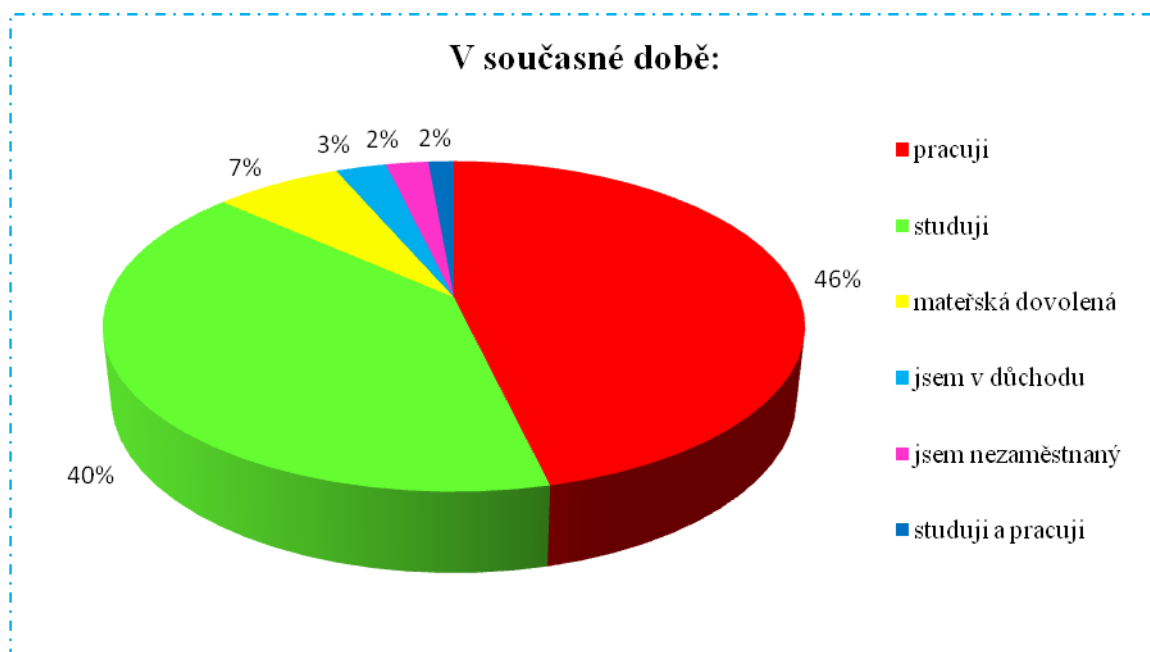

Tabulka č. XVI

Odpovědi:	Počty	Počty %
do 15	2	1
16 – 20	38	18
21 – 25	66	31
26 – 35	54	25
36 – 45	27	12
46 – 60	24	11
nad 60	5	2

Otázka č. XVII: V současné době:

Graf č. XVII

Tabulka č. XVII

Odpovědi:	Počty	Počty %
pracuji	100	46
studuji	87	40
jsem na mateřské dovolené	15	7
jsem v důchodu	6	3
jsem nezaměstnaný	5	2
studuji a pracuji	3	2

Otázka č. XVIII: Vaše pohlaví?

Graf č. XVIII

Tabulka č. XVIII

Odpovědi:	Počty	Počty %
žena	179	83
muž	37	17

7. Závěr

Diplomová práce je, jak již z názvu vyplývá, zaměřená na hudební inscenace Městského divadla Brno. Cílem bylo shrnout nejdůležitější a rovněž nejzajímavější poznatky týkající se Městského divadla Brno se zaměřením na hudební inscenace. To se mi dle mého názoru podařilo, také díky vstřícnosti pana ředitele Stanislava Moši, již zmiňovaných herců a rovněž díky lidem, kteří byli ochotní mi vyplnit dotazník.

V teoretické části jsem se zaměřila na vysvětlení pojmu muzikál, na jeho předchůdce, vývoj ve světě i u nás, na výčet známých i neznámých, ale za to významných muzikálových titulů. V samostatné podkapitole jsem věnovala větší pozornost pouze dvěma z nich – „Les Misérables – Bídníci” a „Jesus Christ Superstar”, které dle mého názoru patří k neznámějším, nejoblíbenějším a nejnavštěvovanějším muzikálům jak u nás, tak i ve světě. U těchto dvou muzikálů jsem mimo jiné uvedla, kdy a kde proběhla premiéra a rovněž jsem zmínila hlavní představitele titulních rolí.

V následující části jsem se zaměřila na samotné Městské divadlo Brno. Divadlo prošlo několika důležitými změnami, které se týkaly mimo jiné jak umístění budovy divadla, tak samotného názvu. Všechny tyto změny jsou popsány v kapitole „Historie Městského divadla Brno.” Po historii jsme se přesunuli do současnosti. Svoji pozornost jsem také zaměřila na vznik Hudební scény Městského divadla Brno. Zmínila jsem významná ocenění, která získali herci, herečky nebo jednotlivé inscenace. Dále jsem se zabývala činoherní a muzikálovou tvorbou a zmínila jsem rovněž několik inscenací z této tvorby.

Jako poslední kapitolu teoretické části jsem zvolila „Hudební inscenace”. Na základě vyhodnocení dotazníku, kde měli respondenti možnost zvolit nejoblíbenější hudební inscenace, jsem vybrala čtyři muzikály, kterými jsem se následně zabývala podrobněji – Mary Poppins, Jekyll a Hyde, Čarodějky z Eastwicku a Papežka. Mezi nejoblíbenější inscenace se zařadili rovněž Bídníci, o kterých jsem se již zmínila v teoretické části mé práce.

Praktickou část jsem si rozdělila na dvě části. V první jsem uvedla některé osobnosti z Městského divadla Brno, s nimiž jsem měla možnost vést rozhovor. V první řadě to byl režisér a zároveň ředitel Městského divadla Brno Stanislav Moša, z herců mi bylo umožněno setkat se s Janou Musilovou, Robertem Jíchou a Igorem Ondříčkem. Konkrétní rozhovory společně s medailonky zaujmají první polovinu praktické části.

V druhé polovině praktické části jsou uvedeny jednotlivé výsledky mého výzkumu, který je blíže popsán v samotné kapitole „Dotazník”.

8. Resumé

Diplomová práce se zaměřuje na Městské divadlo Brno a na tamější hudební inscenace. Teoretická část popisuje vývoj muzikálu, historii a současnost Městského divadla Brno a rovněž zahrnuje vybrané hudební inscenace včetně obsazení a recenzí. Praktická část se zabývá výsledky dotazníku zaměřeného na návštěvnost divadla, oblíbenost herců, hereček a inscenací a také obsahuje rozhovor s ředitelem Stanislavem Mošou a vybranými členy divadelního souboru.

9. Summary

This diploma thesis is dealing with Brno City Theatre and with its musical performances. Theoretical part describes development of musical, history and the current period of Brno City Theatre. It also includes certain musical performances including casting and reviews. The practical part is dealing with questionnaires results focused on theatre attendance, popularity of the actors and actresses and performances and also includes an interview with the director of the theatre Stanislav Moša and with selected members of the theatre company.

10. Seznam zdrojů a použité literatury

SRNA, Z. *Půlstoletí Městského divadla v Brně*. Brno: MdB, 1996.

SCHMIDT – JOOS, S. *Muzikál*. Praha: Supraphon, 1968.

CROSS, D.W. *Papežka Jana*. Praha: Aquamarin, 1997. ISBN 80-901922-7-0.

VANĚK, J. *Muzikál v Čechách, aneb, Velký svět v malé zemi*. Praha: Knihcentrum, 1998. ISBN 80-86054-67-5.

PROSTĚJOVSKÝ, M. *Muzikál expres: malý průvodce velkým muzikálem*. Brno: Větrné mlýny, 2008. ISBN 978-80-76907-50-5.

BAUER, J. *Muzikálový triumf: slavná éra muzikálu na českých scénách*. Praha: Brána, 1999. ISBN 80-7243-047-5.

URVÁLKOVÁ, L. *Fenomén Městského divadla Brno v brněnské kultuře*. Magisterská diplomová práce. Brno: FF MU, 2009.

PIŠKOVÁ, M. *Muzikálová scéna Městského divadla Brno*. Bakalářská práce. Brno: PdF MU, 2008.

RAJSIGLOVÁ, K. *Městské divadlo v Brně v letech 1995 – 2005, autorská tvorba Stanislava Moši*. Bakalářská práce. Brno: PdF MU, 2009.

JAKEŠ, P. *Muzikál v Brně se zaměřením na Městské divadlo Brno*. Magisterská diplomová práce. Brno: FF MU, 2010.

Jekyll a Hyde: romantický muzikál: čtvrtá inscenace šedesáté sedmé sezony 2011-2012: premiéra 19. listopadu 2011. Brno: Městské divadlo Brno, 2011. ISBN 978-80-260-1254-2.

Mary Poppins: muzikál podle knih P.L. Traversové a filmu Walta Disneyho: čtvrtá inscenace šedesáté šesté sezony 2010/2011: premiéra 20. listopadu 2010 na Hudební scéně Městského divadla Brno. Brno: Městské divadlo Brno, 2010. ISBN 978-80-254-98000-2.

Jesus Christ Superstar: rocková opera: 4. premiéra šedesáté první sezony 2005/2006: premiéry 12. a 13. listopadu 2005 na Hudební scéně MdB. Brno: Městské divadlo Brno, 2005. ISBN 80-239-6492-5.

Papežka: šestá inscenace šedesáté sedmé sezony 2011/2012: premiéra 4. února 2012 na Hudební scéně. Městské divadlo Brno. Brno: Městské divadlo Brno, 2012. ISBN 978-80-260-1750-9.

Čarodějky z Eastwicku: muzikálová komedie Johna Dempseye a Dana P. Rowea: sedmá premiéra šedesáté druhé sezony 2006/2007: česká premiéra 10. února 2007. Brno: Městské divadlo Brno, 2007. ISBN 978-80-239-9681-4.

Les Misérables = Bídníci: muzikál: šestá inscenace šedesáté čtvrté sezony 2008/2009: premiéra 13. a 14. února 2009 na Hudební scéně Městského divadla Brno. Brno: Městské divadlo Brno, 2009. ISBN 978-80-254-4503-7.

Kolektiv autorů. *Městské divadlo Brno: 1997-1998.* Brno: MdB 1998.

Kolektiv autorů. *Městské divadlo Brno: 2003-2004.* Brno: MdB 2004.

Kolektiv autorů. *Městské divadlo Brno: 2005-2006.* Brno: MdB 2006.

Kolektiv autorů. *Městské divadlo Brno: 2006-2007.* Brno: MdB 2007.

Kolektiv autorů. *Městské divadlo Brno: 2008-2009.* Brno: MdB 2009.

Kolektiv autorů. *Městské divadlo Brno: 2009-2010.* Brno: MdB 2010.

Kolektiv autorů. *Městské divadlo Brno: 2010-2011.* Brno: MdB 2011.

Internetové zdroje:

Muzikál [online]. 27.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Muzik%C3%A1l>

Jesus Christ Superstar [online]. 2011 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW:

<http://www.hdk.cz/repertoar/3-jesus-christ-superstar/>

Jesus Christ Superstar [online]. 22.3.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jesus_Christ_Superstar

Bídníci [online]. 9.3.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW:

<http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%ADdn%C3%ADci>

Bídníci [online]. 1.3.2012 [cit.8.4.2012]. Dostupné na WWW:

[http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%ADdn%C3%ADci_\(muzik%C3%A1l\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C3%ADdn%C3%ADci_(muzik%C3%A1l))

Muzikál Papežka má v Brně švih i spád [online]. 9.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na

WWW: <http://www.lidovky.cz/muzikal-papezka-ma-v-brne-svih-i-spad-d77->

[/ln_kultura.asp?c=A120208_105953_ln_kultura_bt](http://www.lidovky.cz/muzikal-papezka-ma-v-brne-svih-i-spad-d77-/ln_kultura.asp?c=A120208_105953_ln_kultura_bt)

Papežka – muzikál o tajemné legend v podání Městského divadla Brno [online]. 7.2.2012 [cit.

8.4.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.velkaepocha.sk/2012020719048/Papezka->

[muzikal-o-tajemne-legend-v-podani-Mestskeho-divadla-Brno.html](http://www.velkaepocha.sk/2012020719048/Papezka-muzikal-o-tajemne-legend-v-podani-Mestskeho-divadla-Brno.html)

Městské divadlo v Brně uvádí muzikál o papežce [online]. 4.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné

na WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/163233-mestske-divadlo-v-brne-uvadi->

[muzikal-o-papezce/](http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/163233-mestske-divadlo-v-brne-uvadi-muzikal-o-papezce/)

Jazz [online]. 23.2.2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jazz>

Ceny Thálie: Historie [online]. 2007-2012 [cit. 8.4.2012]. Dostupné na WWW:

<http://www.ceny-thalie.cz/historie.php>

Brněnský chodník slávy je delší. [online]. 11.5.2001 [8.4.2012]. Dostupné na WWW: <http://www.slidil.cz/super/clanek.php?id=743>

Městské divadlo Brno a jeho chodník slávy. [online]. 26.3.2003 [8.4.2012]. Dostupné na WWW: http://www.apostrof.scena.cz/index.php?d=3&page=online&id_o=635&id_g=21

Hudební scéna Městského divadla Brno [online]. 1.ČERNOPLNÍ s. r. o., 24. 12.2011 [8.4.2012]. Dostupné na WWW: http://www.1cernopolni.cz/projekt_detail/1/13

Brněnský Chodník slávy pojal ruce dalších hvězd [online]. 5.5.2008 [8.4.2012]. Dostupné na WWW: http://brno.idnes.cz/brnensky-chodnik-slavy-pojal-ruce-dalsich-hvezd-ftj-/brno-zpravy.aspx?c=A080505_194004_brno_atk

Oficiální webové stránky Městského divadla Brno. Dostupné na www.mdb.cz [online]. [cit. 2012-04-09].

Oficiální webové stránky Roberta Jíchy. Dostupné na <http://www.robert-jicha.cz/> [online]. [cit. 2012-04-09].

Oficiální webové stránky Jany Musilové. Dostupné na <http://www.janamusilova.cz/> [online]. [cit. 2012-04-09].

11. Seznam příloh

Příloha č. 1: Mary Poppins

Příloha č. 2: Jekyll a Hyde

Příloha č. 3: Čarodějky z Eastwicku

Příloha č. 4: Papežka

Příloha č. 5: Stanislav Moša

Příloha č. 6: Jana Musilová

Příloha č. 7: Robert Jícha

Příloha č. 8: Igor Ondříček

Příloha č. 9: Dotazník

12. PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Mary Poppins

Neleus (P. Brychta), Mary Poppins (A. Antalová), Bert (D. Vitázek)

Paní Brilllová (Z. Herfortová), Robertson Ay (L. Vlček), Jane Banksová (V. Hájková),
Winifred Banksová (J. Musilová), Michael Banks (D. Brychta)

Příloha č. 2: Jekyll a Hyde

Sir Danvers Carew (M. Lindner), Dr. Henry Jekyll (P. Gazdík),
Emma Carewová (J. Gazdíková)

Lucy Harrisová (I. Vaňková), Edward Hyde (D. Vitázek)

Příloha č. 3: Čarodějky z Eastwicku

Darryl (M. Havelka), Sukie (A. Antalová)

Alexandra (Y. Blarovičová), Jane (J. Gazdíková), Sukie (R. Coufalová)

Příloha č. 4: Papežka

Jana – papež Jan Anglicus (S. Slováková), markrabě Gerold (R. Jícha),
Anastasius (A. Slanina)

Markrabě Gerold (P. Gazdík), Jana (H. Holišová)

Příloha č. 5: Stanislav Moša

foto: jeř K
Stanislav Moša

Stanislav Moša ze Zdeněk Junákem

Příloha č. 6: Jana Musilová

Jana Musilová (Marcela Champsboisy) s Jiřím Dvořákem
v inscenaci Brouk v hlavě

Jana Musilová (Baronka von Waldstätten) v inscenaci Mozart!

Příloha č. 7: Robert Jícha

Robert Jícha (Ježíš Nazaretský) v inscenaci Jesus Christ Superstar

Robert Jícha (Prince) se Světlanou Slovákovou
v inscenaci Sněhurka a sedm trpaslíků

Příloha č. 8: Igor Ondříček

Igor Ondříček (Tonda Holous) s Viktorem Skálou a Alanem Novotným
v inscenaci Škola základ života

Igor Ondříček (Babberly) s Lenkou Janíkovou v inscenaci Charleyova teta

veškeré fotografie byly převzaté z webové stránky MdB na Facebooku a z oficiálních
webových stránek MdB
autoři: Jef a Tino Kratochvilové

Příloha č. 9: Dotazník

1. Jak často chodíte do divadla?

- a) nepravidelně
- b) několikrát do měsíce
- c) jednou za půl roku
- d) jednou za měsíc
- e) do divadla nechodím

2. Kolik je ve vašem blízkém okolí divadel?

- a) 1 - 3
- b) 4 - 6
- c) více
- d) žádné
- e) nevím

3. Jaký žánr preferujete?

- a) muzikál
- b) činohra
- c) opera
- d) opereta
- e) žádný nepreferuji

4. Navštívil/a jste někdy Městské divadlo Brno? (MdB)

- a) Do MdB chodím často
- b) 2 - 5x
- c) 1x
- d) MdB znám, ale nechodím tam
- e) MdB neznám

5. Váš nejoblíbenější herec v MdB?

- a) vlastní odpověď:
- b) žádného herce nepreferuji

6. Vaše nejoblíbenější herečka v MdB?

- a) vlastní odpověď:
- b) žádnou herečku nepreferuji

7. Vaše nejoblíbenější inscenace v MdB?

- a) vlastní odpověď:
- b) nemám nejoblíbenější inscenaci

8. Vaše nejoblíbenější „hudební“ inscenace v MdB?

- a) vlastní odpověď:
- b) nemám neoblíbenější hudební inscenaci

9. Vaše nejoblíbenější divadelní inscenace celkově? (nejen v MdB)

- a) vlastní odpověď:
- b) nemám nejoblíbenější inscenaci

10. Ceny vstupenek do MdB se Vám zdají:

- a) levné
- b) přiměřené
- c) drahé
- d) nevím, nemohu posoudit
- e) v MdB jsem nikdy nebyl/a

11. Jak jste se o MdB dozvěděl/a?

- a) denní tisk
- b) televize
- c) internet
- d) přátelé
- e) jiné:

12. Vyhovuje Vám v MdB online předprodej vstupenek?

- a) ano
- b) ne
- c) MdB nenavštěvuji

13. Podle čeho si vybíráte divadelní představení?

- a) žánr
- b) herecké obsazení
- c) doporučení přátel

- d) cena vstupenky
- e) obsah konkrétního díla
- f) vlastní odpověď:

14. Naláká Vás spíše inscenace, jejíž název znáte nebo něco úplně nového?

- a) známé
- b) nové
- c) je mi to jedno

15. Chodíte na jednu inscenaci vícekrát?

- a) ano
- b) ne
- c) občas

16. V jaké věkové hranici se nacházíte?

- a) do 15
- b) 16 – 20
- c) 21 – 25
- d) 26 – 35
- e) 36 – 45
- f) 46 – 60
- g) nad 60

17. V současné době:

- a) studuji
- b) pracuji
- c) jsem v důchodu
- d) jsem nezaměstnaný
- e) jiné:

18. Vaše pohlaví?

- a) žena
- b) muž

13. Anotace

Jméno a příjmení:	Martina Horáčková
Katedra:	Katedra hudební výchovy
Vedoucí práce:	MgA. Jana Hladíková
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Hudební inscenace v Městském divadle Brno
Název v angličtině:	Musical Performances in the Brno City Theatre
Anotace práce:	Diplomová práce se zaměřuje na Městské divadlo Brno a na tamnější hudební inscenace. Teoretická část popisuje vývoj muzikálu, historii a současnost Městského divadla Brno a rovněž zahrnuje vybrané hudební inscenace včetně obsazení a recenzí. Praktická část se zabývá výsledky dotazníku zaměřeného na návštěvnost divadla, oblíbenost herců, hereček a inscenací a také obsahuje rozhovor s ředitelem Stanislavem Mošou a vybranými členy divadelního souboru.
Klíčová slova:	muzikál, divadlo, inscenace, herec, herečka, režisér, Brno, rozhovor, dotazník
Anotace v angličtině:	This diploma thesis is dealing with Brno City Theatre and with its musical performances. Theoretical part describes development of musical, history and the current period of Brno City Theatre. It also includes certain musical performances including casting and reviews. The practical part is dealing with questionnaires results focused on theatre attendance, popularity of the actors and actresses and performances and also includes an interview with the director of the theatre Stanislav Moša and with selected members of the theatre company.
Klíčová slova v angličtině:	musical, theatre, performance, actor, actress, director, Brno, interview, questionnaire
Přílohy vázané v práci:	fotografie osobností, fotografie z inscenací, dotazník
Rozsah práce:	103 stran
Jazyk práce:	čeština